

Lovafdelingen

Dato: 8. september 2009
Kontor: Formueretskontoret
Sagsnr.: 2008-793-0046
Dok.: JBH40828

Gennemførelse af forbrugerkreditdirektivet

Betænkning afgivet af Justitsministeriets arbejdsgruppe om gennemførelse af det nye forbrugerkreditdirektiv.

Indholdsfortegnelse

Kapitel 1. Indledning

- 1.1. Arbejdsgruppens nedsættelse og kommissorium..... 4
1.2. Arbejdsgruppens sammensætning 6

Kapitel 2. Sammenfatning 8

Kapitel 3. Generelle bemærkninger om forbrugerkreditdirektivet

- 3.1. Baggrund..... 11
3.2. Forbrugerkreditdirektivets indhold 12

Kapitel 4. Reguleringsmæssige valg ved gennemførelse af forbrugerkreditdirektivet

- 4.1. Generelle bemærkninger..... 25
4.2. Lempeligere regulering for visse organisationer 25
4.3. Lempeligere regulering af kreditaftaler om henstand eller ændret tilbagebetaling på baggrund af misligholdelse 28
4.4. Angivelse af de årlige omkostninger i procent ved reklamer uden angivelse af rentesats mv. 30
4.5. Oplysning om de årlige omkostninger i procent i forbindelse med reklame for særlige kassekreditter 31
4.6. Oplysninger forud for aftaleindgåelsen i forbindelse med særlige kassekreditter 33

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

4.7. Nationale regler om gyldig indgåelse af kreditaftaler i overensstemmelse med fællesskabsretten.....	33
4.8. Angivelse af de årlige omkostninger i procent i kreditaftalen.	33
4.9. Forkortet frist for fortrydelsesret ved national lovgivning om frist for at stille midler til rådighed	34
4.10. Modifikationer til førtidig tilbagebetaling	35
4.11. Kreditgiveres og kreditformidleres bistand til forbrugeren	40

Kapitel 5. Anvendelse af forbrugerkreditdirektivets bestemmelser uden for det område, som direktivet regulerer

5.1. Generelle bemærkninger	43
5.2. Kreditaftaler med sikkerhed i fast ejendom.....	43
5.3. Kreditaftaler til finansiering af erhvervelse af grundarealer eller bygninger mv.....	52
5.4. Kreditaftaler med kreditbeløb på under 200 EUR eller over 75.000 EUR	53
5.5. Leje- eller leasingaftaler uden pligt til at købe aftalegenstanden.....	56
5.6. Kassekreditter, hvor kreditten skal betales tilbage inden en måned	57
5.7. Kreditaftaler, hvor kreditten ydes rentefrit og uden omkostninger mv.	59
5.8. Kreditaftaler, der indgås mellem arbejdsgivere og arbejdstagere	60
5.9. Kreditaftaler med investeringsselskaber eller kreditinstitutter med henblik på visse transaktioner	62
5.10. Kreditaftaler, der er resultatet af et forlig indgået for retten mv.....	64
5.11. Kreditaftaler, der vedrører henstand uden omkostninger	65
5.12. Kreditaftaler, hvor der deponeres sikkerhed.....	66
5.13. Lovbestemte lån med almennyttigt sigte	67

Kapitel 6. Nødvendige ændringer af dansk ret

6.1. Direktivets anvendelsesområde	68
6.2. Særlige regler for visse kassekreditter	71
6.3. Standardoplysning ved reklame.....	73
6.4. Oplysninger forud for aftaleindgåelsen	78
6.5. Kreditgivers pligt til at vurdere forbrugers kreditværdighed	80

6.6. Adgang for kreditgivere til databaser om kreditværdighed mv.	82
6.7. Oplysninger i kreditaftalen	84
6.8. Oplysninger om debitorrenten	87
6.9. Oplysningspligt efter aftaleindgåelsen ved kreditaftaler i form af kassekredit	88
6.10. Opsigelse af tidsubegrænsede aftaler.....	89
6.11. Fortrydelsesret	90
6.12. Adgang til at rette krav mod kreditgiver ved tilknyttede kreditaftaler.....	91
6.13. Retten til førtidig indfrielse.....	95
6.14. Overdragelse af fordringer.....	97
6.15. Oplysning om overtræk	97
6.16. Beregning af de årlige omkostninger i procent.....	99
6.17. Regulering af kreditgivers virksomhed.....	101
6.18. Udenretslig bilæggelse af tvister	102
6.19. Kreditgivers forpligtelser i forhold til forbrugerne.....	104
6.20. Sanktionsbestemmelser.....	105
6.21. Ikrafttrædelsesbestemmelser.....	107

Kapitel 7. Arbejdsgruppens lovudkast med bemærkninger

7.1. Arbejdsgruppens udkast til lov om ændring af lov om kreditaftaler og lov om markedsføring	109
7.2. Arbejdsgruppens bemærkninger til lovudkastet	142

Bilag

1. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/48/EF af 23. april 2008 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af Rådets direktiv 87/102/EØF.
2. Berigtigelse af 11. august 2009 til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/48/EF af 23. april 2008 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af Rådets direktiv 87/102/EØF.
3. Lov om kreditaftaler, jf. lovbekendtgørelse nr. 157 af 25. februar 2009.
4. Bekendtgørelse nr. 970 af 7. december 1992 om fremgangsmåden ved beregning af de årlige omkostninger i procent i henhold til lov om kreditaftaler.
5. Bekendtgørelse nr. 497 af 13. juni 1994 om undtagelser og fravigelser fra lov om kreditaftaler.

Kapitel 1. Indledning

1.1. Arbejdsgruppens nedsættelse og kommissorium

I januar 2009 nedsatte Justitsministeriet en arbejdsgruppe, der fik til opgave at overveje, hvordan EU-direktivet om forbrugerkreditaftaler (2008/48/EF) bør gennemføres i dansk ret.

Arbejdsgruppens kommissorium lyder således:

”1. Ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv af 23. april 2008 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af Rådets direktiv 87/102/EØF er der vedtaget nye fællesskabsretlige regler om forbrugerbeskyttelse i forbindelse med markedsføring og indgåelse af kreditaftaler.

Direktivet afløser direktiv 87/102/EØF af 22. december 1986 om forbrugerkredit, som ændret ved direktiv 90/88/EØF og direktiv 98/7/EF.

Formålet med det nye direktiv er at indføre en fuldt harmoniseret fællesskabsramme for visse aspekter af medlemsstaternes regulering af forbrugerkredit. Direktivet indeholder bl.a. regler, der skal sikre, at forbrugere kan sammenligne forskellige kreditgiveres tilbud, og at forbrugerkreditaftaler indgås på et tilstrækkelig oplyst grundlag. Som noget nyt indføres endvidere en fortrydelsesfrist på 14 dage for forbrugeren.

Direktivet skal være gennemført i national lovgivning inden den 12. maj 2010¹.

2. Det gældende forbrugerkreditdirektiv (87/102/EØF) samt de ovennævnte ændringsdirektiver er i dansk ret navnlig gennemført ved lov om kreditaftaler, jf. lov nr. 398 af 13. juni 1990. Markedsføring af kreditaftaler er reguleret i bekendtgørelser med hjemmel i markedsføringsloven og lov om finansiel virksomhed.

Som følge af det nye forbrugerkreditdirektiv vil det være nødvendigt at ændre kreditaftalelovens regler på flere punkter – det gælder navnlig reglerne om, hvilke oplysninger der skal angives i kreditaftalen. Det vil også

¹ Ved berigtigelse til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/48/EF af 23. april 2008 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af Rådets direktiv 87/102/EØF (EU-Tidende 2009 nr. L 207, side 14) er fristen for gennemførelse af direktivet i national lovgivning berigtiget til 11. juni 2010.

være nødvendigt at ændre de nugældende regler om markedsføring af kredit.

Det nye direktiv er i modsætning til det gældende et totalharmoniseringsdirektiv. Medlemsstaterne kan således – inden for det område, som direktivet regulerer – ikke indføre eller opretholde andre regler end dem, som følger af direktivet. Uden for dette område kan medlemsstaterne derimod frit indføre eller opretholde egne regler. Medlemsstaterne kan i den forbindelse vælge at indføre regler svarende til direktivets.

På visse punkter overlader direktivet imidlertid en vis valgfrihed til medlemsstaterne inden for det område, som direktivets regulerer. Det gælder bl.a. det loft, som direktivet fastsætter for kreditgivers ret til kompensati- on i tilfælde af forbrugerens førtidige tilbagebetaling af kreditbeløbet, jf. artikel 16, stk. 4.

Da det gældende forbrugerkreditdirektiv blev gennemført, valgte man at lade direktivets regler finde anvendelse på kreditaftaletyper, der efter di- rektivet var undtaget. Ved gennemførelsen af det nye forbrugerkreditdi- rektiv, vil der skulle tages stilling til, om også de nye regler (helt eller delvis) skal finde anvendelse på kreditaftaletyper, der falder uden for di- rektivets anvendelsesområde, eksempelvis kreditaftaler med sikkerhed i fast ejendom, kreditaftaler med kreditbeløb på over 75.000 euro og kre- ditaftaler, der indgås mellem arbejdsgivere og arbejdstagere.

3. Justitsministeriet har besluttet at nedsætte en arbejdsgruppe, der skal overveje, hvordan direktivet bør gennemføres i dansk ret.

Arbejdsgruppen skal i den forbindelse:

- overveje og redegøre for, hvilke ændringer af dansk ret der er nødvendige for at gennemføre direktivet,
- overveje og komme med indstilling vedrørende de emner, hvor direktivet giver medlemsstaterne valgfrihed, jf. direktivets artikel 26,
- overveje i hvilket omfang, bestemmelserne i direktivet eller dele heraf bør gælde uden for det område, som direktivet regulerer, jf. direktivets artikel 2 og 3, eller om der bør fastsættes andre regler, samt
- udarbejde lovudkast med bemærkninger.

Under hensyn til fristen for gennemførelse af direktivet anmodes arbejdsgruppen om at afslutte sit arbejde senest den 1. september 2009.«

1.2. Arbejdsgruppens sammensætning

Arbejdsgruppen havde ved afgivelsen af betænkningen følgende sammensætning:

Landsdommer Jon Fridrik Kjølbro (formand)
Professor, lic.jur. Lennart Lynge Andersen
Advokat Birgit Thrusholm, Advokatsamfundet
Jurist Jacob Skriver Frandsen, Dansk Kredit Råd
Advokat Lars Quistgaard Bay, Dansk Erhverv
Direktør Christian Brandt, Finans og Leasing
Kontorchef Jeanne Blyt, Finansrådet
Økonom Troels Hauer Holmberg, Forbrugerrådet
Chefjurist Steen Jul Petersen, Realkreditrådet
Vicekontorchef Ulla Brøns Petersen, Finanstilsynet
Chefkonsulent Signe Schmidt, Forbrugerstyrelsen
Kontorchef Lennart Houmann, Justitsministeriet

Chefkonsulent Signe Schmidt indtrådte i arbejdsgruppen den 11. marts 2009 i stedet for specialkonsulent Susanne M. Bager.

Fuldmægtig Jon Bach Holm, Justitsministeriet, har været sekretær for arbejdsgruppen.

Arbejdsgruppen har afholdt 12 møder i perioden fra 3. februar 2009 til 24. august 2009 og afslutter sit arbejde med afgivelsen af denne betænkning.

København, den 24. august 2009

Jon Fridrik Kjølbro
(formand)

Lennart Lynge Andersen

Birgit Thrusholm

Jacob Skriver Frandsen

Lars Quistgaard Bay

Christian Brandt

Jeanne Blyt

Troels Hauer Holmberg

Steen Jul Petersen

Ulla Brøns Petersen

Signe Schmidt

Lennart Houmann

Jon Bach Holm
(sekretær)

Kapitel 2. Sammenfatning

Forbrugerkreditdirektivets formål er at harmonisere visse aspekter af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om aftaler om forbrugerkredit. Det sker som fuldstændig harmonisering for at sikre, at alle forbrugere i EU får samme høje grad af beskyttelse af deres interesser og for at skabe et velfungerende indre marked for forbrugerkredit.

Med direktivet sker der en udbygning af de regler, der skal sikre, at forbrugere kan sammenligne forskellige kreditgiveres tilbud. Det sker gennem indførelsen af nye og mere detaljerede krav til de oplysninger, som skal gives i reklamer, i kreditgiverens tilbud og i selve kreditaftalen. Angivelsen af de årlige omkostninger i procent (ÅOP) fastholdes som et centralt instrument til sammenligning af forskellige kredittilbud, men for at sikre sammenlignelighed på tværs af landegrænserne udbygges og præciseres kravene til opgørelsen af ÅOP.

Forbrugerbeskyttelsen øges bl.a. gennem

- nye krav om kreditgiverens oplysninger til forbrugeren forud for indgåelsen af en kreditaftale, så forbrugeren har bedre muligheder for at sammenligne tilbud fra flere kreditgivere,
- nye krav til kreditgiverens vurdering af forbrugers kreditværdighed,
- krav om information til forbrugeren, hvis en anmodning om kredit afslås efter søgning i en database med kreditoplysninger,
- skærpede krav til oplysning om renteændringer,
- detaljerede regler om opsigelse af tidsbegrænsede kreditaftaler,
- indførelse af en 14 dages fortrydelsesret for kreditaftaler,
- detaljerede regler om førtidig tilbagebetaling af kreditter samt
- særlige regler om overdragelse af rettigheder og kreditgivers informationspligt i forbindelse med overtræk.

Arbejdsgruppen har udarbejdet et lovudkast på baggrund af arbejdsgruppens overvejelser om, hvilke ændringer af dansk ret der er nødvendige for at gennemføre direktivet. Lovforslagets bestemmelser tager udgangspunkt i ordlyden af direktivets tilsvarende bestemmelser.

Arbejdsgruppen er endvidere på en række områder kommet med indstilling vedrørende implementeringen af direktivet, hvor der trods totalharmoniseringen overlades valgmuligheder til medlemsstaterne.

Arbejdsgruppen har således indstillet, at forbrugerkreditdirektivets bestemmelser også skal finde anvendelse på

- kreditaftaler med sikkerhed i fast ejendom, dog med modifikationer i forhold til tidspunktet for kreditgivers oplysningspligt, underretning om ændringer i debitorrenten, fortrydelsesret, førtidig tilbagebetaling og indfrielse før forfaldstidspunktet,
- kreditaftaler til finansiering af erhvervelse af grundarealer eller bygninger mv.,
- såvel særligt små som særligt store kreditaftaler,
- kassekreditter, hvor kreditten skal betales tilbage inden en måned, og
- kreditaftaler med investeringsselskaber eller kreditinstitutter med henblik på visse transaktioner.

Et mindretal på to af arbejdsgruppens medlemmer finder dog, at direktivet principielt ikke bør implementeres for så vidt angår kreditaftaler med pant i fast ejendom. Såfremt direktivet implementeres på dette område, finder disse medlemmer, at der skal gælde særlige regler for så vidt angår fortrydelsesret og oplysningspligt.

Arbejdsgruppen har også indstillet, at forbrugerkreditdirektivets bestemmelser ikke skal finde anvendelse på

- leje- eller leasingaftaler uden pligt til at købe aftalegenstanden,
- kreditaftaler, hvor kreditten ydes rentefrit og uden omkostninger mv., og
- kreditaftaler, der indgås mellem arbejdsgivere og arbejdstagere, medmindre kreditten ydes som led i arbejdsgiverens erhverv.

Arbejdsgruppen har endvidere bl.a. indstillet,

- at der i overensstemmelse med gældende ret ikke på nuværende tidspunkt gives mulighed for en lempeligere regulering af kreditaftaler, der udbydes af visse medlemsorganisationer,
- at der ikke gives mulighed for, at kreditgiveren kan undlade at oplyse de årlige omkostninger i procent ved bestemte former for kassekreditter,
- at der ikke fastsættes en ”bagatelgrænse”, som skal være overstegt før kreditgiveren har mulighed for at kræve kompensation ved førtidig tilbagebetaling,
- at der gives mulighed for, at kreditgiveren ved førtidig tilbagebetaling kan kræve højere kompensation end direktivets grænser,

hvis det kan dokumenteres, at kreditgiveren har lidt et større tab,
og

- at der gives mulighed for en lempeligere regulering af kreditaftaler om henstand eller ændret tilbagebetaling på baggrund af misligholdelse.

Et mindretal på ét af arbejdsgruppens medlemmer finder dog, at der bør fastsættes en ”bagatelgrænse”, som skal være oversteget før kreditgiveren har mulighed for at kræve kompensation ved førtidig tilbagebetaling.

Kapitel 3. Generelle bemærkninger om forbrugerkreditdirektivet

3.1. Baggrund

Med Rådets direktiv 87/102/EØF af 22. december 1986 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om forbrugerkredit (herefter 1987-direktivet) blev der skabt en fællesskabsramme for forbrugerkredit. Formålet var at bidrage til oprettelsen af et indre marked på kreditområdet og at indføre fælles minimumsbestemmelser om forbrugerbeskyttelse.

I 1995 fremlagde Europa-Kommissionen en beretning om gennemførelsen af direktivet fra 1987 og foretog derefter en meget bred høring af de berørte parter. I 1996 fremlagde Europa-Kommissionen en beretning om gennemførelsen af direktiv 90/88/EØF, som vedrører anvendelsen af de årlige omkostninger i procent, og i 1997 fremlagde Europa-Kommissionen en sammenfattende rapport over reaktioner og kommentarer i forbindelse med beretningen fra 1995.

Disse beretninger og høringer viste, at der var stor forskel på medlemsstaternes lovgivning om kredit til fysiske personer i almindelighed og forbrugerkredit i særdeleshed. Europa-Kommissionen fremsatte derfor den 11. september 2002 et forslag til direktiv om harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om forbrugerkredit (KOM (2002) 443 endelig).

Ved udtalelse af 23. september 2003 forkastede Europa-Parlamentet Europa-Kommissionens forslag og opfordrede Europa-Kommissionen til at stille et nyt forslag. Den 2. april 2004 afgav Europa-Parlamentet endnu en udtalelse om forslaget og stillede i den forbindelse 152 ændringsforslag til direktivforslaget. På den baggrund fremsatte Europa-Kommissionen den 28. oktober 2004 et ændret direktivforslag, som imidlertid blev trukket tilbage på Europa-Kommissionens eget initiativ i december 2004.

Den 7. oktober 2005 fremsatte Europa-Kommissionen et nyt og ændret direktivforslag (KOM (2005) 483 endelig).

I september 2007 vedtog Rådet fælles holdning til direktivforslaget, og i januar 2008 foreslog Europa-Parlamentet en række ændringer til den fæl-

les holdning. På et rådsmøde den 23. april 2008 blev de fremsatte ændringsforslag godkendt af Rådet.

Det vedtagne direktiv blev underskrevet den 23. april 2008 og offentliggjort i Den Europæiske Unions Tidende den 22. maj 2008. Direktivet skal efter artikel 27 være gennemført i national ret senest den 12. maj 2010. Ved berigtigelse til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/48/EF af 23. april 2008 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af Rådets direktiv 87/102/EØF (EU-Tidende 2009 nr. L 207, side 14) er fristen for gennemførelse af direktivet i national lovgivning berigtiget til 11. juni 2010.

Direktivet er udstedt med hjemmel i EF-traktaten, særlig artikel 95, efter proceduren i traktatens artikel 251 (fælles beslutningstagen).

3.2. Forbrugerkreditdirektivets indhold

3.2.1. Anvendelsesområde og definitioner

Direktivets formål er at harmonisere visse aspekter af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om aftaler om forbrugerkredit, jf. artikel 1. Det fremgår af præambelens betragtning 9, at fuldstændig harmonisering er nødvendig for at sikre, at alle forbrugere i Fællesskabet nyder samme høje grad af beskyttelse af deres interesser og for at skabe et ægte indre marked.

Efter direktivets artikel 2, stk. 1, jf. artikel 3, litra c, er direktivets anvendelsesområde begrænset til (forbruger)kreditaftaler. Direktivets artikel 2, stk. 2, litra a-l, indeholder en negativ opregning, hvorefter bestemte typer kreditaftaler udtrykkelig undtages fra direktivets anvendelsesområde.

- Efter litra a og k undtages kreditaftaler, hvor der stilles sikkerhed i fast ejendom eller ved deponering af en genstand hos kreditgiveren.
- Efter litra g og l undtages kreditaftaler, der ikke tilbydes offentligheden i almindelighed, herunder kreditaftaler mellem arbejdsgivere og ansatte.
- Efter litra c undtages bestemte kreditaftaler med meget små eller meget store kreditbeløb.

- Efter litra e, f og j undtages bestemte kortfristede kreditaftaler og omkostningsfri kreditaftaler.
- Efter litra b, h og i undtages en række kreditaftaler, der ifølge direktivet ikke er udtryk for sædvanlige forbrugerdispositioner. Det drejer sig om kreditaftaler, der skal finansiere erhvervelsen eller bevarelsen af fast ejendom, kreditaftaler, der skal finansiere køb mv. af værdipapirer, og kreditaftaler, der indgås i forbindelse med retsforlig.
- Efter litra d undtages leje- eller leasingaftaler, hvor lejer eller lessee ikke har pligt til at købe aftalegenstanden.

Efter direktivets artikel 2, stk. 3 og 4, finder direktivet kun delvis anvendelse på kortfristede kreditaftaler i form af kassekredit og kreditaftaler i form af overtræk.

Efter direktivets artikel 2, stk. 5, kan medlemsstaterne bestemme, at direktivet kun delvis skal finde anvendelse på kreditaftaler, der indgås mellem visse kreditororganisationer og deres medlemmer.

Efter direktivets artikel 2, stk. 6, kan medlemsstaterne bestemme, at direktivet kun delvis skal finde anvendelse på kreditaftaler, hvorved en debitor, der har misligholdt en tidligere indgået kreditaftale, gives henstand med betalingen.

Direktivets artikel 3 indeholder definitioner på direktivets centrale begreber.

Direktivet indeholder ligesom 1987-direktivet definitioner på begreberne ”forbruger”, ”kreditgiver”, ”kreditaftale”, ”samlede omkostninger i forbindelse med forbrugerkreditaftalen” og ”årlige omkostninger i procent”.

Direktivet indeholder ulig 1987-direktivet også definitioner på begreberne ”kassekredit”, ”overtræk”, ”kreditformidler”, ”samlet beløb, der skal betales af forbrugeren”, ”debitorrente”, ”fast debitorrente”, ”samlet kreditbeløb”, ”varigt medium” og ”tilknyttet kreditaftale”.

Direktivets anvendelsesområde skal fortolkes på baggrund af definitionerne i artikel 3.

3.2.2. Harmoniseringsgraden

Modsat det eksisterende forbrugerkreditdirektiv indeholder direktivet ikke en minimumsklausul, hvorefter medlemsstaterne kan gennemføre eller opretholde strengere bestemmelser med henblik på beskyttelse af forbrugere.

I præambelens betragtning 9 anføres det, at medlemsstaterne ikke bør kunne bibeholde eller indføre andre bestemmelser på nationalt plan end dem, der er fastsat i direktivet. I artikel 22, stk. 1, er det fastsat, at medlemsstaterne ikke i national ret kan bibeholde eller indføre bestemmelser, der fraviger direktivets bestemmelser – i det omfang direktivet indeholder harmoniserede bestemmelser. Der er således tale om et totalharmoniseringsdirektiv.

Artikel 2 og 3 bestemmer tilsammen rækkevidden af direktivets harmonisering.

3.2.3. Forbrugerkreditdirektivets materielle indhold

Direktivet indeholder en række nye regler, som i forhold til 1987-direktivet, som ændret ved direktiv 90/88/EØF og direktiv 98/7/EF, indebærer en udvidet fællesskabsretlig regulering af området for forbrugerkredit.

Direktivet udvider omfanget af oplysninger, der skal tilgå forbrugeren før, ved og efter aftaleindgåelsen.

Direktivet regulerer visse aspekter af retsforholdet mellem kreditgiveren og forbrugeren, navnlig adgangen til opsigelse, førtidig indfrielse, overdragelse af rettigheder og – som noget nyt – fortrydelse.

Direktivet indeholder endvidere en række forpligtelser for medlemsstaterne. Det drejer sig navnlig om udenlandske kreditgiveres adgang til nationale skyldnerregistre, overvågning af kreditgiveres virksomhed, adgang til udenretslig bilæggelse af tvister og sanktioner for overtrædelse af bestemmelser, der gennemfører direktivet i national ret.

3.2.4. Oplysninger i reklame

Direktivets artikel 4 fastsætter krav til indhold af reklamer for kreditaftaler.

Efter artikel 4, stk. 1, 1. pkt., skal reklamer, der indeholder talstørrelser vedrørende omkostningerne, også angive en række standardoplysninger, jf. artikel 4, stk. 2. Bestemmelsen skal beskytte forbrugeren mod vildledende markedsføring.

Efter artikel 4, stk. 1, 2. pkt., gælder stk. 1, 1. pkt., ikke, når national lovgivning kræver angivelse af de årlige omkostninger i procent ved reklame for kreditaftaler, der ikke angiver en rentesats eller talstørrelse.

Efter artikel 4, stk. 3, skal omkostninger til accessoriske tjenesteydelser, navnlig forsikringspræmier, angives særskilt i reklamen, når indgåelse af aftale herom er nødvendig for at opnå kreditten på de annoncerede vilkår og betingelser. Kan sådanne omkostninger beregnes på forhånd, skal de ikke angives særskilt, men derimod indgå i beregningen af de årlige omkostninger i procent.

Reglerne i artikel 4 supplerer direktivet om urimelig handelspraksis (2005/29/EF), der også omfatter reklame for kreditaftaler, jf. artikel 4, stk. 4.

3.2.5. Oplysninger forud for indgåelse af kreditaftaler

Direktivets artikel 5 fastlægger, hvilke oplysninger kreditgiveren eller kreditformidleren skal give forbrugeren forud for indgåelsen af en kreditaftale.

Direktivets artikel 6 fastlægger lignende forpligtelser forud for indgåelsen af kreditaftaler i form af kassekredit og visse specifikke kreditaftaler (forbrugerkredit tilbudt af visse kreditorganisationer og gældsoplægning).

Efter artikel 5, stk. 1, og artikel 6, stk. 1, skal kreditgiveren mv. ”give forbrugeren de oplysninger, der er nødvendige for at sammenligne forskellige tilbud, så der kan træffes en informeret beslutning om indgåelsen af en kreditaftale”. Denne oplysningspligt kan efter begge bestemmelser

opfyldes ved at udlevere standardformularerne i henholdsvis bilag II og III.

Begge artikler indeholder regler, der lemper kreditgivers mv. forudgående oplysningspligt, når aftalen indgås ved hjælp af taletelefoni eller anden fjernkommunikationsteknik, der forhindrer sådan oplysning, jf. artikel 5, stk. 2 og 3, og artikel 6, stk. 4 og 7.

Forbrugeren har efter artikel 5, stk. 4, og artikel 6, stk. 6, ret til efter anmodning gratis at modtage en kopi af kreditaftaleudkastet med de oplysninger, der kræves efter direktivets artikel 10. Denne ret forudsætter, at kreditgiveren vil indgå kreditaftalen med forbrugeren.

Artikel 5, stk. 5, indeholder særlige bestemmelser om kreditaftaler med ikke-amortiserende, kapitalopbyggende afdrag, mens artikel 6, stk. 2, 3 og 5, indeholder særlige bestemmelser om oplysningspligten ved kassekredit, forbrugerkredit tilbudt af visse kreditorganisationer og gældsoplægning.

Kreditgivere mv. har pligt til forud for indgåelsen af almindelige kreditaftaler at give forbrugeren fyldestgørende forklaringer, således at forbrugeren er i stand til at vurdere, om den foreslåede kreditaftale passer til vedkommendes behov og finansielle situation, jf. artikel 5, stk. 6. Der ses ikke at være en tilsvarende pligt efter artikel 6, det vil sige forud for indgåelsen af kreditaftaler i form af kassekredit og visse specifikke kreditaftaler.

Artikel 7 fastlægger, at artikel 5 og 6 ikke finder anvendelse på leverandører af varer eller tjenesteydelser, der accessorisk optræder som kreditformidlere. Oplysningspligten påhviler i stedet den kreditgiver, hvis ydelser formidles.

3.2.6. Kreditværdighedsvurdering

Efter artikel 8, stk. 1, skal kreditgiveren vurdere forbrugeren kreditværdighed på grundlag af fyldestgørende oplysninger, inden kreditaftalen indgås.

Disse oplysninger skal, hvor det er relevant, indhentes hos forbrugeren og, hvor det er nødvendigt, ved søgning i den relevante database.

Efter artikel 8, stk. 2, skal kreditgiveren ajourføre sine finansielle oplysninger, hvis parterne efterfølgende ændrer det samlede kreditbeløb. Før enhver væsentlig forhøjelse, skal kreditgiveren foretage en fornyet vurdering af forbrugerens kreditværdighed.

3.2.7. Databaser

Bestemmelsen i artikel 9, stk. 1, pålægger medlemsstaterne at give kreditgivere fra andre medlemsstater adgang til databaser over dårlige betalere og lignende på ikke-diskriminerende vilkår.

Efter artikel 9, stk. 2, har kreditgiveren en underretningspligt i forhold til den forbruger, hvis kreditanmodning afslås på grundlag af en søgning i en sådan database.

3.2.8. Oplysninger i kreditaftalen

Artikel 10, stk. 1, fastlægger, at en kreditaftale skal udarbejdes på papir eller på andet varigt medium, og at alle aftaleparter skal have et eksemplar af aftalen.

Kreditaftalen skal klart og koncist angive en lang række oplysninger, jf. artikel 10, stk. 2, litra a-v. Forbrugerens vil e.o., jf. litra i, også kunne stille krav om at modtage en amortiseringsplan, jf. artikel 10, stk. 3.

Artikel 10, stk. 4 fastlægger særlige bestemmelser for kreditaftaler med ikke-amortiserende, kapitalopbyggende afdrag.

Artikel 10, stk. 5, litra a-i, fastlægger lignende (om end færre) indholds krav til kreditaftaler i form af kassekredit.

3.2.9. Oplysninger om ændring i debitorrenten

Efter artikel 11, stk. 1, skal forbrugerens – på papir eller andet varigt medium – underrettes om ændring i debitorrenten. Forbrugerens skal endvidere oplyses om, hvilken betydning ændringen har for forbrugerens fremtidige betalinger.

Parterne kan efter artikel 11, stk. 2, aftale mere lempelige oplysningskrav, når ændringen skyldes en ændring i en referencesats, og denne referencesats er tilgængelig for offentligheden og hos kreditgiveren.

3.2.10. Oplysninger om udnyttelsen af en kassekredit

Artikel 12, stk. 1, pålægger kreditgiveren en fortsat oplysningspligt efter aftaleindgåelsen, når kreditaftalen vedrører kredit i form af kassekredit.

Kreditgiveren er efter artikel 12, stk. 1, forpligtet til ved kontoudtog på papir eller andet varigt medium jævnligt at oplyse forbrugeren om en række nærmere opregnede forhold, jf. litra a-h.

Forbrugeren skal endvidere underrettes om enhver stigning i debitorrenten eller andre omkostninger, inden ændringen træder i kraft, jf. artikel 12, stk. 2. Når ændringen skyldes en ændring i en referencesats, og denne referencesats er tilgængelig for offentligheden og hos kreditgiveren, kan parterne dog aftale, at ændringer i debitorrenten blot oplyses ved kontoudtog efter artikel 12, stk. 1.

3.2.11. Opsigelse af tidsubegrænsede kreditaftaler

Artikel 13, stk. 1, fastlægger, at forbrugeren altid har ret til på standardvilkår og gratis at opsig en tidsubegrænset kreditaftale, medmindre parterne har aftalt en varselsperiode (der ikke må overstige en måned).

Hvis det er fastsat i kreditaftalen, kan kreditgiveren opsig kreditaftalen på standardvilkår med minimum to måneders skriftligt varsel.

Efter artikel 13, stk. 2, kan kreditgiveren – hvis det er fastsat i kreditaftalen – ud fra objektivt begrundede hensyn forhindre en forbruger i at udnytte en kreditmulighed. Kreditgiveren har en skriftlig underretningspligt i forhold til den forbruger, der rammes, men ingen pligt til at varsle.

3.2.12. Fortrydelsesret

Forbrugeren har efter artikel 14, stk. 1, en frist på 14 kalenderdage til at fortryde en kreditaftale. Fristen løber tidligst fra den dag, hvor kreditaftalen er indgået og forbrugeren har modtaget aftalevilkår og -betingelser samt oplysningerne i henhold til artikel 10.

Nationale regler om tvungen betænkningstid kan efter artikel 14, stk. 2, opretholdes og – på udtrykkelig anmodning fra forbrugeren – træde i stedet for fortrydelsesretten. Forbrugeren kan tænkes at have en interesse

heri, når leverandøren yder henstand med betalingen, men ikke er villig til at levere sin ydelse, før fortrydelsesfristen er udløbet. Bestemmelsen har kun relevans for Frankrig.

Efter artikel 14, stk. 3, litra a, skal forbrugeren give meddelelse til kreditgiveren, hvis fortrydelsesretten udøves. Meddelelsen skal være skriftlig og afsendt inden fristens udløb. Efter artikel 14, stk. 3, litra b, skal forbrugeren tilbagebetale hovedstol og påløbne renter senest 30 kalenderdage efter afsendelsen af meddelelsen.

Efter artikel 14, stk. 4, medfører udøvelse af fortrydelsesretten, at forbrugeren ligeledes frigøres for eventuelle aftaler om accessoriske tjenesteydelser.

Har forbrugeren fortrydelsesret i henhold til stk. 1, 3 og 4, finder reglerne om fortrydelsesret i henholdsvis direktivet om dørsalg (85/577/EØF) og direktivet om fjernsalg af finansielle tjenesteydelser (2002/65/EF) ikke anvendelse, jf. artikel 14, stk. 5.

Medlemsstaterne kan efter artikel 14, stk. 6, vælge ikke at gennemføre reglerne om fortrydelsesret i forhold til kreditaftaler, som ifølge loven skal indgås ved en notars mellemkomst.

Artikel 14, stk. 7, fastlægger, at reglerne om fortrydelsesret ikke forhindrer medlemsstaterne i at opretholde eller indføre nationale bestemmelser om tvungen betænkningstid og lignende regler, der udskyder tidspunktet for opfyldelsen af en aftale.

3.2.13. Tilknyttede kreditaftaler

En tilknyttet kreditaftale defineres i artikel 3, litra n, som en kreditaftale, der udelukkende tjener til at finansiere en aftale om levering af specifikke varer eller specifikke tjenesteydelser, og som sammen med denne udgør en kommerciel helhed. En kommerciel helhed foreligger, når leverandøren enten selv forestår finansieringen eller overlader det til tredjemand efter aftale. En kommerciel helhed foreligger endvidere, når den specifikke ydelse udtrykkeligt er angivet i kreditaftalen.

Efter artikel 15, stk. 1, er en forbruger, der udøver en fortrydelsesret baseret på fællesskabsretten, ikke længere bundet af en tilknyttet kreditaftale.

Artikel 15, stk. 2, fastlægger, at forbrugeren i tilfælde af leverandørens mangelfulde ydelse har ret til at tage retsmidler i anvendelse mod kreditgiveren. Medlemsstaterne bestemmer dog, i hvilket omfang og på hvilke betingelser disse retsmidler kan iværksættes.

Nationale bestemmelser om, at kreditgiver hæfter solidarisk for forbrugers krav mod leverandøren, berøres ikke af artikel 15, jf. stk. 3.

3.2.14. Førtidig tilbagebetaling

Artikel 16, stk. 1, fastlægger, at forbrugeren altid har ret til at indfri sine forpligtelser i henhold til en kreditaftale.

Artikel 16, stk. 2, giver kreditgiveren ret til en rimelig og objektivt begrundet kompensation ved forbrugers førtidige tilbagebetaling. Hvis der er mindre end et år mellem den førtidige betaling og kreditaftalens aftalte ophørstidspunkt, må kompensationen ikke overstige 0,5 pct. af det beløb, der tilbagebetales før tiden. Hvis der er mere end et år mellem den førtidige betaling og kreditaftalens aftalte ophørstidspunkt, må kompensationen ikke overstige 1 pct. af det beløb, der tilbagebetales før tiden

Efter artikel 16, stk. 3, kan kompensation ikke kræves ved førtidig indfrielse af kreditaftaler med variabel rente og kreditaftaler, der har karakter af kassekreditter, samt i tilfælde, hvor tilbagebetalingen er sket i henhold til en forsikringsaftale, der har til formål at garantere tilbagebetalingen af kreditten.

Medlemsstaterne har efter artikel 16, stk. 4, litra a og b, adgang til at fravige ovenstående ordning.

Efter litra a kan medlemsstaterne indføre en bagatelgrænse (på højst 10.000 EUR). Overstiger det førtidigt indfrie beløb ikke denne grænse, har kreditgiver ikke krav på kompensation.

Efter litra b kan medlemsstaterne beslutte, at kompensationen kan gøres afhængig af kreditgiverens faktisk tab og dermed frigøres fra kompensationsloftet i stk. 2.

Det absolutte loft for kreditgivers krav på kompensation er efter artikel 16, stk. 5, det rentebeløb, som forbrugeren skulle have betalt efter den førtidige betaling og indtil kreditaftalens aftalte ophørstidspunkt.

3.2.15. Overdragelse af rettigheder

Artikel 17, stk. 1, fastlægger, at forbrugeren ved kreditorskifte kan gøre samme indsigelser gældende over for en ny kreditor som over for den oprindelige kreditgiver.

Efter artikel 17, stk. 2, skal forbrugeren underrettes om kreditorskiftet.

3.2.16. Oplysninger om overtræk

Kreditaftaler med overtræksmulighed skal efter artikel 18, stk. 1, indeholde de oplysninger, der er omhandlet i artikel 6, stk. 1, litra e, hvilket vil sige oplysning om debitorrenten og omkostninger samt betingelserne for at ændre disse, herunder eventuelle referencesatser eller indeks. Kreditgiveren har endvidere pligt til regelmæssigt at give disse oplysninger skriftligt.

Artikel 18, stk. 2, fastlægger en supplerende oplysningspligt for kreditgiveren i tilfælde af væsentligt overtræk i en periode på over en måned. Forbrugeren skal i dette tilfælde underrettes skriftligt om overtrækket, det involverede beløb, debitorrenten og eventuel bod, omkostninger eller morarenter.

National lovgivning om, at kreditgiveren skal tilbyde en anden type kreditprodukt, når overtrækket er af væsentlig varighed, berøres ikke af artikel 18, jf. stk. 3.

3.2.17. Beregning af de årlige omkostninger i procent

Artikel 19, stk. 1, fastlægger, at de årlige omkostninger i procent (ÅOP) beregnes ud fra den matematiske formel i bilag I, del I.

Efter artikel 19, stk. 2, skal de samlede omkostninger i forbindelse med forbrugerkreditten indgå ved beregningen af ÅOP. Bestemmelsen undtager dog udtrykkeligt omkostninger, der knytter sig til forbrugeren eventuelle misligholdelse, og omkostninger i forbindelse med køb af varer

eller tjenesteydelser, som skal betales, uanset om købet foretages kontant eller på kredit.

De kort- og kontoomkostninger, der er forbundet med udnyttelse af forbrugerkreditten, skal indgå ved beregningen af ÅOP. Disse omkostninger kan udelades, hvis oprettelse og anvendelse af kort og konto er frivillig for forbrugeren og de omkostninger, der er forbundet hermed, er klart angivet andetsteds.

Beregning af ÅOP følger den antagelse, at kreditaftalen forbliver gyldig i det aftalte tidsrum, og at kreditgiveren og forbrugeren opfylder deres forpligtelser på de vilkår og datoer, der er angivet i kreditaftalen, jf. artikel 19, stk. 3. Indeholder kreditaftalen vilkår, som tillader variationer i debitorrenten og andre omkostninger, beregnes ÅOP ud fra den antagelse, at omkostningerne er konstante fra udgangsniveauet og indtil kreditaftalen udløber, jf. artikel 19, stk. 4.

De generelle antagelser i artikel 19, stk. 3 og 4, suppleres af antagelserne i direktivets bilag I, del II, jf. artikel 19, stk. 5.

3.2.18. Regulering af kreditgiveres virksomhed

Efter artikel 20, skal medlemsstaterne sikre, at kreditgiveres virksomhed overvåges af et organ eller en myndighed, som er uafhængig af finansieringsinstitutter eller er underlagt regulering.

3.2.19. Kreditformidlere

En kreditformidler defineres i artikel 3, litra f, som en fysisk eller juridisk person, der ikke optræder som kreditgiver, og som mod betaling præsenterer eller tilbyder kreditaftaler til forbrugere, bistår forbrugere ved at udføre andet forberedende arbejde eller indgår kreditaftaler med forbrugere på kreditgiverens vegne.

I tillæg til de oplysningsforpligtelser, der påhviler kreditformidlere (og kreditgivere) i henhold til artikel 5 og 6, fastlægger artikel 21 en række specifikke forpligtelser for kreditformidlere.

En kreditformidler skal i forbrugervendt reklame og dokumentation gøre opmærksom på omfanget af sine beføjelser, navnlig om hvorvidt kredit-

formidleren samarbejder med en eller flere kreditgivere eller optræder som selvstændig mægler, jf. artikel 21, litra a.

Skal forbrugeren betale et gebyr til kreditformidleren for dennes ydelse, skal dette aftales skriftligt mellem forbrugeren og kreditformidleren inden indgåelsen af kreditaftalen, jf. artikel 21, litra b. Kreditformidleren skal endvidere oplyse kreditgiveren om et sådant gebyr med henblik på kreditgiverens beregning af ÅOP.

3.2.20. Harmonisering og ufravigelighed

Artikel 22, stk. 1, fastlægger, at direktivet er et totalharmoniseringsdirektiv. Medlemsstaterne kan herefter som udgangspunkt ikke bibeholde eller indføre bestemmelser i national ret, der fraviger direktivets regler.

Efter artikel 22, stk. 2, er direktivets regler beskyttelsespræceptive. Forbrugerne kan således ikke give afkald på de rettigheder, direktivet giver dem.

Artikel 22, stk. 3 og 4, pålægger medlemsstaterne at sikre, at direktivets regler ikke omgås ved den måde aftalerne udformes på eller ved indgåelse af lovvalgsaftaler.

3.2.21. Sanktioner

Artikel 23 pålægger medlemsstaterne at fastsætte sanktioner for overtrædelse af de regler, der gennemfører direktivet i national ret. Sanktionerne skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning.

3.2.22. Udenretslig bilæggelse af tvister

Efter artikel 24 skal medlemsstaterne sikre, at der er adgang til at bilægge forbrugertvister vedrørende kreditaftaler uden at inddrage domstolene.

3.2.23. Underretning af Europa-Kommissionen

Direktivet giver medlemsstaterne en række reguleringsmæssige valg, f.eks. muligheden for at fravige kompensationsloftet for førtidig tilbagebetaling, jf. artikel 16, stk. 4.

Medlemsstaterne har efter artikel 26 pligt til at underrette Europa-Kommissionen, når de benytter sig af disse valgmuligheder.

3.2.24. Omregning til national valuta af beløb udtrykt i EUR

Medlemsstater, der omregner beløb udtrykt i EUR til national valuta, skal efter artikel 28 anvende den kurs, som gjaldt på datoen for direktivets vedtagelse. Den 23. april 2008 var kursen 746,2300 (udtrykt som DKK pr. 100 EUR).

3.2.25. Overgangsforanstaltninger

Direktivet finder som udgangspunkt kun anvendelse på kreditaftaler, der indgås efter de nationale gennemførelsesbestemmelers ikrafttræden, jf. artikel 30, stk. 1.

Visse bestemmelser finder dog også anvendelse på tidsubegrænsede kreditaftaler, der er indgået før dette tidspunkt. Det drejer sig om artikel 11 (oplysninger om debitorrenten), artikel 12 (oplysninger om udnyttelsen af en kassekredit), artikel 13 (opsigelse af tidsubegrænsede kreditaftaler), artikel 17 (overdragelse af rettigheder) samt artikel 18, stk. 1, 2. pkt., og artikel 18, stk. 2 (kreditgivers oplysningspligt i tilfælde af forbrugerens overtræk).

Kapitel 4. Reguleringsmæssige valg ved gennemførelse af forbruger-kreditdirektivet

4.1. Generelle bemærkninger

Forbrugerkreditdirektivet overlader på en række områder en valgfrihed til medlemsstaterne, og det fremgår af arbejdsgruppens kommissorium, at arbejdsgruppen skal overveje og komme med indstilling vedrørende de emner, hvor direktivet giver medlemsstaterne valgfrihed.

4.2. Lempeligere regulering for visse organisationer

4.2.1. Forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 5

Efter forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 5, kan medlemsstaterne bestemme, at der skal gælde en mere lempelig regulering af kreditaftaler, der udbydes af organisationer, der opfylder en række kriterier, som er opregnet i litra a-e.

Den lempeligere regulering vil blandt andet indebære, at direktivets bestemmelser om oplysninger forud for aftaleindgåelsen (artikel 5), om vurdering af kreditværdighed (artikel 8), om visse af kravene til oplysninger i kreditaftalen (artikel 10, stk. 2, litra i-k og m-v, stk. 3 og stk. 5), om de særlige forpligtelser ved kreditaftaler i form af kassekredit (artikel 12), om fortrydelsesret (artikel 14) og om tilknyttede kreditaftaler (artikel 15) ikke vil finde anvende på kreditaftaler, der udbydes af de pågældende organisationer.

De kriterier, der er afgørende for, om en organisation kan omfattes af en eventuel undtagelse, fremgår af artikel 2, stk. 5, litra a-e. Der skal herefter være tale om en organisation, der

- er oprettet til gensidig fordel for medlemmerne,
- ikke skaber fortjeneste til andre end medlemmerne,
- opfylder et socialt formål i henhold til national lov,
- kun modtager og forvalter opsparing fra medlemmerne og kun yder kredit til medlemmerne og
- har lavere ÅOP end markedet generelt eller der er underlagt et loft for ÅOP, der er fastsat ved national lov.

Det er et krav, at der er et fælles bånd mellem medlemmerne, enten i form af bopæl eller beskæftigelse i et bestemt område, tilknytning til en

bestemt arbejdsgiver (som ansat eller pensionist) eller på anden måde, der er fastsat ved national lov.

Det er endvidere et krav, at værdien af den enkelte organisations eksisterende kreditaftaler er "ubetydelig" set i forhold til samtlige eksisterende kreditaftaler i medlemsstaten samt at værdien af alle eksisterende kreditaftaler for alle omfattede organisationer udgør under 1 pct. af værdien af alle eksisterende kreditaftaler i medlemsstaten. Det skal hvert år vurderes, om disse krav er opfyldt, og er det ikke længere tilfældet, skal undtagelsen ophæves.

4.2.2. Gældende ret

Kreditaftalelovens § 53, stk. 2, bemyndiger Justitsministeren til at bestemme, at lovens regler eller nogle af disse ikke anvendes på kreditter, der ydes til en rente, der er lavere end markedsrenten, og som ikke tilbydes offentligheden i almindelighed, eller kun anvendes på sådanne kreditter med de afvigelser, som tilsiges af de pågældende kreditters særlige karakter.

Bemyndigelsen er ikke udnyttet.

Stk. 2 tager sigte på kreditter, der ydes som led i forholdet mellem en arbejdsgiver og en arbejdstager, velgørenhedsarbejde og den virksomhed, der udøves af forsørgelsesforeninger, låneforeninger, forbrugerkooperativer og lignende institutioner².

4.2.3. Arbejdsgruppens overvejelser

Det er arbejdsgruppens vurdering, at der ikke i dag er organisationer i Danmark, som opfylder de betingelser, der fremgår af artikel 2, stk. 5, litra a-e. I den forbindelse bemærkes, at litra c, hvorefter en organisation skal opfylde et socialt formål, der kræves i henhold til lov, i praksis indebærer, at der kun er en meget begrænset mulighed for, at en eksisterende organisation vil kunne leve op til kravene.

For en udnyttelse af den reguleringsmæssige valgmulighed taler, at det netop for den type organisationer, som måtte leve op til kravene i artikel 2, stk. 5, vil være særdeles relevant at være omfattet af en lempeligere regulering, da en sidestillelse med øvrige kreditgivere vil kunne virke

² FT 1989-90, tillæg A, sp. 2048.

særligt bebyrdende for en organisation af denne type, som typisk vil være en mindre organisation, der samtidig ikke drives på almindelige forretningsmæssige vilkår.

Endvidere er der ikke de samme beskyttelseshensyn i forhold til forbrugerne, der tillige er medlemmer af organisationen, ligesom organisationen vil have et socialt formål, den vil være oprettet til gensidig fordel for medlemmerne og ÅOP vil være lavere end markedets ÅOP eller fastsat ved lov.

Selv om der ikke på nuværende tidspunkt er organisationer, der opfylder betingelserne, vil ovenstående kunne tale for, at muligheden for, at sådanne organisationer kan etablere sig i Danmark og blive omfattet af en lempeligere regulering, holdes åben, eventuelt gennem en tilpasning af den eksisterende bemyndigelsesbestemmelse.

Mod en udnyttelse af den reguleringsmæssige valgmulighed taler, at visse almennyttige organisationer allerede vil falde udenfor direktivets anvendelsesområde, fordi der ikke er taler om kreditgivning som led i udøvelsen af erhvervmæssig virksomhed, ligesom visse former for lån vil kunne falde ind under artikel 2, stk. 2, litra f, og dermed ligge uden for direktivets anvendelsesområde.

Endvidere bemærkes, at hensynet til et gennemskueligt og stabilt kreditmarked med en velfungerende konkurrence taler for, at alle aktører, der udøver erhvervmæssig virksomhed, har samme forpligtelser, ligesom der også i forbindelse med kreditprodukter fra de særlige organisationer kan være et behov for at sammenligne med andre tilbud, herunder tilbud fra tilsvarende organisationer.

Oplysningspligten forud for aftaleindgåelsen, som organisationerne i givet fald vil være undtaget fra, kan endvidere ikke udelukkende anses for at tjene til at sikre, at forbrugeren kan sammenligne tilbud med andre aktørers tilbud. Oplysningerne giver således også forbrugeren mulighed for at vurdere, om den pågældende kreditaftale er det mest fordelagtige finansieringsform samt vurdere kreditaftalens indvirkning på forbrugers økonomiske situation.

Endelig bemærkes det, at kravet i litra c, hvorefter en organisation skal opfylde et socialt formål, der kræves i henhold til lov, gør det naturligt, at muligheden for en udnyttelse af den reguleringsmæssige valgmulighed

overvejes i forbindelse med, at det måtte være aktuelt at fastsætte et lovgivningsmæssigt grundlag for en sådan organisation.

Arbejdsgruppen indstiller på den baggrund, at muligheden for at fastsætte en mere lempelig regulering af kreditaftaler, der udbydes af visse organisationer, ikke udnyttes.

4.3. Lempeligere regulering af kreditaftaler om henstand eller ændret tilbagebetaling på baggrund af misligholdelse

4.3.1. Forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 6

Efter forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 6, kan medlemsstaterne bestemme, at der skal gælde en mere lempelig regulering af kreditaftaler, som er indgået på baggrund af en misligholdelse af en eksisterende kreditaftale. Den nye aftale kan enten bestå i henstand med betalingen eller en ny plan for tilbagebetalingen af kreditten.

Forudsætningen for, at undtagelsen kan anvendes, er – udover at der er tale om misligholdelse af den oprindelige kreditaftale – at den nye kreditaftale kan forventes at afværge en retssag om misligholdelsen og at forbrugeren i den nye kreditaftale ikke stilles ringere end i den oprindelige. En retssag må antages at omfatte enhver retlig tvist.

Den lempeligere regulering indebærer blandt andet, at direktivets bestemmelser om oplysninger forud for aftaleindgåelsen (artikel 5), om vurdering af kreditværdighed (artikel 8), om visse af kravene til oplysninger i kreditaftalen (artikel 10, stk. 2, litra j, k, m-q og s-v, stk. 3 og stk. 5), om de særlige forpligtelser ved kreditaftaler i form af kassekredit (artikel 12), om fortrydelsesret (artikel 14), om tilknyttede kreditaftaler (artikel 15) og om overdragelse af rettigheder (artikel 17) ikke vil finde anvende på disse kreditaftaler.

Undtagelsen omfatter ikke kreditaftaler i form af artikel 2, stk. 3-kassekreditter, hvor kreditten skal betales tilbage på anfordring eller inden tre måneder. Her er der i forvejen efter artikel 2, stk. 3, en mere lempelig regulering.

4.3.2. Gældende ret

Der er ikke i kreditaftaleloven en særlig regulering af den nævnte type kreditaftaler.

4.3.3. Arbejdsgruppens overvejelser

Mod en udnyttelse af den reguleringsmæssige valgmulighed taler primært, at man også i denne form for misligholdelsessituationer kan forestille sig, at forbrugeren har et reelt behov for at modtage oplysninger forud for aftaleindgåelsen, således at forbrugeren har mulighed for at sammenligne vilkårene i den nye kreditaftale med vilkår fra konkurrerende kreditgivere og sammenligne med alternative finansieringsformer. Endvidere vil forbrugeren retsstilling til en vis grad blive forringet, hvis artikel 17 (om overdragelse af rettigheder) ikke finder anvendelse i forhold til den nye kreditaftale.

For en udnyttelse af den reguleringsmæssige valgmulighed taler, at forbrugeren er sikret, at den nye kreditaftale ikke indebærer, at forbrugeren stilles ringere end efter den oprindelige og nu misligholdte kreditaftale. Den nye kreditaftale kan således kun indgås på samme eller bedre vilkår, og i disse situationer må behovet for forbrugerbeskyttelse i form af f.eks. oplysninger forud for aftaleindgåelse og fortrydelsesret anses for at være betydeligt mindre.

Kravet om vurdering af kreditværdighed kan tilsvarende ikke anses for at være centralt i forbindelse med denne type kreditaftaler, hvor kreditgiver på grund af den bagvedliggende misligholdelse må formodes at have et indgående kendskab til forbrugeren økonomiske situation og dermed kreditværdighed.

Den lempeligere regulering af disse kreditaftaler vil således gøre den samlede proces mere smidig, uden at forbrugerbeskyttelsen ses at blive væsentligt forringet.

Endelig vedrører den reguleringsmæssige valgmulighed situationer, hvor der ved indgåelse af en ny kreditaftale afværges en retssag om misligholdelsen af den oprindelige kreditaftale, og på dette punkt taler hensynet til forbrugeren dermed for, at valgmuligheden udnyttes.

Arbejdsgruppen indstiller på den baggrund, at muligheden for at fastsætte en mere lempelig regulering af kreditaftaler, som er indgået på baggrund af en misligholdelse af en eksisterende kreditaftale, udnyttes.

Der henvises i øvrigt til den foreslåede § 3, stk. 1, nr. 7, jf. lovudkastets § 1, nr. 3, med tilhørende bemærkninger.

4.4. Angivelse af de årlige omkostninger i procent ved reklamer uden angivelse af rentesats mv.

4.4.1. Forbrugerkreditdirektivets artikel 4, stk. 1

Efter forbrugerkreditdirektivets artikel 4, stk. 1, gælder forpligtelsen til at angive de i artikel 4 opregnede standardoplysninger i forbindelse med reklamer, hvor der angives en rentesats eller talstørrelser vedrørende omkostningerne, ikke, hvis der i national lovgivning kræves angivelse af de årlige omkostninger i procent (ÅOP) også i forbindelse med reklamer, der ikke angiver rentesats eller omkostninger i tal.

4.4.2. Gældende ret

Det følger af § 8 i bekendtgørelse nr. 44 af 24. januar 2006 om information til forbrugere om priser m.v. i pengeinstitutter (prisoplysningsbekendtgørelsen), at hvis der i markedsføringsmateriale *oplyses om prisen på produkter, herunder renten, afkastet af indskud på gevinstkonti eller kreditomkostninger* (fremhævet her), skal pengeinstituttet for dets almindeligste udlånskonti og kassekredit, billån, boliglån og forbrugslån altid anføre den nominelle årlige rente samt ÅOP.

Det følger tilsvarende af § 5 i bekendtgørelse nr. 193 af 1. marts 2007 om information til forbrugere om priser på låne- og kredittilbud og valutakurser (skiltningebekendtgørelsen), at en erhvervsdrivende, der i markedsføringsmateriale *oplyser om prisen på låne- eller kredittilbud, herunder renten, månedlig ydelse eller kreditomkostninger* (fremhævet her), skal oplyse den nominelle årlige rente og ÅOP.

4.4.3. Arbejdsgruppens overvejelser

Da der ikke i dansk lovgivning er krav om angivelse af ÅOP ved reklamer for kreditaftaler, der ikke angiver en rentesats eller talstørrelse ved-

rørende omkostningerne, er det arbejdsgruppens vurdering, at en udnyttelse af den pågældende valgmulighed ikke er aktuel.

4.5. Oplysning om de årlige omkostninger i procent i forbindelse med reklame for særlige kassekreditter

4.5.1. Forbrugerkreditdirektivets artikel 4, stk. 2, litra c

Efter forbrugerkreditdirektivets artikel 4, stk. 2, litra c, kan medlemsstaterne beslutte, at de årlige omkostninger i procent (ÅOP) ikke skal oplyses i forbindelse med reklame for artikel 2, stk. 3-kreditaftaler, d.v.s. kreditaftaler i form af kassekredit, hvor kreditten skal betales tilbage på anfordring eller inden tre måneder. Der gælder for denne type kreditaftaler i medfør af artikel 2, stk. 3, i forvejen en mere lempelig regulering.

Valgfriheden skal ses i sammenhæng med artikel 6, stk. 2, og artikel 10, stk. 5, litra f, hvorefter der i relation til artikel 2, stk. 3-kassekreditter gælder en tilsvarende valgmulighed i forhold til oplysning om ÅOP forud for aftaleindgåelsen og i kreditaftalen.

4.5.2. Gældende ret

Der skelnes efter gældende ret ikke mellem forskellige typer af kassekreditter.

4.5.3. Arbejdsgruppens overvejelser

Direktivets artikel 2, stk. 3, omfatter særlige varianter af kassekreditter, hvor der altså skal ske tilbagebetaling på anfordring eller inden tre måneder, og arbejdsgruppen vurderer, at de pågældende varianter ikke er udbredte i Danmark, hvor en kreditaftale i form af en kassekredit oftest vil løbe over en periode på flere år.

Arbejdsgruppen bemærker i den forbindelse, at vurderingen af, om valgmuligheden skal udnyttes, i høj grad vil afhænge af, i hvilket omfang artikel 2, stk. 3-kassekreditterne forekommer i praksis og må antages at forekomme fremover.

For en udnyttelse af den reguleringsmæssige valgmulighed taler, at en mere lempelig regulering, hvor der ved reklamer for artikel 2, stk. 3-kassekreditter ikke skal oplyses om ÅOP, vil indebære en vis fordel for

kreditgiveren, og for forbrugeren vil fraværet af ÅOP-oplysninger næppe være problematisk ved denne type kassekreditter, der grænser op til artikel 2, stk. 2, litra e-kassekreditter, hvor kreditten skal betales tilbage inden en måned, og som direktivet ikke finder anvendelse på.

Mod en udnyttelse af den reguleringsmæssige valgmulighed taler det overordnede hensyn til, at forbrugeren får mulighed for at sammenligne produkter fra forskellige kreditgivere, hvor netop ÅOP-oplysningerne må anses for at være afgørende for, at forbrugeren enkelt og hurtigt kan foretage en sådan sammenligning.

En udnyttelse af den reguleringsmæssige valgmulighed vil endvidere indebære en risiko for, at de almindelige regler om oplysning om ÅOP omgås ved, at kreditter oprettes som kassekreditter, hvor kreditten skal betales tilbage på anfordring.

Som nævnt under afsnit 4.5.1 ovenfor giver direktivets artikel 6, stk. 2, og artikel 10, stk. 5, litra f, en tilsvarende valgmulighed i forhold til oplysning om ÅOP forud for aftaleindgåelsen og i kreditaftalen. Ved vurderingen af, om den reguleringsmæssige valgmulighed skal udnyttes, bør disse tre valgmuligheder, hvor samme argumenter for og imod gør sig gældende, ses i sammenhæng. En udnyttelse af muligheden for, at der ikke skal oplyses om ÅOP forud for aftaleindgåelsen, jf. afsnit 4.6 nedenfor, og i kreditaftalen, jf. afsnit 4.8 nedenfor, taler således med vægt for, at der tilsvarende ikke skal oplyses om ÅOP i forbindelse med reklamer. Udnyttes den reguleringsmæssige valgmulighed i artikel 6, stk. 2, og artikel 10, stk. 5, litra f, ikke, vil det omvendt være naturligt, at det samme gør sig gældende for artikel 4, stk. 2, litra c.

Arbejdsgruppen indstiller på den baggrund, at muligheden for, at ÅOP ikke skal oplyses i forbindelse med reklame for artikel 2, stk. 3-kreditaftaler, samt forud for aftaleindgåelsen, jf. afsnit 4.6 nedenfor, og i kreditaftalen, jf. afsnit 4.8 nedenfor, ikke udnyttes.

4.6. Oplysning om de årlige omkostninger i procent forud for aftaleindgåelsen i forbindelse med særlige kassekreditter

4.6.1. Forbrugerkreditdirektivets artikel 6, stk. 2

Valgfriheden efter forbrugerkreditdirektivets artikel 6, stk. 2, hænger tæt sammen med den i afsnit 4.5 ovenfor omtalte valgfrihed efter artikel 4, stk. 2, litra c.

Der er således tale om valgfrihed i relation til samme type kreditaftaler – artikel 2, stk. 3-kreditaftaler i form af kassekredit, hvor kreditten skal betales tilbage på anfordring eller inden tre måneder – og hvor artikel 4, stk. 2, litra c, giver mulighed for, at medlemsstaterne kan beslutte, at de årlige omkostninger i procent (ÅOP) ikke skal oplyses i reklamer, så giver artikel 6, stk. 2, tilsvarende mulighed for, at medlemsstaterne kan beslutte, at ÅOP ikke skal oplyses forud for aftaleindgåelsen.

4.6.2. Gældende ret

Der skelnes efter gældende ret ikke mellem forskellige typer af kassekreditter.

4.6.3. Arbejdsgruppens overvejelser

Der henvises til afsnit 4.5.3 ovenfor.

4.7. Nationale regler om gyldig indgåelse af kreditaftaler i overensstemmelse med fællesskabsretten

Efter direktivets artikel 10, stk. 1, berører artikel 10 ikke eventuelle nationale regler om gyldig indgåelse af kreditaftaler, der er i overensstemmelse med fællesskabsretten.

Dansk rets almindelige regler om aftaleindgåelse berøres ikke af direktivet, og det er derfor arbejdsgruppens vurdering, at der i forhold til dansk ret ikke er nogen valg at træffe i relation til artikel 10, stk. 1.

4.8. Angivelse af de årlige omkostninger i procent i kreditaftalen

I forbrugerkreditdirektivets artikel 26 fastslås, at medlemsstaterne skal underrette Europa-Kommissionen, hvis der gøres brug af en række op-

regnede reguleringsmæssige valg. I den forbindelse henvises også til artikel 10, stk. 2, litra g, der imidlertid ikke ses at give mulighed for reguleringsmæssige valg.

Det bemærkes i den forbindelse, at direktivets artikel 10, stk. 5, litra f, ses at være indholdsmæssigt identisk med artikel 10, stk. 2, litra g, i tidligere udgaver af direktivet. Der henvises til fælles holdning (EF) nr. 14/2007 fastlagt af Rådet den 20. september 2007 med henblik på vedtagelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om forbrugercredit og ophævelse af Rådets direktiv 87/102/EØF.

Arbejdsgruppen vurderer på den baggrund, at der er tale om en fejlagtig henvisning, således at der rettelig skulle have været henvist til artikel 10, stk. 5, litra f.

Det fremgår af artikel 10, stk. 5, litra f, at medlemsstaterne kan beslutte, at de årlige omkostninger i procent (ÅOP) ikke skal oplyses i kreditaftaler vedrørende artikel 2, stk. 3-kassekreditter. Der henvises herom til afsnit 4.5.3 ovenfor.

4.9. Forkortet frist for fortrydelsesret ved national lovgivning om frist for at stille midler til rådighed

4.9.1. Forbrugercreditdirektivets artikel 14, stk. 2

Forbrugercreditdirektivets artikel 14 omhandler fortrydelsesret, hvor udgangspunktet er, at forbrugeren har en frist på 14 dage til at fortryde kreditaftalen.

Det følger imidlertid af artikel 14, stk. 2, at fortrydelsesfristen kan forkortes for så vidt angår artikel 3, litra n-kreditaftaler (tilknyttede kreditaftaler), hvis det følger af national lovgivning, at midler først kan stilles til rådighed for forbrugeren efter udløbet af en bestemt frist. I så fald kan fristen for udnyttelse af fortrydelsesretten forkortes til samme frist, men kun efter udtrykkelig anmodning fra forbrugeren.

4.9.2. Gældende ret

Der er ikke i dansk ret særregler om tidsfrister i forbindelse med tilknyttede kreditaftaler.

4.9.3. Arbejdsgruppens overvejelser

Da der ikke i dansk ret er særregler om tidsfrister i forbindelse med tilknyttede kreditaftaler, vurderer arbejdsgruppen, at en udnyttelse af den reguleringsmæssige valgmulighed ikke er aktuel.

4.10. Modifikationer til førtidig tilbagebetaling

4.10.1. Forbrugerkreditdirektivets artikel 16, stk. 4

Forbrugerkreditdirektivets artikel 16 omhandler førtidig tilbagebetaling og giver forbrugeren ret til helt eller delvist at indfri sine forpligtelser i henhold til en kreditaftale. Dette kan ske til enhver tid. Hvis forbrugeren udnytter denne mulighed, har kreditgiveren på nærmere bestemte vilkår ret til kompensation for eventuelle omkostninger, der er direkte forbundet med den førtidige tilbagebetaling af kreditten.

Det er en forudsætning for kompensationen, at den førtidige tilbagebetaling sker i en periode, hvor der er aftalt en fast debitorrente, og at kompensationen skal være rimelig og objektivt begrundet.

Der er i artikel 16, stk. 2, fastsat en øvre grænse for kompensationen. Hvis den førtidige tilbagebetaling sker på et tidspunkt, hvor der er mere end et år tilbage af den aftalte løbetid, kan kompensationen ikke overstige 1 pct. af det førtidigt tilbagebetalte kreditbeløb. Hvis den førtidige tilbagebetaling sker på et tidspunkt, hvor der er mindre end et år tilbage af den aftalte løbetid, kan kompensationen ikke overstige 0,5 pct. af det førtidigt tilbagebetalte kreditbeløb.

Det følger endvidere af artikel 16, stk. 5, at kompensationen aldrig kan overstige det rentebeløb, som forbrugeren skulle have betalt, hvis der ikke var sket førtidig tilbagebetaling. Dette gælder også, hvis de reguleringsmæssige valgmuligheder udnyttes.

De reguleringsmæssige valgmuligheder følger af artikel 16, stk. 4, hvorefter medlemsstaterne kan beslutte at indføre to forskellige modifikationer til udgangspunktet om kreditgiverens ret til en rimelig og objektivt begrundet kompensation inden for visse grænser.

Den første modifikation indebærer en mulighed for at fastsætte en "bagatelgrænse" for kreditgivers mulighed for at kræve kompensation. Græn-

sen er knyttet til det beløb, der tilbagebetales førtidigt, og ikke til omkostningernes størrelse. Derefter vil der i national ret kunne fastsættes en beløbsgrænse, som skal overstiges, før kreditgiveren kan kræve kompensation. Grænsen kan maksimalt udgøre 10.000 EUR inden for enhver periode på 12 måneder. Det følger af artikel 28, at der ved omregning af beløb i EUR skal anvendes den kurs, som var gældende på tidspunktet for direktivets vedtagelse, og den maksimale grænse vil dermed svare til 74.623 kr., jf. afsnit 3.2.24 ovenfor.

Den anden modifikation indebærer en mulighed for, at kreditgiver undtagelsesvis kan kræve en højere kompensation end de 1 pct. hhv. 0,5 pct., hvis kreditgiveren kan bevise, at den førtidige tilbagebetaling har medført større tab.

Kræver kreditgiveren en kompensation, der er større end tabet, kan forbrugeren kræve en tilsvarende nedsættelse.

Det fremgår endvidere af artikel 16, stk. 4, at i så tilfælde opgøres kreditgivers tab som forskellen mellem den rente, der er aftalt i kreditaftalen, og den rente, som kreditgiver kan opnå, hvis beløbet udlånes på tidspunktet for den førtidige tilbagebetaling. Der skal i den forbindelse tages hensyn til den førtidige tilbagebetalings indvirkning på de administrative omkostninger.

4.10.2. Gældende ret

Efter kreditaftalelovens § 26 kan forbrugeren til enhver tid betale sin gæld i henhold til en kreditaftale, uanset om den helt eller delvis er forfalden – dog ikke i forbindelse med pantebreve i fast ejendom. Forbrugeren har i så fald ret til reduktion af kreditomkostningerne.

Vil forbrugeren betale sin gæld, før den er forfalden, eller gør kreditgiveren krav på betaling af beløb, som ellers ikke ville være forfaldne, eller på tilbagetagelse af det solgte, skal kreditomkostningerne opgøres efter § 27, stk. 2-5.

I det omfang kreditomkostningerne beregnes som en procentdel af den til enhver tid værende restgæld eller som et gebyr pr. ydelse, kan kreditgiveren ikke kræve kreditomkostninger for den ubenyttede del af kredittiden.

I det omfang kreditomkostningerne beregnes på andet grundlag, kan afdrag, for hvilke den i aftalen fastsatte betalingstid endnu ikke er kommet, alene kræves betalt med en så stor del, som lånebeløbet udgør af summen af samtlige afdrag.

Hvis omkostningerne ved stiftelsen af kreditten er særskilt opgjort i aftalen og ikke er urimelige, kan kreditgiveren kræve disse omkostninger betalt uden afkorting. Omkostningerne fragår da i de afdrag, der skal afkortes.

Skal der betales i afdrag, og betaler forbrugeren uden for fastsat forfaldsdag, anses den ikke udnyttede kredittid for at løbe fra den første aftalte forfaldsdag, som indtræder efter betalingen. Under tilsvarende omstændigheder nedsættes det første afdrag, der forfalder efter betalingen, ikke.

Det kan gyldigt mellem kreditgiveren og forbrugeren aftales, at der ved forbrugerens indfrielse af et fastforrentet lån før forfaldstidspunktet betales markedskursen. Er markedsrenten faldet efter aftalens indgåelse, vil forbrugeren således komme til at betale mere end restgælden på indfrielsestidspunktet, mens forbrugeren vil kunne indfri lånet ved betaling af mindre end restgælden på indfrielsestidspunktet, hvis renten er steget³.

4.10.3. Arbejdsgruppens overvejelser

Generelt vurderer arbejdsgruppen, at denne reguleringsmæssige valgmulighed er den valgmulighed, som vil få størst praktisk betydning, hvis den udnyttes.

Mod indførelsen af en bagatelgrænse taler, at kreditgiverne vil blive påført et egentligt tab, idet betingelsen for, at der kan opnås kompensation, hvis valgmuligheden ikke udnyttes, blot er, at der er tale om en rimelig og objektivt begrundet kompensation for omkostningerne.

Udnyttelse af valgmuligheden vil dermed indebære, at disse rimelige omkostninger i stedet skal bæres af kreditgiveren, der således dels vil skulle bære eventuelle omkostninger i forbindelse med selve tilbagebetalingen, dels vil skulle bære et eventuelt rentetab, hvis det ikke er muligt at udlåne beløbet igen eller ikke er muligt at udlåne til samme rente. Dermed åbnes der op for, at forbrugeren vederlagsfrit kan refinansiere

³ Jf. også Lennart Lynge Andersen: Lov om kreditaftaler, 3. udg., Thomson, 2001, s. 196 f.

kreditten, og det kan føre til, at mindre lån, hvor en bagatelgrænse ved førtidig tilbagebetaling vil være særlig aktuel, ikke vil blive udbudt eller kun blive udbudt i væsentligt mindre omfang end i dag.

Det kan endvidere anføres, at hvis kreditgiveren ikke kan kræve kompensation for omkostninger i forbindelse med førtidig indfrielse, vil de omkostninger, som kreditgiveren har, formentlig skulle dækkes af samtlige forbrugere i form af en generelt højere rente eller højere gebyrer.

Endelig kan det anføres, at der vil være tale om en videreførelse af den gældende retstilstand, hvis muligheden for at indføre en bagatelgrænse ikke udnyttes.

For indførelsen af en bagatelgrænse taler først og fremmest, at det vil indebære en lettelse for forbrugerne, der således i en række tilfælde vil kunne udøve deres ret til førtidig tilbagebetaling, uden at det medfører omkostninger for dem. Samtidig vil det være en administrativ lettelse, at der ikke skal foretages beregning af bagatelagtige restbeløb.

Mod indførelsen af muligheden for undtagelsesvis højere kompensation for dokumenteret tab taler, at forbrugeren vil kunne få mærkbare ekstraomkostninger i forhold til det niveau, som vil være gældende, hvis muligheden for førtidig tilbagebetaling indføres uden modifikationen.

En forbruger, der har indgået en fastforrentet kreditaftale med en lang løbetid og med en høj debitorrente, vil i praksis kunne blive afskåret fra førtidig tilbagebetaling, og dermed reduceres mobiliteten i markedet. Hvis forbrugeren således ønsker at tilbagebetale sin kredit førtidigt med henblik på at gøre brug af et mere attraktivt tilbud med en lavere rente, vil forbrugeren risikere at skulle betale en kompensation svarende til forskellen mellem renten på de nye og billigere lån, som forbrugeren er blevet tilbudt, og renten på det lån, der indfries.

Endvidere vil en ordning med mulighed for højere kompensation for dokumenteret tab være forbundet med visse praktiske vanskeligheder, særligt i relation til beviskrav i forbindelse med opgørelsen af tabet.

For indførelsen af muligheden for undtagelsesvis højere kompensation for dokumenteret tab – dog stadig med artikel 16, stk. 5, som øvre grænse – taler, at kreditgiver ikke opnår en egentlig fortjeneste på den forhøjede kompensation, men blot opnår en højere dækning af omkostningerne end

ellers, idet en forudsætning vil være, at kreditgiveren kan bevise, at tabet som følge af den førtidige tilbagebetaling overstiger den kompensation, som kreditgiveren ellers ville have haft ret til.

Ligeledes vil en mulighed for højere kompensation for dokumenteret tab sikre, at kreditgiverens omkostninger ved den førtidige tilbagebetaling alene bæres af de forbrugere, der gør brug af muligheden for førtidig tilbagebetaling, og dermed ikke kommer alle forbrugere til skade i form af færre muligheder for optagelse af fastforrentede lån eller generelt højere omkostninger. Endelig vil der være tale om en videreførelse af status quo.

På den baggrund indstiller arbejdsgruppen, at muligheden for at kreditgiver undtagelsesvis kan kræve en højere kompensation end 1 pct. hhv. 0,5 pct., hvis kreditgiveren kan bevise, at den førtidige tilbagebetaling har medført større tab, udnyttes.

Et flertal i arbejdsgruppen (Jon Fridrik Kjølbro, Lennart Lynge Andersen, Birgit Thrusholm, Jacob Skriver Frandsen, Lars Quistgaard Bay, Christian Brandt, Jeanne Blyt, Steen Jul Petersen, Ulla Brøns Petersen, Signe Schmidt og Lennart Houmann) indstiller endvidere, at muligheden for at fastsætte en "bagatelgrænse" for kreditgivers mulighed for at kræve kompensation ikke udnyttes.

Der henvises til den foreslåede § 26, jf. lovudkastets § 1, nr. 17, med tilhørende bemærkninger.

Et mindretal i arbejdsgruppen (Troels Hauer Holmberg) indstiller, at muligheden for at fastsætte en "bagatelgrænse" for kreditgivers mulighed for at kræve kompensation udnyttes, således at kreditgiveren kun kan kræve kompensation for førtidig tilbagebetaling af kreditaftaler der overstiger 10.000 EUR på tidspunktet for aftaleindgåelsen.

Mindretallet udtaler:

Hvis den førtidige tilbagebetaling sker på et tidspunkt, hvor renteniveauet er lavere end på tidspunktet for indgåelsen af aftalen, kan kreditgiver blive påført et tab. Sker den førtidige tilbagebetaling derimod på et tidspunkt, hvor renteniveauet er højere end på tidspunktet for indgåelsen af aftalen, kan det give kreditgiver en gevinst. Muligheden for at kreditgiver kan blive påført et tab ved indførelsen af en bagatelgrænse, forudsætter

derfor systematisk spekulation fra forbrugernes side. I fravær af systematisk spekulation vil der være en vis balance mellem tab og gevinst for kreditgiver.

Efter mindretallets opfattelse er der ikke praksis for, at forbrugeren kompenseres i forbindelse med førtidig tilbagebetaling af fastforrentede lån på mindre end 10.000 EUR, hvis renten er steget. Når en sådan kompensation af forbrugeren ikke finder sted, vil indførelsen af en bagatelgrænse give en vis balance mellem tab og gevinst for kreditgiver i forbindelse med førtidig tilbagebetaling, medmindre der finder systematisk spekulation sted fra forbrugers side.

Ved førtidig tilbagebetaling af fastforrentede lån på mindre end 10.000 EUR vil det mulige tab for kreditgiver være af begrænset størrelse. Samtidigt vil forbrugers incitament til at refinansiere kreditten, hvis renten falder, være lille. Risikoen for systematisk spekulation fra forbrugers side må derfor vurderes at være lille. Undersøgelser af markedet for forbrugslån viser, at meget få forbrugere afsøger markedet, før der optages forbrugslån. Det må formodes, at endnu færre forbrugere afsøger mulighederne for refinansiering af relativt små forbrugslån i tilfælde af rentefald.

Det vil være en fordel for forbrugere, at der inden for bagatelgrænsen er ens og letforståelige regler for førtidig tilbagebetaling af fastforrentede og variabelt forrentede lån.

Det taler endvidere for indførelsen af en bagatelgrænse, at kreditgiver undtagelsesvis kan kræve højere kompensation end 1 pct. hhv. 0,5 pct., hvis kreditgiveren kan bevise, at den førtidige tilbagebetaling har medført større tab. Dette påfører forbrugeren en urimelig bevisbyrde, som undgås for lån under bagatelgrænsen. En bagatelgrænse vil også begrænse antallet af sager, hvor forbrugere indbringer kreditgivers ”bevisførelse” for et klage- eller ankenævn, eller for en domstol.

4.11. Kreditgiveres og kreditformidlers bistand til forbrugeren

4.11.1. Forbrugerkreditdirektivets artikel 5, stk. 6

Forbrugerkreditdirektivets artikel 5, stk. 6, er ikke nævnt blandt de reguleringsmæssige valg, hvor Europa-Kommissionen i medfør af artikel 26 skal underrettes, hvis medlemsstaten udnytter valgmuligheden.

Det følger imidlertid af artikel 5, stk. 6, at medlemsstaterne skal sikre, at kreditgivere og i givet fald kreditformidlere giver forbrugeren fyldestgørende forklaringer, som – hvor det er relevant – sætter forbrugeren i stand til at vurdere, om den foreslåede kreditaftale passer til forbrugers behov og finansielle situation.

Bistanden til forbrugeren skal omfatte en forklaring af de oplysninger, der i medfør af artikel 5, stk. 1, skal gives forud for aftaleindgåelsen, en gennemgang af de foreslåede produkters vigtigste karakteristika og oplysning om de specifikke konsekvenser, som produkterne kan få for forbrugeren, herunder konsekvenserne af forbrugers misligholdelse.

Artikel 5, stk. 6, overlader det til medlemsstaterne at bestemme, hvilken form og hvilket omfang bistanden skal have og hvem, der skal yde den. Det skal ske ud fra de omstændigheder, hvorunder kreditaftalen tilbydes, og ud fra hvem den tilbydes og hvilken type kredit, der er tale om.

4.11.2. Gældende ret

Der er ikke i dag i kreditaftaleloven nærmere regler om kreditgiverens eller kreditformidlerens forpligtelser til at informere og vejlede forbrugeren.

4.11.3. Arbejdsgruppens overvejelser

Det følger af artikel 5, stk. 6, at det er medlemsstaterne, som skal sikre, at forbrugerne får den nødvendige information. Det vil således som led i implementering i dansk ret af direktivet være nødvendigt at fastsætte regler om kreditgiverens og kreditformidlernes information til forbrugerne. Direktivet giver mulighed for, at reglerne kan variere afhængigt af kredittypen og omstændighederne i øvrigt.

Arbejdsgruppen har først og fremmest overvejet, om der bør fastsættes regler om hvilken form, bistanden skal have.

En mulighed vil være, at de relevante informationer gives skriftligt i forbindelse med, at forbrugeren i medfør af artikel 5, stk. 1, får oplysninger forud for aftaleindgåelsen. Denne fremgangsmåde vil være naturlig, da forpligtelsen blandt andet omfatter forklaring af artikel 5, stk. 1-oplysningerne.

Alternativt kan de relevante informationer gives mundtligt i tilknytning til, at forbrugeren modtager bilag II-formularen på papir eller andet varigt medium. Dette vil dog i forbindelse med visse former for fjernsalg, f.eks. salg via internettet, indebære en ekstra forretningsgang, idet forbrugeren i så fald ikke blot kan få tilsendt bilag II-formularen, men også skal ringes op.

Det er arbejdsgruppens opfattelse, at det vil være mest hensigtsmæssigt, at det overlades til kreditgiveren eller kreditformidleren at vælge, hvilken form bistanden skal have.

Arbejdsgruppen har endvidere overvejet, om der bør fastsættes regler om, hvilket omfang bistanden skal have. For at sikre størst mulig fleksibilitet er det arbejdsgruppens opfattelse, at det vil være hensigtsmæssigt at vælge en afgrænsning, der ligger tæt på ordlyden af artikel 5, stk. 6, således at forbrugeren skal have fyldestgørende forklaringer, som sætter forbrugeren i stand til at vurdere, om den foreslåede kreditaftale passer til forbrugers behov og finansielle situation.

Endelig har arbejdsgruppen overvejet, om der bør fastsættes regler om, hvem der skal yde bistanden. Det er her arbejdsgruppens opfattelse, at forpligtelsen til at yde bistand skal påhvile kreditgiveren og i givet fald kreditformidleren.

Der henvises til den foreslåede § 7 a, stk. 8, jf. lovudkastets § 1, nr. 7, med tilhørende bemærkninger.

Kapitel 5. Anvendelse af forbrugerkreditdirektivets bestemmelser uden for det område, som direktivet regulerer

5.1. Generelle bemærkninger

Forbrugerkreditdirektivet er – i modsætning til 1987-direktivet – et totalharmoniseringsdirektiv.

Inden for det område, som direktivet regulerer, kan medlemsstaterne således ikke indføre eller opretholde andre regler end dem, som følger af direktivet. Uden for dette område kan medlemsstaterne derimod frit indføre eller opretholde egne regler, og medlemsstaterne kan i den forbindelse vælge at indføre regler svarende til direktivets.

Da 1987-direktivet blev gennemført, valgte man at lade direktivets regler finde anvendelse på kreditaftaletyper, der efter direktivet var undtaget, jf. gennemgangen af de enkelte områder nedenfor.

Ved gennemførelsen af det nye forbrugerkreditdirektiv vil der tilsvarende skulle tages stilling til, om også de nye regler skal finde anvendelse på kreditaftaletyper, der falder uden for direktivets anvendelsesområde.

Arbejdsgruppen har i den forbindelse taget stilling til, om de nye regler helt eller delvist bør finde anvendelse på en række forskellige kreditaftaletyper, eller om der for de enkelte områder bør fastsættes andre regler.

Det er arbejdsgruppens grundlæggende holdning, at i det omfang kreditaftaler skal være omfattet af reguleringen, bør reguleringen som udgangspunkt i det hele finde anvendelse på sådanne kreditaftaler, medmindre der foreligger tungtvejende grunde, der kan begrunde en fravigelse af de i øvrigt gældende regler for kreditaftaler, så der som udgangspunkt kommer til at gælde ensartede regler for kreditaftaler, hvad enten de er omfattet af direktivet eller ej.

5.2. Kreditaftaler med sikkerhed i fast ejendom

5.2.1. Forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra a

Efter forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra a, finder direktivet ikke anvendelse på kreditaftaler, som er sikret ved enten pant eller ved en anden sammenlignelig sikkerhedsstillelse, der almindeligvis anvendes i

en medlemsstat i forbindelse med fast ejendom, eller som er sikret i form af en rettighed relateret til fast ejendom.

Det anføres i præambelens betragtning 14, at denne type kredit er meget specifik.

5.2.2. *Gældende ret*

1987-direktivet finder efter artikel 2, stk. 1, litra a, og stk. 3, som udgangspunkt ikke anvendelse på kreditaftaler, som først og fremmest er bestemt til erhvervelse eller bevarelse af ejendomsrettigheder til en grund eller til en bygning, der allerede er opført, eller som skal opføres, ligesom dele af direktivet ikke finder anvendelse på kreditaftaler, der er sikret ved pant i fast ejendom.

I det forslag til kreditaftalelov, som den 22. november 1989 blev fremsat som L 78, fulgte det af den foreslåede § 3, stk. 1, nr. 1, at loven ikke skulle finde anvendelse på kreditaftaler, som var indgået med henblik på erhvervelse eller bevarelse af en fast ejendom eller med henblik på opførelse, modernisering eller forbedring af en bygning.

Under Folketingets behandling af lovforslaget fremsatte regeringen et ændringsforslag, hvorefter den foreslåede § 3, stk. 1, nr. 1, udgik⁴. Baggrunden var, at regeringen kunne erklære sig enig i et høringssvar fra Forbrugerrådet, der havde anført, at alle kreditgivere så vidt muligt burde stilles lige, således at konkurrenceforvridning mellem forskellige kreditgivere kunne undgås, ligesom dispositioner i forbindelse med køb af fast ejendom måtte siges at være af så indgribende betydning for forbrugeren, at væsentlige hensyn talte for, at kreditaftaler med henblik på erhvervelse af fast ejendom mv. ligeledes blev omfattet af lovforslaget.

Ved lov nr. 284 af 29. april 1992 blev kreditaftaleloven ændret, da der havde vist sig visse problemer i relation til kreditoplysninger ved lån mod pant i fast ejendom. Der henvises til den nærmere beskrivelse af kreditaftalelovens §§ 8 a og 8 b nedenfor.

Om et lån er sikret ved pant i fast ejendom har således i dag ikke selvstændig betydning for, om kreditaftaleloven finder anvendelse på kreditaftalen.

⁴ Jf. Retsudvalgets betænkning af 10. maj 1990 over forslag til lov om kreditaftaler.

En kreditaftale, hvorefter en del af købesummen for en fast ejendom skal berigtiges ved udstedelse af et sælgerpantebrev, vil som udgangspunkt ikke være omfattet af kreditaftaleloven, idet kreditgiveren (sælgeren) som regel ikke er erhvervsdrivende, jf. kreditaftalelovens § 1, stk. 1. Bistås sælgeren af en professionel ejendomsformidler, der således formidler kreditaftalen, vil kreditaftalen (sælgerpantebrevet) dog være omfattet af kreditaftaleloven, jf. § 1, stk. 2⁵.

Ejerpantebreve og skadesløsbreve er ikke omfattet af kreditaftaleloven⁶, men den fordring, der er sikret ved det pågældende ejerpantebrev eller skadesløsbrev, kan være omfattet af kreditaftaleloven. Realkreditrådet har oplyst, at det i forbindelse med særligt dækkede obligationer i praksis forekommer, at realkreditinstitutter yder lån, der sikres ved ejerpantebreve eller skadesløsbreve i fast ejendom.

For kreditaftaler med pant i fast ejendom gælder der bl.a. særlige regler for, hvornår kreditoplysninger mv. skal afgives, jf. §§ 8 a og 8 b.

Ved kreditaftaler, der sikres ved pant i fast ejendom, skal de oplysninger, der er nævnt i kreditaftalelovens § 9 og § 14, samt aftalens øvrige væsentlige vilkår indgå i kreditgiverens tilbud, jf. § 8 a. Dermed undgås, at oplysningerne skal gives i pantebrevene, idet pantebrevene ellers ville blive meget omfangsrige⁷ til gene for realkreditinstitutterne og Tinglysningsretten, som ligger inde med et stort antal originale dokumenter eller genparter heraf. Samtidig ville kreditoplysningerne i et sådant pantebrev ikke altid være korrekte, fordi de endelige vilkår for realkreditlånerne først fastlægges, når realkreditobligationerne er blevet solgt.

§ 8 b indeholder en uudnyttet bemyndigelse til justitsministeren til at fastsætte nærmere regler om afgivelse og opbevaring af kreditoplysninger efter § 8 a.

Realkreditrådets medlem af arbejdsgruppen har supplerende oplyst, at der i 2001 i et samarbejde mellem de europæiske forbrugerorganisationer og den finansielle sektors interesseorganisationer blev udarbejdet en adfærdskodeks for forbrugerbeskyttelse på realkreditområdet ("Voluntary Code of Conduct on Pre-contractual Information for Home Loans" –

⁵ Jf. også FT 1991/92, tillæg A, sp. 4302.

⁶ Jf. FT 1991/92, tillæg A, sp. 4302-4303.

⁷ Jf. FT 1991/92, tillæg A, sp. 4295.

CoC). Europa-Kommissionen støttede initiativet og deltog i de forhandlingerne, der ledte op til aftalen om adfærdskodeksen.

Som en del af aftalen om adfærdskodeksen skal forbrugerne ud over generel information tillige modtage individuelle oplysninger som følge af European Standardised Information Sheet (ESIS). Formålet med ESIS er at give forbrugeren de centrale informationer i en overskuelig form. I Danmark lever realkreditinstitutter, der yder lån til private, ifølge Realkreditrådet op til de forpligtelser, som følger af adfærdskodeksen, herunder pligten til at afgive oplysninger efter ESIS. Oplysningsforpligtelsen efter ESIS indebærer afgivelser af oplysninger, som i høj grad svarer til de oplysninger, som tillige skal gives efter kreditaftaleloven.

5.2.3. Arbejdsgruppens overvejelser

Mod at direktivets regler helt eller delvist skal finde anvendelse på kreditaftaler med pant i fast ejendom kan det anføres, således som det er kommet til udtryk i præambelens betragtning 14, at der er tale om kreditaftaler af en specifik karakter. Da der er tale om en enkeltstående og væsentlig disposition for forbrugeren, kan det endvidere anføres, at denne disposition ofte vil ske på et oplyst grundlag.

Samtidig kan det særligt anføres, at en *fortrydelsesret* for forbrugeren, jf. direktivets artikel 14, vil kunne have uensigtsmæssige virkninger for det unikke danske realkreditsystem. Det vil således kunne føre til spekulation fra forbrugernes side, og de ulemper, som fortrydelsesretten medfører for kreditgiverne, må antages at blive overvæltet på forbrugerne i form af højere omkostninger.

For så vidt angår *oplysninger, der gives forud for aftaleindgåelsen*, jf. direktivets artikel 5, kan det anføres, at disse oplysninger – når de som forudsat gives i god tid før en forbruger bindes af kreditaftalen eller kredittilbuddet – ofte vil være upræcise, særligt fordi obligationskursen og dermed de endelige økonomiske vilkår på dette tidspunkt ikke kendes. At oplysningerne ikke er præcise, kan bringe forbrugeren i en vildfarelse. Samtidig vil det udgøre en administrativ byrde for kreditgiveren, hvis der allerede på dette tidspunkt f.eks. skal anføres ÅOP og det samlede beløb, som skal betales af forbrugeren, illustreret ved et repræsentativt eksempel, som angiver alle de antagelser, der er lagt til grund for at beregne procentsatsen.

Med kreditaftalelovens § 8 a er det anerkendt, at det ikke er hensigtsmæssigt ud fra praktiske hensyn at have pantebreve, som indeholder de oplysninger, der kræves efter kreditaftalelovens §§ 9 og 14, hvorfor disse i stedet gives i tilbuddet. Det samme kan siges at gøre sig gældende i forhold til artikel 10 om *oplysninger, der skal angives i kreditaftalen*. I det omfang oplysningsforpligtelserne foreslås udvidet til også at omfatte kreditaftaler med sikkerhed i fast ejendom, vil det således være hensigtsmæssigt, at disse oplysninger gives forud for indgåelsen af kreditaftalen.

Finansrådets og Realkreditrådets medlemmer af arbejdsgruppen har endvidere anført, at det følger af både 1987-direktivet og det nye direktiv (2008-direktivet), at Europa-Kommissionens udgangspunkt var og er, at lån ydet med pant i fast ejendom ikke er omfattet af direktiverne.

Af 2008-direktivets artikel 2, stk. 2, litra a, fremgår det, at direktivets bestemmelser ikke finder anvendelse på kreditaftaler, som er sikret ved pant eller ved en anden sammenlignelig sikkerhedsstillelse ("boliglån"). I betragtning 14 i direktivets præambel er det ligeledes anført, at kreditaftaler, der har til formål at yde kredit sikret ved pant i fast ejendom, ikke bør være omfattet af direktivet.

Kommissionens fokus er således efter Finansrådets og Realkreditrådets medlemmer af arbejdsgruppens opfattelse meget specifikt rettet mod forbrugslån i størrelsesordenen 200-75.000 EUR og ikke boliglån, der har helt andre karakteristika, som f.eks.

- større lånebeløb,
- længere løbetid,
- et helt andet udbud af lånetyper og låneforløb,
- specielle bestemmelser om førtidig indfrielse,
- behov for risikoafdækning i markedet som ved fastrentelån og
- særlige forhold, når lånene finansieres med særligt dækkede obligationer og realkreditobligationer.

Finansrådets og Realkreditrådets medlemmer af arbejdsgruppen har videre anført, at Europa-Kommissionens hensigt er at regulere boliglån særskilt. Europa-Kommissionen offentliggjorde således i december 2007 en hvidbog for integration af de europæiske markeder for realkredit til private. I hvidbogen gennemgår Europa-Kommissionen en række forslag til at fremme integrationen af EU's realkreditmarkeder. Det bemærkes, at selv om hvidbogen efter sin titel vedrører realkredit, omfatter dette be-

greb i hvidbogen også boliglån ydet af banker. Hvidbogen forventes at blive fulgt op af et direktiv.

Endvidere har Finansrådets og Realkreditrådets medlemmer af arbejdsgruppen anført, at der siden implementeringen af 1987-direktivet i 1990 er sket en betydelig udvikling i reguleringen af området. Det betyder, at boliglån ud over at være reguleret i kreditaftaleloven i dag tillige er omfattet af selvregulering i form af realkreditens tilslutning til Voluntary Code of Conduct on Precontractual Information for Home Loans (oplysningskema til forbrugerne), reglerne om god skik for finansielle virksomheder (skema vedrørende dokumentation af rådgivning) samt forbrugeraftaleloven (ved fjernsalg).

Sammenfattende er den principielle holdning hos Finansrådets og Realkreditrådets medlemmer af arbejdsgruppen således, at boliglån fremover ikke bør være omfattet af kreditaftaleloven, og det begrundes med,

- at Ministerrådets hensigt utvetydigt er, at boliglån ikke skal være en del af forbrugerkreditdirektivet,
- at der skal være tungtvejende grunde til at inkludere boliglån i forbindelse med den danske implementering af 2008-direktivet, fordi direktivernes udgangspunkt og hensigt er det klart modsatte,
- at de eksisterende regelsæt, der gælder på området uden for kreditaftaleloven, giver en tilstrækkelig og høj beskyttelse af forbrugeren,
- at anvendelse af reglerne vil give ulige konkurrencevilkår for danske institutter, idet der ikke vil gælde samme vilkår for danske institutter som for institutter fra resten af Europa, og
- at en løsning, hvor boliglån ikke reguleres i kreditaftaleloven, vil give en mere gennemskuelig regulering for forbrugerne.

For at direktivets regler skal finde anvendelse på de nævnte kreditaftaler kan anføres et status quo-synspunkt: De nævnte kreditaftaler er allerede omfattet af kreditaftalelovens regler, dog med undtagelse af de regler, der er praktisk umulige at anvende på de nævnte aftaletyper, f.eks. angivelse af kreditoplysninger mv. i selve pantebrevet.

En ordning, hvorefter lån med pant i fast ejendom – efter i omkring 20 år at have været omfattet af kreditaftaleloven – ikke længere er omfattet af loven, vil således kunne opfattes som en forringelse og medføre en usikkerhed om retstilstanden blandt forbrugerne. Dette vil blive forstærket af, at lån i forbindelse med køb af andelsbolig fortsat vil være omfattet af

kreditaftaleloven, da der her er tale om en almindelig kreditaftale, hvor der ikke ydes pant i fast ejendom.

Det er endvidere, som anført af Lyng Andersen i *Lov om kreditaftaler*⁸, vanskeligt at se, hvorfor netop kriteriet om, at en kreditaftale er sikret ved pant i fast ejendom, skulle føre til, at en kreditaftale ikke er omfattet af kreditaftalelovens anvendelsesområde.

Samtidig ligger det fast, at køb af fast ejendom er den almindelige forbrugers største økonomiske disposition, og at pantsætning af fast ejendom – uanset om dette sker i forbindelse med køb af fast ejendom – er et særdeles stort skridt for en forbruger. Forbrugerens behov for information i forbindelse med denne væsentlige disposition må antages at være stort, hvilket taler for, at direktivets bestemmelser skal finde anvendelse på de nævnte aftaletyper.

Såfremt kreditaftaler med sikkerhed i fast ejendom undtages fra andre regler om forbrugerbeskyttelse end de regler, hvor anvendelse forekommer praktisk umulig, vil det endvidere kunne føre til forsøg på omgåelse, hvor udbydere af ikke-undtagne kreditaftaler kan søge at tilpasse deres kreditaftaler, således at de undtages fra kreditaftalelovens anvendelsesområde. Det vil kunne medføre en ringere forbrugerbeskyttelse.

Det kan i den forbindelse særligt anføres, at for så vidt angår *oplysninger, der gives forud for aftaleindgåelsen*, jf. direktivets artikel 5, vil disse oplysninger, skønt de muligvis ikke vil være helt præcise, give forbrugeren et vist indtryk af tilbuddet, og oplysningsforpligtelsen vil på dette tidspunkt i høj grad kunne opfyldes i kraft af standardiserede vilkår. Videre kan det anføres, at *fortrydelsesretten*, jf. direktivets artikel 14, vil kunne øge kundemobiliteten og sikre, at forbrugeren kan ombestemme sig, hvis der skulle vise sig et mere gunstigt tilbud, eller hvis kunden alligevel ikke ønsker at pantsætte en ejendom som led i en kreditaftale.

At der i dag eksisterer en frivillig adfærdskodeks for de større aktører, medfører ikke i sig selv, at der ikke er behov for en regulering. At adfærdskodeksen er frivillig indebærer således, at der fra mindre seriøse aktører på markedet – hvor der kan siges at være et særligt behov for direktivets forbrugerbeskyttelse – ikke nødvendigvis ad frivillighedens vej vil blive givet de fornødne oplysninger til forbrugerne.

⁸ Lennart Lyng Andersen: *Lov om kreditaftaler*, 3. udg., Thomson, 2001, s. 64.

Slutteligt kan også hensynet til konkurrencen på markedet og til ensartede regler for forskellige former for kreditaftaler anføres som argumenter for, at forbrugerbeskyttelsesniveauet for de nævnte kreditaftaler skal svare til forbrugerbeskyttelsesniveauet for øvrige finansieringsformer. Således ydes lån med sikkerhed i fast ejendom i praksis ikke kun til erhvervelse af fast ejendom, men også som lån til forbrug, hvorved lånene udbydes i direkte konkurrence med andre finansieringsformer.

Et flertal i arbejdsgruppen (Jon Fridrik Kjølbro, Lennart Lynge Andersen, Birgit Thrusholm, Jacob Skriver Frandsen, Lars Quistgaard Bay, Christian Brandt, Troels Hauer Holmberg, Ulla Brøns Petersen, Signe Schmidt og Lennart Houmann) indstiller på den baggrund, at direktivets bestemmelser også skal finde anvendelse på kreditaftaler med sikkerhed i fast ejendom, dog således, at der fastsættes undtagelser på de områder, hvor anvendelse af bestemmelserne vil være særligt problematisk i relation til kreditaftaler med sikkerhed i fast ejendom. Det gælder i forhold til det tidspunkt, hvor kreditgivers oplysningspligt skal være opfyldt, i forhold til underretning om ændringer i debitorrenten, i forhold til førtidig tilbagebetaling og i forhold til indfrielse før forfaldstidspunktet.

Flertallet finder endvidere, at anvendelse af direktivets bestemmelser på kreditaftaler med pant i fast ejendom også vil være særligt problematisk i forhold til fortrydelsesret. Flertallet indstiller derfor, at der tillige i forhold til fortrydelsesret fastsættes en undtagelse, der omfatter lån med pant i fast ejendom, men således at undtagelsen begrænses til lån med pant i fast ejendom, der ydes på baggrund af obligationsudstedelse. Ved denne form for låneaftaler er der efter flertallets opfattelse et særligt behov for en undtagelse, da kreditgiveren efter kreditaftalens indgåelse sælger obligationer svarende til lånebeløbet. Hvis forbrugeren herefter udnytter en fortrydelsesret, vil kreditgiveren skulle tilbagekøbe obligationerne, hvilket vil kunne medføre et kurstab. Hensynet til forbrugerne og lige konkurrencevilkår for kreditgivere taler efter disse medlemmers opfattelse for ikke at udstrække undtagelsen i videre omfang end foreslået.

Der henvises til de foreslåede §§ 8 a, 9, 19, 26 og 28, jf. lovudkastets § 1, nr. 8, 12 og 17, med tilhørende bemærkninger.

Et mindretal i arbejdsgruppen (Jeanne Blyt og Steen Jul Petersen) finder af de grunde, der anføres i indledningen af dette afsnit, at direktivet ikke bør implementeres for så vidt angår kreditaftaler sikret ved pant i fast ejendom.

Såfremt 2008-direktivet implementeres også på dette område, er mindretallet enig med flertallet i, at der bør ske undtagelser på de områder som arbejdsgruppen ovenfor har identificeret som særligt problematiske.

Mindretallet finder imidlertid også, at der bør ske undtagelse for så vidt angår fortrydelsesretten, når det gælder fastforrentede lån (med pant i fast ejendom). På fastforrentede lån betyder fortrydelsesretten, at kunderne kan spekulere i renteutviklingen og derved påføre banken en tabsrisiko. Det kan medføre, at bankerne må indregne en risikopræmie i den rente kunderne tilbydes, eller i værste fald, at bankerne ikke længere udbyder disse lån.

Et flertal i arbejdsgruppen (Jon Fridrik Kjølbro, Lennart Lyng Andersen, Birgit Thrusholm, Jacob Skriver Frandsen, Lars Quistgaard Bay, Christian Brandt, Jeanne Blyt, Troels Hauer Holmberg, Ulla Brøns Petersen, Signe Schmidt og Lennart Houmann) er opmærksom på, at det ikke nødvendigvis vil være en entydig fordel for forbrugeren, at der fremover ved indgåelse af kreditaftaler om boliglån vil skulle udleveres et meget omfattende informationsmateriale i form af såvel de oplysninger, der vil skulle udleveres i henhold til kreditaftaleloven, som de oplysningsskemaer, der skal udleveres som led i den frivillige adfærdskodeks på realkreditområdet og som led i reglerne om god skik for finansielle virksomheder. Dette synspunkt kan imidlertid efter flertallets opfattelse ikke føre til, at kreditaftaler med sikkerhed i fast ejendom ikke bør være omfattet af kreditaftalelovens oplysningsforpligtelser.

Et mindretal i arbejdsgruppen (Steen Jul Petersen) finder – givet at pantsikrede lån omfattes af kreditaftaleloven – at implementering af oplysningskravene bør ske på en sådan måde, at det i forbindelse med pantsikrede lån i stedet for direktivets bilag uændret er muligt at anvende den Code of Conduct, som realkreditinstitutterne har brugt i en årrække med gode resultater.

Det er Jeanne Blyt, Steen Jul Petersen og Lennart Lyng Andersens opfattelse, at der snarest skal iværksættes en analyse af de respektive reguleringer af informationsmaterialet på dette område, og grænsefladerne mellem disse, med henblik på at vurdere, om der kan etableres en forbedret indbyrdes koordinering. Disse medlemmer er opmærksomme på, at denne opgave har ligget uden for arbejdsgruppens kommissorium.

Arbejdsgruppen bemærker, at kreditaftalelovens regulering af lån med pant i fast ejendom vil skulle tages op til fornyet overvejelse, såfremt der på et senere tidspunkt indføres særskilt EU-retlig regulering af området.

Arbejdsgruppen bemærker endvidere, at det er arbejdsgruppens opfattelse, at kreditaftalelovens gældende undtagelser vedrørende kreditaftaler med pant i fast ejendom, som foreslås videreført, skal ses i lyset af kapitel 4 a i lov om realkreditlån og realkreditobligationer mv, således at undtagelserne også omfatter lån med pant i fast ejendom, der er finansieret ved særligt dækkede realkreditobligationer og særligt dækkede obligationer. Der er således ikke ved arbejdsgruppens forslag tilsigtet nogen ændring i denne retstilstand.

5.3. Kreditaftaler til finansiering af erhvervelse af grundarealer eller bygninger mv.

5.3.1. Forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 1, litra b

Efter forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 1, litra b, finder direktivet ikke anvendelse på kreditaftaler, som har til formål at finansiere erhvervelsen eller bevarelsen af ejendomsretten til grundarealer eller til eksisterende eller projekterede bygninger.

5.3.2. Gældende ret

Kreditaftaler, der har til formål at finansiere erhvervelsen af grundarealer eller bygninger mv., er i dag omfattet af kreditaftaleloven.

Det bemærkes i den forbindelse, at 1987-direktivet ikke finder anvendelse på kreditaftaler, der først og fremmest er bestemt til erhvervelse eller bevarelse af fast ejendom eller som er bestemt til opførelse, modernisering eller forbedring af bygninger (selve bygningen), jf. direktivets artikel 2, stk. 1, litra a.

5.3.3. Arbejdsgruppens overvejelser

I det omfang en kreditaftale til finansiering af erhvervelse af grundarealer eller bygninger mv. måtte være sikret ved pant i fast ejendom, henvises til arbejdsgruppens overvejelser i afsnit 5.2.3 ovenfor.

For at direktivets regler skal finde anvendelse på de nævnte kreditaftaler kan også her anføres et status quo-synspunkt: Den nævnte type kreditaftaler er i dag omfattet af kreditaftalelovens regler.

Det kan endvidere være vanskeligt at argumentere for, at kreditaftaler, der har til formål at finansiere erhvervelsen af bestemte aktiver (grundarealer eller bygninger), ikke skal være omfattet, mens kreditaftaler, der har til formål at finansiere alle andre aktiver, som udgangspunkt vil være omfattet.

Endvidere kan det anføres, at den nærmere afgrænsning af kreditaftaler, der har til formål at finansiere erhvervelsen eller bevarelsen af ejendomsretten til grundarealer eller til eksisterende eller projekterede bygninger, er vanskelig, og kan medføre retsusikkerhed og forsøg på at omgå reglerne om forbrugerbeskyttelse. En retstilstand, hvor loven finder anvendelse ved visse tilfælde af belåning af fast ejendom, men hvor en undtagelse på dette område medfører, at den i andre tilfælde ikke finder anvendelse, vil samtidig være vanskelig at administrere⁹.

Forbrugerens behov for information og forbrugerbeskyttelse ses i øvrigt ikke at være mindre ved de nævnte kreditaftaler end ved øvrige større kreditaftaler.

Slutteligt kan et konkurrencesynspunkt også anføres som argument for, at de nævnte aftaletypers forbrugerbeskyttelsesniveau skal svare til alternative finansieringsformers beskyttelsesniveau.

Arbejdsgruppen indstiller på den baggrund, at forbrugerkreditdirektivets bestemmelser også skal finde anvendelse på kreditaftaler til finansiering af erhvervelse af grundarealer eller bygninger mv.

5.4. Kreditaftaler med kreditbeløb på under 200 EUR eller over 75.000 EUR

5.4.1. Forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra c

Efter forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra c, finder direktivet ikke anvendelse på kreditaftaler med et samlet kreditbeløb på under 200 EUR eller over 75.000 EUR. Det følger af artikel 28, at der ved omregning af beløb i EUR skal anvendes den kurs, som var gældende på tids-

⁹ Jf. også FT 1991/92, tillæg A, sp. 4299.

punktet for direktivets vedtagelse, og de anførte beløb vil dermed svare til henholdsvis 1.492 kr. og 559.673 kr., jf. afsnit 3.2.24 ovenfor.

5.4.2. *Gældende ret*

Efter 1987-direktivets artikel 2, stk. 1, litra f, finder direktivet ikke anvendelse på kreditaftaler om mindre end 200 ECU eller mere end 20.000 ECU.

I forbindelse med Folketingets behandling af L 78, der blev fremsat den 22. november 1989, gav Justitsministeriet udtryk for, at ministeriet ikke fandt anledning til generelt at undtage meget små eller meget store kreditter, da der også i disse tilfælde kan være et beskyttelsesbehov¹⁰.

Efter kreditaftalelovens § 3, stk. 3, nr. 1, er kreditaftaler, hvor det samlede beløb, der skal betales – eller ved kreditaftaler med variabelt lånebeløb det samlede beløb, der skal betales ved fuld udnyttelse af kontoen – ikke overstiger 1.500 kr. delvist undtaget, idet lovens kapital 2 (om kreditgivers oplysningspligt) ikke gælder for disse kreditaftaler. Beløbet svarer til ca. 200 ECU.

Derimod er der ikke i kreditaftaleloven fastsat undtagelser for kreditaftaler, hvor beløbet overstiger 20.000 ECU.

Forbrugerombudsmanden har med hjemmel i § 24, stk. 1, i markedsføringsloven og efter forhandling med Finansrådet, Finans og Leasing, Dansk Kredit Råd, Dansk Erhverv, DI Handel og Forbrugerrådet i februar 2009 udstedt retningslinjer for markedsføring af kortfristede eller mindre lån indgået som fjernsalgsaftaler (de såkaldte SMS-lån). Retningslinjerne finder bl.a. anvendelse på kreditaftaler, hvor lånebeløbet ikke overstiger 1.500 kr. Retningslinjerne omhandler bl.a. markedsføring, oplysningskrav inden aftaleindgåelse, procedure for sikker identifikation, kreditvurdering, vejledning til forbrugeren og vilkår for aftaleindgåelsen.

5.4.3. *Arbejdsgruppens overvejelser*

Mod at de nye regler helt eller delvist skal finde anvendelse på *de særligt små kreditaftaler* (under ca. 1.500 kr.) taler, at en videreførelse af den nuværende undtagelse for de små kreditaftaler vil undtage en formentlig begrænset gruppe kreditaftaler, hvor anvendelse af reglerne – og herun-

¹⁰ Jf. FT 1989/90, tillæg A, sp. 2049.

der de omkostninger, der vil være forbundet hermed – vil kunne stå i et misforhold til kreditternes udbredelse og til kreditgivernes fortjeneste ved aftalerne. Omfattes også de helt små kreditaftaler af reglerne, vil det kunne medføre, at de ikke vil blive udbudt.

Især for mindre erhvervsdrivende vil oplysningspligten, pligten til at foretage kreditvurdering mv. kunne være særdeles byrdefuld¹¹.

For så vidt angår *de særligt store kreditaftaler* (over ca. 550.000 kr.) må det antages, at kreditaftalernes størrelse i sig selv medfører, at forbrugeren indgår disse aftaler på et relativt oplyst grundlag, og at i hvert fald informationsforpligtelserne og fortrydelsesretten derfor er af relativt mindre betydning i forbindelse med denne type kreditter.

For at de nye regler helt eller delvist skal finde anvendelse på *de særligt små kreditaftaler* (under ca. 1.500 kr.) taler, at der i praksis formentlig ofte vil være tale om kreditaftaler, som på grund af den begrænsede beløbsstørrelse vil blive indgået på et mindre oplyst grundlag, ligesom der – f.eks. i forbindelse med SMS-lån med kort løbetid – kan være tale om en særdeles høj ÅOP, hvilket kan tale for, at særligt oplysningsforpligtelser, fortrydelsesret og ret til førtidig indfrielse også bør være gældende for denne type lån. En del lån vil dog allerede være omfattet af fortrydelsesret efter forbrugeraftaleloven, da der er tale om fjernsalg.

Endvidere kan det anføres, at de særligt små kreditaftaler ofte vil rette sig mod en gruppe af forbrugere, hvor behovet for information kan være særligt stort, herunder helt unge forbrugere.

Endelig vil de helt små kreditaftaler kunne være omfattet af andre bestemmelser, der indebærer en lempeligere regulering, herunder artikel 2, stk. 3, hvilket gør behovet for at undtage sådanne kreditaftaler mindre.

For så vidt angår *de særligt store kreditaftaler* (over ca. 550.000 kr.) kan det anføres, at kreditaftalernes størrelse og dermed betydelige indvirkning på forbrugers privatøkonomi taler for, at disse kreditaftaler fuldt ud bør være omfattet af reglerne, således som det også er tilfældet i dag.

Arbejdsgruppen indstiller på den baggrund, at forbrugerkreditdirektivets bestemmelser også skal finde anvendelse på kreditaftaler med kreditløb på under 200 EUR og over 75.000 EUR. I et vist omfang vil kreditaft-

¹¹ Jf. også FT 1989/90, tillæg A, sp. 2062.

taleloven derefter regulere områder, der hidtil har været omfattet af Forbrugerombudsmandens retningslinjer for SMS-lån.

5.5. Leje- eller leasingaftaler uden pligt til at købe aftalegenstanden

5.5.1. Forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra d

Efter forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra d, finder direktivet ikke anvendelse på leje- eller leasingaftaler, hvor der ikke er fastsat nogen pligt til at købe aftalegenstanden, hverken i selve aftalen eller i en separat aftale. Der anses at foreligge en pligt, hvis dette besluttet ensidigt af kreditgiveren.

5.5.2. Gældende ret

En lejeaftale er som udgangspunkt ikke omfattet af kreditaftaleloven. Det gælder, hvad enten der er tale om leje af fast ejendom eller løsøre. At lejen ikke betales til tiden og at kreditor forholder sig passiv, er ikke i sig selv tilstrækkeligt til, at der bliver tale om en kreditaftale omfattet af kreditaftaleloven, jf. definitionen af en kreditaftale i § 4.

Det følger af kreditaftalelovens § 6, stk. 2, at en aftale, der er betegnet som lejekontrakt, eller hvorefter betalingen i øvrigt fremtræder som vederlag for brug af tingen (såkaldte lejekøb), anses som køb med ejendomsforbehold, såfremt det må antages at have været meningen, at modtageren af tingen skal blive ejer af den.

Ifølge artikel 2, stk. 1, litra b, i 1987-direktivet er lejekontrakter, hvori det fastsættes, at ejendomsretten overgår til lejeren ved kontraktens udløb, omfattet af direktivet. Direktivet finder derimod ikke anvendelse på lejekontrakter generelt.

5.5.3. Arbejdsgruppens overvejelser

For at direktivets regler helt eller delvist skal finde anvendelse på leje- eller leasingaftaler uden pligt til at købe aftalegenstanden, kan anføres, at en leje- eller leasingaftale kan være lige så byrdefuld for en forbruger som en kreditaftale, hvilket taler for, at der gælder samme oplysnings- og forbrugerbeskyttelsesniveau.

Mod at direktivets regler helt eller delvist skal finde anvendelse på leje- eller leasingaftaler uden pligt til at købe aftalegenstanden, kan anføres et status quo-synspunkt.

Når der ikke er fastsat nogen pligt til at købe salgsgenstanden, kan situationen endvidere siges at adskille sig væsentligt fra de kreditaftaler, som direktivet tilsigter at regulere.

Arbejdsgruppen indstiller på den baggrund, at forbrugerkreditdirektivets bestemmelser ikke skal finde anvendelse på leje- eller leasingaftaler uden pligt til at købe aftalegenstanden.

5.6. Kassekreditter, hvor kreditten skal betales tilbage inden en måned

5.6.1. Forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra e

Efter forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra e, finder direktivet ikke anvendelse på kreditaftaler i form af kassekreditter, ifølge hvilke kreditten skal betales tilbage inden en måned.

Undtagelsen er således smallere end den tilsvarende undtagelse i 1987-direktivet, jf. afsnit 5.6.2 nedenfor. Dels omfatter undtagelsen kun kassekreditter – der i direktivets artikel 3, litra d, defineres som en udtrykkelig kreditaftale, hvorved en kreditgiver stiller midler til rådighed for en forbruger, som overstiger den løbende saldo på forbrugerens løbende konto – dels omfatter undtagelsen kun kreditaftaler med en tilbagebetalingstid på under en måned.

Det bemærkes, at der efter artikel 2, stk. 3, gælder en lempeligere regulering for kassekreditter, hvor kreditten skal betales tilbage på anfordring eller inden tre måneder.

Det bemærkes endvidere, at direktivet efter artikel 2, stk. 2, litra f, tilsvarende ikke finder anvendelse på bl.a. kreditaftaler, ifølge hvilke kreditten skal betales tilbage inden tre måneder, og som kun er forbundet med ubetydelige omkostninger. Der henvises til afsnit 5.7 nedenfor.

5.6.2. Gældende ret

Kreditaftaler med kortvarig kredittid falder i dag i almindelighed uden for kreditaftaleloven. Lovens § 3, stk. 1, nr. 1, slår således fast, at loven ikke finder anvendelse på kreditaftaler, hvor kreditten skal indfries senest tre måneder efter aftalens indgåelse eller – ved kreditkøb – senest tre måneder efter salgsgenstandens levering.

Lynge Andersen anfører i *Lov om kreditaftaler*¹², at bestemmelsen ikke har den store betydning for långivningen i almindelighed, men at den har gennemslagskraft i andre situationer, hvor kreditten knytter sig til en anden aftale, f.eks. ved aftaler om overtræk samt ved ydelse af henstand.

Undtagelsen efter § 3, stk. 1, nr. 1, finder efter § 3, stk. 2, ikke anvendelse, hvis der foreligger et køb med ejendomsforbehold eller et kreditkøb i henhold til en aftale om kredit med variabelt lånebeløb.

Det følger af artikel 2, stk. 1, litra g, i 1987-direktivet, at direktivet ikke finder anvendelse på kreditaftaler, ifølge hvilke forbrugeren skal tilbagebetale kreditten enten inden for en periode på højst tre måneder eller ved højst fire betalinger inden for en periode på højst 12 måneder.

5.6.3. Arbejdsgruppens overvejelser

Mod at direktivets regler helt eller delvist skal finde anvendelse på kreditaftaler i form af kassekreditter, ifølge hvilken kreditten skal betales tilbage inden en måned, taler, at der for disse aftalers vedkommende vil være tale om en videreførelse af den nuværende retstilstand, hvis de ikke omfattes af reglerne.

Samtidig må regulering af området anses for kun at omfatte ganske få kreditaftaler, da der kun vil være tale om kassekreditter og kun de kassekreditter, der har en meget kort løbetid, som formentlig kun forekommer sjældent i praksis.

For at direktivets regler helt eller delvist skal finde anvendelse på kreditaftaler i form af kassekreditter, ifølge hvilken kreditten skal betales tilbage inden en måned, taler primært, at renten og omkostningerne i forbindelse med sådanne aftaler med kort kredittid kan være betydelige, og at

¹² Lennart Lynge Andersen: *Lov om kreditaftaler*, 3. udg., Thomson, 2001, s. 65.

det derfor kan være hensigtsmæssigt, at de omfattes af særligt oplysningskravene.

Arbejdsgruppen indstiller på den baggrund, at forbrugerkreditdirektivets bestemmelser også skal finde anvendelse på kassekreditter, hvor kreditten skal betales tilbage inden en måned.

5.7. Kreditaftaler, hvor kreditten ydes rentefrit og uden omkostninger mv.

5.7.1. Forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra f

Efter forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra f, finder direktivet ikke anvendelse på kreditaftaler, hvor kreditten ydes rentefrit og uden andre omkostninger, og kreditaftaler, ifølge hvilke kreditten skal betales tilbage inden tre måneder, og som kun er forbundet med ubetydelige omkostninger.

Litra f skal ses i sammenhæng med litra e, der undtager kreditaftaler i form af kassekreditter, ifølge hvilke kreditten skal betales tilbage inden en måned. Der henvises til afsnit 5.6 ovenfor.

5.7.2. Gældende ret

Efter kreditaftalelovens § 3, stk. 3, nr. 2, gælder lovens kapital 2 (der omhandler kreditgiverens oplysningspligt) ikke for kreditaftaler, hvor der ikke betinges vederlag for kreditten.

Det følger af artikel 2, stk. 1, litra c, i 1987-direktivet, at direktivet ikke finder anvendelse på kredit, der ydes rente- eller omkostningsfrit.

5.7.3. Arbejdsgruppens overvejelser

For at direktivets regler helt eller delvist skal finde anvendelse på kreditaftaler, hvor kreditten ydes rente- og omkostningsfrit, og kreditaftaler, ifølge hvilke kreditten skal betales tilbage inden tre måneder, og som kun er forbundet med ubetydelige omkostninger, taler, at det også i forbindelse med disse kreditaftaler f.eks. vil kunne være relevant at sikre, at kreditaftalen indeholder oplysninger, der er relevante for forbrugerens vurdering af aftalens økonomiske konsekvenser (som så for den første type kreditaftalers vedkommende ikke vil være debitorrenten, men f.eks. kan

være oplysninger om kreditaftalens løbetid og størrelsen og hyppigheden af afdrag), samt at der kan ske førtidig tilbagebetaling og at forbrugeren opnår direktivets beskyttelse ved overdragelse af rettigheder.

Mod at direktivets regler helt eller delvist skal finde anvendelse på kreditaftaler, hvor kreditten ydes rente- og omkostningsfrit, og kreditaftaler, ifølge hvilke kreditten skal betales tilbage inden tre måneder, og som kun er forbundet med ubetydelige omkostninger, taler først og fremmest, at en række af oplysningsforpligtelserne helt naturligt ikke vil kunne finde anvendelse for disse kreditter.

I øvrigt kan det anføres, at der ikke bør stilles store krav til kreditgiver, når der ikke betinges vederlag – eller kun betinges et ubetydeligt vederlag – for kreditten. Sådanne kreditaftaler er fordelagtige for forbrugerne, og hensynet til forbrugerne kan tale for ikke at lade disse kreditaftaler være omfattet af kreditaftaleloven, idet de deraf følgende forpligtelser vil kunne få den erhvervsdrivende til at afstå fra at tilbyde sådanne fordelagtige kreditaftaler.

Arbejdsgruppen indstiller på den baggrund, at forbrugerkreditdirektivets bestemmelser ikke skal finde anvendelse på kreditaftaler, hvor kreditten ydes rentefrit og uden omkostninger mv.

5.8. Kreditaftaler, der indgås mellem arbejdsgivere og arbeidstagere

5.8.1. Forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra g

Efter forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra g, finder direktivet ikke anvendelse på kreditaftaler, hvor kreditten ydes af en arbejdsgiver til sine ansatte som led i en bibeskæftigelse, rentefrit eller med årlige omkostninger i procent lavere end dem på markedet, og som ikke tilbydes offentligheden i almindelighed.

5.8.2. Gældende ret

Efter kreditaftalelovens § 1 gælder loven for kreditaftaler, hvor en erhvervsdrivende (kreditgiveren) yder eller giver tilsagn om at yde kredit som led i sit erhverv.

Kreditaftaler skal således indgås af den erhvervsdrivende som led i den pågældendes erhverv, og kreditter, der ydes som led i forholdet mellem

en arbejdsgiver og en arbejdstager, kan ikke antages at være omfattet af kreditaftalelovens § 1, medmindre arbejdsgiveren erhvervsmæssigt yder kredit¹³.

5.8.3. Arbejdsgruppens overvejelser

Det bemærkes, at en videreførelse af det gældende kriterium i kreditaftalelovens § 1 om ydelse af kredit ”som led i sit erhverv” vil indebære, at visse kreditaftaler, der ydes af en arbejdsgiver, og som er omfattet af artikel 2, stk. 2, litra g, vil være omfattet af kreditaftalelovens regler, når det sker som led i erhverv, selv om det har karakter af bibeskæftigelse.

For at direktivets regler helt eller delvist skal finde anvendelse på visse kreditaftaler, der indgås mellem arbejdsgivere og arbejdstagere, taler, at arbejdstageren til en vis grad er afhængig af arbejdsgiveren, og at det kan give et særligt behov for, at arbejdstageren i forbindelse med medarbejderlån sikres den forbrugerbeskyttelse, som særligt vil følge af reglerne om oplysningspligt, fortrydelsesret, førtidig tilbagebetaling og overdragelse af rettigheder.

Mod at direktivets regler helt eller delvist skal finde anvendelse på visse kreditaftaler, der indgås mellem arbejdsgivere og arbejdstagere, taler først og fremmest, at det vil være en videreførelse af status quo. De pågældende former for kreditaftaler vil fortsat i de fleste tilfælde have karakter af private lån, og dermed bør reguleringen ikke adskille sig fra reguleringen af andre former for private lån. Samtidig vil det være en byrde, hvis virksomheder, der ikke i anden sammenhæng er omfattet af kreditaftaleloven, skal anvende lovens bestemmelser i forbindelse med ganske få medarbejderlån.

Arbejdsgruppen indstiller på den baggrund, at forbrugerkreditdirektivets bestemmelser ikke skal finde anvendelse på kreditaftaler, der indgås mellem arbejdsgivere og arbejdstagere. Det er imidlertid arbejdsgruppens opfattelse, at denne afgrænsning allerede følger af direktivets definition af kreditgiver som en fysisk eller juridisk person, der yder eller giver tilsagn om at yde kredit som led i udøvelsen af sin erhvervsmæssige virksomhed, idet kreditaftaler mellem arbejdsgivere og arbejdstagere kun kan antages at være indgået som led i udøvelsen af erhvervsmæssig virksomhed, hvis arbejdsgiveren har ydelse af kredit som sin virksomhed.

¹³ Jf. også Lennart Lyngge Andersen: Lov om kreditaftaler, 3. udg., Thomson, 2001, s. 323.

5.9. Kreditaftaler med investeringsselskaber eller kreditinstitutter med henblik på visse transaktioner

5.9.1. Forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra h

Forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra h, undtager kreditaftaler, som er indgået med et investeringsselskab eller med et kreditinstitut med henblik på at gøre det muligt for en investor at foretage en transaktion vedrørende et eller flere værdipapirer anført i afsnit C i bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/39/EF af 21. april 2004 om markeder for finansielle instrumenter, såfremt det investeringsselskab eller kreditinstitut, som yder kreditten, er involveret i den pågældende transaktion.

Ved et investeringsselskab forstås en juridisk person, hvis erhvervsmæssige virksomhed består i at yde en eller flere former for investeringsservice til tredjemand og/eller udføre en eller flere former for investeringsaktiviteter på erhvervsmæssigt grundlag, jf. artikel 4, stk. 1, i direktiv 2004/39/EF.

Ved et kreditinstitut forstås et foretagende, hvis virksomhed består i fra offentligheden at modtage indlån eller andre midler, der skal tilbagebetales, samt i at yde lån for egen regning, *eller* en udsteder af elektroniske penge, jf. artikel 4 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/48/EF af 14. juni 2006 om adgang til at optage og udøve virksomhed som kreditinstitut.

De omfattede værdipapirer er bl.a. aktier, obligationer, pengemarkedsinstrumenter, optioner, futures, swaps, FRA (forward rate agreement) og øvrige derivataftaler vedrørende f.eks. valutaer, renter, råvarer mv.

5.9.2. Gældende ret

Efter gældende ret er der ingen særlig regulering af kreditaftaler, som er indgået mellem en forbruger og et investeringsselskab eller et kreditinstitut med henblik på at gøre det muligt for forbrugeren at foretage en af de typer transaktioner, der beskrives i afsnit 5.9.1 ovenfor. Kreditaftaleloven finder således anvendelse, medmindre de pågældende aftaler af anden årsag falder uden for lovens anvendelsesområde.

5.9.3. Arbejdsgruppens overvejelser

Mod at direktivets regler helt eller delvist skal finde anvendelse på det undtagne område taler, at direktivets artikel 2, stk. 2, litra h, kun omfatter situationer, hvor investeringsselskabet eller kreditinstituttet både yder kreditten og er involveret i den pågældende transaktion. Der er således en formodning for, at sådanne handler foregår under vejledning med udgangspunkt i den enkelte kundes behov og under behørig hensyntagen til produkternes kompleksitet, hvilket taler imod, at direktivets regler skal gælde de nævnte virksomheder i de nævnte situationer.

For at direktivets regler helt eller delvist skal finde anvendelse på det undtagne område taler, at der kan være et særligt forbrugerbeskyttelses-hensyn i situationer, hvor den ydede kredit har tæt sammenhæng med forbrugerens anvendelse af kreditgiverens øvrige produkter.

Endvidere kan også et status quo-synspunkt anføres til støtte for, at området skal være omfattet.

Arbejdsgruppen indstiller på den baggrund, at forbrugerkreditdirektivets bestemmelser også skal finde anvendelse på kreditaftaler med investeringsselskaber eller kreditinstitutter med henblik på visse transaktioner.

Arbejdsgruppen bemærker, at det ved salg og afvikling af værdipapirer er almindelig praksis, at værdipapirhandlere foretager afvikling uden at modtage forudbetaling fra kunderne, således at betaling først modtages på det tidspunkt, hvor værdipapirerne afvikles til kunden. Ved denne type transaktioner er der tale om, at værdipapirer og betaling udveksles samtidigt, og det er således arbejdsgruppens opfattelse, at denne type transaktioner ikke vil være omfattet af forbrugerkreditdirektivets definition af en kreditaftale, da der ikke er tale om, at der ydes henstand med betalingen¹⁴.

¹⁴ Jf. også bemærkningerne til § 124 i lov nr. 453 af 10. juni 2003 om finansiel virksomhed (fremsat som L 176 den 12. marts 2003).

5.10. Kreditaftaler, der er resultatet af et forlig indgået for retten mv.

5.10.1. Forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra i

Efter direktivets artikel 2, stk. 2, litra i, finder direktivet ikke anvendelse på kreditaftaler, som er resultatet af et forlig indgået for retten eller et andet ved lov beføjet organ.

5.10.2. Gældende ret

Efter kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 2, finder loven ikke anvendelse på kredit, der aftales i et retsforlig. Retsforliget skal være eksigibelt for at falde udenfor. Derimod er kredit, der aftales i et udenretligt forlig, som hovedregel omfattet af loven, medmindre forliget alene indeholder den erkendelse, som efter retsplejelovens § 478, stk. 1, nr. 4, er nødvendig for at kunne opnå tvangsfuldbyrdelse, smh. UfR 2000.1851 V.

5.10.3. Arbejdsgruppens overvejelser

For at direktivets regler helt eller delvist skal finde anvendelse på retsforlig taler, at en videreførelse af den nuværende undtagelse fortsat kan siges at indbyde til, at forlig indgås i retten frem for som udenretlige forlig.

Mod at direktivets regler helt eller delvist skal finde anvendelse på retsforlig taler, at beskyttelseshensynene til forbrugerne er stærkt begrænsede, når en kreditaftale indgås som led i et indenretligt forlig. Samtidig vil der være tale om en videreførelse af den nuværende undtagelse.

Endvidere kan det anføres, at sådanne kreditaftaler ofte vil blive indgået for at undgå visse negative konsekvenser for forbrugeren, der har misligholdt en kreditaftale, f.eks. i form af en afdragsordning, der skal afværge udlæg. Det vil derfor ofte være i forbrugers interesse, at sådanne aftaler kan indgås på en let måde. Hvis der stilles for store krav til indgåelse af sådanne kreditaftaler, vil det kunne begrænse forbrugers mulighed for at indgå sådanne kreditaftaler indenretligt. Undtagelsen skal endvidere ses i sammenhæng med artikel 2, stk. 6, hvor arbejdsgruppen anbefaler en udnyttelse af muligheden for en mere lempelig regulering af kreditaftaler, der har til formål at afværge en retssag, jf. afsnit 4.3 ovenfor.

Arbejdsgruppen indstiller på den baggrund, at forbrugerkreditdirektivets bestemmelser ikke skal finde anvendelse på kreditaftaler, der er resultatet af et forlig indgået for retten mv.

Der henvises til den foreslåede § 3, stk. 1, nr. 4, jf. lovudkastets § 1, nr. 3, med tilhørende bemærkninger.

5.11. Kreditaftaler, der vedrører henstand uden omkostninger

5.11.1. Forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra j

Efter forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra j, finder direktivet ikke anvendelse på kreditaftaler, som vedrører gratis henstand med betalingen af en eksisterende gæld.

Efter ordlyden omfatter artikel 2, stk. 2, litra j, både situationer, hvor forbrugeren får gratis henstand med betaling af en gæld, der følger af en eksisterende kreditaftale, og situationer, hvor forbrugeren får henstand med betaling af andre former for gæld – og hvor der dermed kan opstå en ny kreditaftale.

5.11.2. Gældende ret

Der er ikke i dag en særlig regulering af kreditaftaler, der vedrører gratis henstand med betalingen af eksisterende gæld.

Ved en kreditaftale forstås en aftale om kredit i form af henstand, lån eller anden tilsvarende form for finansiel ydelse, jf. kreditaftalelovens § 4, stk. 1. Det beror på en konkret vurdering, om en ændring af kreditaftalens vilkår medfører, at kreditgiveren skal give oplysninger efter kreditaftalelovens kapitel 2¹⁵.

5.11.3. Arbejdsgruppens overvejelser

For at direktivets regler helt eller delvist skal finde anvendelse på dette område taler, at forbrugeren kan bibringes et større overblik over sin finansielle situation, hvis reglerne anvendes på området. Herudover sikres der også tvistforebyggende dokumentation af den indgåede henstandsaf-tale.

¹⁵ Jf. Lennart Lynge Andersen: Lov om kreditaftaler, 3. udg., Thomson, 2001, s. 72.

Samtidig vil forbrugerbeskyttelse i form af ret til førtidig tilbagebetaling og beskyttelse ved overdragelse af rettigheder også være aktuel i forbindelse med kreditaftaler, som vedrører gratis henstand.

Mod at direktivets regler helt eller delvist skal finde anvendelse på dette område taler, at en aftale om gratis henstand som udgangspunkt må siges at være indgået til forbrugerens fordel, og at administrative byrder for kreditgiver vil kunne medføre, at den gratis henstand tilbydes i mindre omfang end ellers.

Arbejdsgruppen indstiller på den baggrund, at forbrugerkreditdirektivets bestemmelser ikke skal finde anvendelse på kreditaftaler, der vedrører henstand uden omkostninger.

Der henvises til den foreslåede § 3, stk. 1, nr. 3, jf. lovudkastets § 1, nr. 3, med tilhørende bemærkninger.

5.12. Kreditaftaler, hvor der deponeres sikkerhed

5.12.1. Forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra k

Efter forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra k, finder direktivet ikke anvendelse på kreditaftaler, ved hvis indgåelse forbrugeren skal deponere en genstand som sikkerhed hos kreditgiveren, og hvor forbrugeren ene og alene hæfter med den pågældende sikkerhedsgenstand.

5.12.2. Gældende ret

Der er i dag ikke nogen særskilt regulering af kreditaftaler, ved hvis indgåelse forbrugeren skal deponere en genstand som sikkerhed hos kreditgiveren, og hvor forbrugeren ene og alene hæfter med den pågældende sikkerhedsgenstand – det vil sige en form for pantelånervirksomhed. Denne type aftaler vil således som udgangspunkt være omfattet af kreditaftaleloven.

Det bemærkes, at kreditgiveren generelt ikke i forbindelse med aftalens indgåelse eller levering af det solgte kan få pant i dette til sikkerhed for, at forbrugeren opfylder sine forpligtelser i kreditkøb, jf. § 21, stk. 1.

5.12.3. Arbejdsgruppens overvejelser

Mod at direktivets regler helt eller delvist skal finde anvendelse på dette område taler, at forbrugerens risiko er begrænset til en enkelt genstand. Forbrugeren kender således sin risiko, og yderligere beskyttelse kan derfor siges at være unødvendig.

For at direktivets regler helt eller delvist skal finde anvendelse på dette område taler et status quo-synspunkt. Herudover kan det anføres, at forbrugerens beskyttelsesbehov ikke bliver mindre, blot fordi en genstand er deponeret som sikkerhed. I forhold til forbrugerbeskyttelsen kan der således siges stadig at være et behov for fortrydelsesret, beskyttelse ved overdragelse af rettigheder mv.

Arbejdsgruppen indstiller på den baggrund, at forbrugerkreditdirektivets bestemmelser også skal finde anvendelse på kreditaftaler, hvor der deponeres sikkerhed.

5.13. Lovbestemte lån med almennyttigt sigte

Efter direktivets artikel 2, stk. 2, litra 1, finder direktivet ikke anvendelse på kreditaftaler, som vedrører lån bevilget til en begrænset offentlighed i henhold til en lovbestemmelse med et almennyttigt sigte og til en lavere rente end den gældende markedsrente eller rentefrit eller på andre vilkår, som er mere fordelagtige for forbrugeren end de gældende markedsvilkår, og til en rente, der ikke er højere end den gældende markedsrente.

Arbejdsgruppen vurderer, at denne type lån ikke er aktuelle i Danmark.

Kapitel 6. Nødvendige ændringer af dansk ret

Det bemærkes, at arbejdsgruppen i overensstemmelse med kommissoriet og under hensynstagen til den begrænsede tid, der har været til rådighed, alene har taget stilling til de lovgivningsmæssige ændringer, som er nødvendiggjort af forbrugerkreditdirektivet.

Arbejdsgruppen har således ikke taget stilling til, om de ændringer af lovgivningen, som alene var en følge af gennemførelsen af 1987-direktivet, men som ikke påvirkes af 2008-direktivet, kan eller bør ændres eller ophæves.

6.1. Direktivets anvendelsesområde, definitioner mv.

6.1.1. Forbrugerkreditdirektivets artikel 2 og 3

Forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 1, fastslår, at direktivet finder anvendelse på kreditaftaler, mens stk. 2 indeholder en opregning af en række forskellige former for aftaler, som direktivet ikke finder anvendelse på. Desuden fastslår direktivets artikel 2, stk. 3 og 4, at der skal gælde en særlig lempelig regulering for visse typer kreditaftaler, ligesom medlemsstaterne efter artikel 2, stk. 5 og 6, kan fastsætte en særlig lempelig regulering for henholdsvis kreditaftaler, der indgås af visse typer organisationer, og for kreditaftaler, ifølge hvilke kreditgiveren og forbrugeren under visse forudsætninger aftaler henstand med betalingen eller aftaler, hvorledes kreditten skal tilbagebetales, hvis forbrugeren allerede har misligholdt den oprindelige kreditaftale.

Direktivets artikel 3 indeholder definitioner af 14 begreber, der anvendes i forbrugerkreditdirektivet.

6.1.2. Gældende ret

Kreditaftalelovens anvendelsesområde fremgår af lovens § 1, hvorefter loven gælder for kreditaftaler, hvor en erhvervsdrivende (kreditgiveren) yder eller giver tilsagn om at yde kredit som led i sit erhverv, når den anden part (forbrugeren) hovedsagelig handler uden for sit erhverv. Loven gælder også for kreditaftaler, hvor kreditten ydes af en ikke-erhvervsdrivende, hvis aftalen er indgået eller formidlet for kreditgiveren af en erhvervsdrivende.

Kreditaftaler, hvor kreditten skal indfries senest tre måneder efter aftalens indgåelse, er undtaget fra kreditaftalelovens anvendelsesområde, jf. § 3, stk. 1, nr. 1, hvorefter loven ikke finder anvendelse på kreditaftaler, hvor kreditten skal indfries senest tre måneder efter aftalens indgåelse eller ved kreditkøb senest tre måneder efter salgsgenstandens levering.

Endvidere finder kreditaftaleloven ikke anvendelse på kredit, der aftales i et retsforlig, jf. lovens § 3, stk. 1, nr. 2.

Kreditaftalelovens §§ 4-6 indeholder definitioner af begreberne kreditaftale, kreditkøb og køb med ejendomsforbehold.

6.1.3. Arbejdsgruppens overvejelser

Arbejdsgruppens overvejelser om anvendelse af forbrugerkreditdirektivets bestemmelser uden for det område, som direktivet regulerer, er nærmere beskrevet i kapital 5, hvortil der henvises.

Det er arbejdsgruppens opfattelse, at der vil være behov for at ændre kreditaftalelovens § 1, således at anvendelsesområdet beskrives i overensstemmelse med direktivet, ligesom der vil være behov for at tilpasse § 3, således at undtagelserne fra lovens anvendelsesområde bringes i overensstemmelse med direktivet.

Der henvises til de foreslåede § 1, stk. 1, og § 3, jf. lovudkastets § 1, nr. 2 og 3, med tilhørende bemærkninger.

Det er endvidere arbejdsgruppens opfattelse, at direktivets definitioner bør indarbejdes i kreditaftaleloven, men at kreditaftalelovens definitioner på kreditkøb og køb med ejendomsforbehold bør opretholdes af hensyn til de særlige danske regler om køb med ejendomsforbehold i kreditaftalelovens kapital 10.

Kreditaftalelovens forbrugerbegreb omfatter også juridiske personer (f.eks. ved køb foretaget af ikke-erhvervsdrivende foreninger såsom ikke-professionelle sportsklubber)¹⁶. Forbrugerdirektivet definerer i artikel 3, litra a, forbruger som en fysisk person.

¹⁶ Smh. Lennart Lynge Andersen: Aftaleloven med kommentarer, 5. udg., Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2008, s.294 f, med litteraturhenvisninger.

Det er arbejdsgruppens vurdering, at kreditaftalelovens nuværende forbrugerbegreb vil kunne opretholdes, da der ikke er holdepunkter for, at det med forbrugerdefinitionen i direktivet har været hensigten at udelukke, at medlemsstaterne kan fastsætte regler om forbrugerbeskyttelse for f.eks. ikke-erhvervsdrivende foreninger. En udvidelse af forbrugerdefinitionen til også at omfatte personer, der ikke er omfattet af direktivets totalharmonisering, vil således frit kunne gennemføres¹⁷.

Efter direktivets artikel 3, litra g, skal der ved beregning af de samlede omkostninger i forbindelse med kreditaftaler også indgå forsikringspræmier, hvis indgåelsen af en forsikringsaftale er obligatorisk for at opnå kreditten eller for at opnå den på de annoncerede vilkår og betingelser.

Efter den gældende § 13, stk. 2, nr. 6, i kreditaftaleloven skal forsikrings- og garantiomkostninger kun medregnes ved opgørelse af kreditomkostningerne, hvis forsikringen eller garantien skal tjene til sikkerhed for kredittens tilbagebetaling. Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen¹⁸, at den kun finder anvendelse, hvor kreditgiver som vilkår for ydelse af kreditten forlanger, at der tegnes forsikring eller stilles garanti. Omfattet af undtagelsen i § 13, stk. 2, nr. 6, er f.eks. forsikringer, der i forbindelse med et køb med ejendomsforbehold eller et fritstående billån, hvor der er givet pant i bilen, skal sikre kreditgiver mod salgsgenstandens eller pantegenstandens hændelige undergang. Forsikringer, der skal tjene til sikkerhed for kredittens tilbagebetaling, som f.eks. livsforsikringer, hvor policen lægges til sikkerhed for kreditten, er ikke omfattet af undtagelsen, og præmien skal altså medtages ved beregningen af de årlige omkostninger i procent, hvis tegningen af forsikringen er en betingelse for at opnå kreditten.

Efter 1987-direktivets artikel 1, stk. 2, litra d, er de samlede omkostninger i forbindelse med forbrugerkredit defineret som alle omkostninger i forbindelse med kredit, herunder renter og andre omkostninger, som er direkte forbundet med kreditaftalen, opgjort i henhold til medlemsstaternes nuværende eller kommende bestemmelser eller praksis, mens det af

¹⁷ Ved implementering af direktivet om fjernsalg af finansielle tjenesteydelser (2002/65/EF) ved lov nr. 451 af 9. juni 2004 om visse forbrugerftaler, der indeholder en forbrugerdefinition, der svarer til forbrugerkreditdirektivets (2008/48/EF) definition, blev det ikke anset for nødvendigt at ændre forbrugerdefinitionen i § 1, stk. 2, i den tidligere gældende forbrugerftalelov, der blev videreført i § 3, stk. 1, i den nugældende forbrugerftalelov. Dette taler tillige for, at den gældende forbrugerdefinition i kreditaftaleloven kan videreføres som foreslået af arbejdsgruppen.

¹⁸ Jf. bemærkningerne til § 13, stk. 2, nr. 6, i lov nr. 398 af 13. juni 1990 om kreditaftaler (fremsat som L 78 den 22. november 1989).

artikel 1 a, stk. 2, litra v, fremgår, at der ses bort fra forsikrings- eller garantiomkostninger ved beregningen af de årlige omkostninger i procent. Dog medtages forsikrings- og garantiomkostninger, som i tilfælde af forbrugerens død, invaliditet, sygdom eller arbejdsløshed skal sikre långiveren tilbagebetaling af et beløb, der er lig med eller mindre end den samlede kredit med renter og andre omkostninger, og som långiveren forlanger som betingelse for ydelse af kreditten.

På den baggrund finder arbejdsgruppens flertal (Jon Fridrik Kjølbro, Birgit Thrusholm, Jacob Skriver Frandsen, Lars Quistgaard Bay, Christian Brandt, Jeanne Blyt, Troels Hauer Holmberg, Steen Jul Petersen, Ulla Brøns Petersen, Signe Schmidt og Lennart Houmann) ikke grundlag for at antage, at det følger af 2008-direktivet, at forsikringer skal behandles anderledes end efter 1987-direktivet. Det er derfor flertallets opfattelse, at forsikringer fortsat ikke skal indgå i opgørelsen af de samlede omkostninger i forbindelse med kreditaftalen, medmindre der er tale om forsikring af tilbagebetalingen, og tegningen af forsikringen er en betingelse for at opnå kreditten.

Der henvises til den foreslåede § 4, jf. lovudkastets § 1, nr. 3, med tilhørende bemærkninger. Det bemærkes i øvrigt, at Justitsministeriet har rettet henvendelse til Europa-Kommissionen med henblik på at få afklaret, om det også efter Kommissionens opfattelse følger af artikel 3, litra g, at alene forsikringer, der vedrører tilbagebetalingen og hvor tegningen af forsikringen er en betingelse for at opnå kreditten, skal indgå i opgørelsen af de samlede omkostninger

Et mindretal i arbejdsgruppen (Lennart Lyng Andersen) finder ikke, at der under arbejdsgruppens arbejde er tilvejebragt tilstrækkelig klarhed over, hvorvidt – og i givet fald i hvilket omfang – forsikringer skal indgå i opgørelsen af de samlede omkostninger i forbindelse med kreditaftalen.

6.2. Særlige regler for visse former for kassekreditter

6.2.1. Forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 3

Forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 3, fastlægger, at der gælder lempeligere regler for kassekreditter, hvor kreditten skal betales tilbage på anfordring eller inden tre måneder. Der er således kun artikel 1-3, artikel 4, stk. 1, artikel 4, stk. 2, litra a-c, artikel 4, stk. 4, artikel 6-9, artikel 10, stk. 1, artikel 10, stk. 4, artikel 10, stk. 5, artikel 12, artikel 15, artikel 17

og artikel 19-32, der finder anvendelse i forbindelse med kreditaftaler i form af denne type kassekreditter.

Kassekredit defineres i artikel 3, litra d, som en udtrykkelig kreditaftale, hvorved en kreditgiver stiller midler til rådighed for en forbruger, som overstiger den løbende saldo på forbrugerens løbende konto.

De bestemmelser, der ikke finder anvendelse i forbindelse med kreditaftaler i form af kassekredit, hvor kreditten skal betales tilbage på anfordring eller inden for tre måneder, er herefter artikel 4, stk. 2, litra d-f (oplysninger om kreditaftalens løbetid, kontantprisen ved henstand med betaling for vare eller tjenesteydelse og det samlede betalingsbeløb og raternes størrelse), artikel 4, stk. 3 (oplysning om forpligtelse til at indgå aftale om accessorisk tjenesteydelse), artikel 5 (oplysninger forud for aftaleindgåelsen, der for kassekreditter reguleres i artikel 6), artikel 10, stk. 2 (nærmere bestemte oplysninger, der skal angives i kreditaftalen), artikel 10, stk. 3 (amortiseringsplan), artikel 11 (oplysninger om debitorrenten, der for kassekreditter reguleres i artikel 12), artikel 13 (tidsubegrænsede kreditaftaler), artikel 14 (fortrydelsesret), artikel 16 (førtidig tilbagebetaling) og artikel 18 (overtræk).

6.2.2. *Gældende ret*

Kreditaftalelovens §§ 10-12 indeholder særlige regler for kreditaftaler med variabelt lånebeløb.

Reglerne indebærer, at kreditgiver ved indgåelse af en kreditaftale med variabelt lånebeløb skal oplyse forbrugeren om kreditrammen, de nærmere regler og betingelser for pålæg af kreditomkostninger samt beregningsmåden for sådanne omkostninger, årlige omkostninger i procent ved forskellige udnyttelser af kontoen, det samlede beløb, der skal betales ved forskellige udnyttelser af kontoen, hvorledes gælden skal betales, hvor ofte forbrugeren vil modtage kontoudtog samt om aftalens varighed og betingelserne for dens opsigelse.

For hver periode, for hvilken der ifølge aftale skal tilsendes forbrugeren kontoudtog, kan der kun kræves vederlag for kreditten, såfremt der ved afslutningen af perioden tilsendes forbrugeren kontoudtog, der indeholder oplysning om saldoen ved periodens begyndelse og slutning, størrelsen af og tidspunktet for debiteringer og krediteringer i løbet af perioden, den nominelle årlige rente, hvis en periodisk rente anvendes og tidspunk-

tet, inden hvilket betaling i givet fald skal ske for at undgå, at der pålægges yderligere kreditomkostninger.

Når forbrugeren med kreditgiverens stiltiende accept overskrider kreditrammen, og overtrækket varer over tre måneder, skal kreditgiver gøre forbrugeren bekendt med den årlige nominelle rente og eventuelle omkostninger i forbindelse med overtrækket samt enhver ændring heri.

6.2.3. Arbejdsgruppens overvejelser

Arbejdsgruppen vurderer, at der vil være behov for at indføre en særlig regulering for kassekreditter, hvor kreditten skal betales tilbage på anfordring eller inden tre måneder, således at der tages højde for den lempeligere regulering af kassekreditter, blandt andet i relation til fremgangsmåden ved orientering om renteændringer og fortrydelsesret.

Der henvises til den foreslåede § 3, stk. 2, jf. lovudkastets § 1, nr. 3. Der henvises i øvrigt til afsnit 4.5 ovenfor.

6.3. Standardoplysning ved reklame

6.3.1. Forbrugerkreditdirektivets artikel 4

Forbrugerkreditdirektivets artikel 4 fastsætter en række krav til indholdet af reklamer for kreditaftaler.

Efter artikel 4, stk. 1, 1. pkt., skal reklame for kreditaftaler, der angiver en rentesats eller talstørrelser vedrørende omkostningerne, også angive en række standardoplysninger, jf. artikel 4, stk. 2. Bestemmelsen skal beskytte forbrugeren mod vildledende markedsføring.

Hvis forbrugeren er forpligtet til at indgå en aftale om en accessorisk tjenesteydelse i forbindelse med en kreditaftale for at opnå kreditten eller opnå den på de annoncerede vilkår, og kan omkostningerne ved en sådan aftale ikke beregnes på forhånd, så følger det af artikel 4, stk. 3, at forpligtelsen til at indgå den accessoriske aftale klart skal angives i reklamer og at det skal ske på en fremtrædende måde sammen med de årlige omkostninger i procent.

Omkostninger til accessoriske tjenesteydelser, navnlig forsikringspræmier, angives særskilt i reklamen, når indgåelse af aftale herom er nødven-

dig for at opnå kreditten på de annoncerede vilkår og betingelser. Kan sådanne omkostninger beregnes på forhånd, skal de ikke angives særskilt, men derimod indgå i beregningen af de årlige omkostninger i procent.

Reglerne i artikel 4 supplerer Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/29/EF af 11. maj 2005 om virksomheders urimelige handelspraksis over for forbrugerne på det indre marked og om ændring af Rådets direktiv 84/450/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF, 98/27/EF og 2002/65/EF og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2006/2004 (direktivet om urimelig handelspraksis), der også omfatter reklame for kreditaftaler, jf. artikel 4, stk. 4.

6.3.2. Gældende ret

Omfanget og karakteren af de oplysninger, der skal gives i forbindelse med reklame, afhænger af, hvilken type reklame der er tale om, og en virksomhed kan være pålagt en oplysningspligt efter flere regelsæt.

Indeholder markedsføringsmaterialet ikke nogen oplysninger om pris eller andre vilkår, gælder der efter dansk ret ikke nogen specifikke positive indholdskrav. Markedsføringsmaterialet skal dog være i overensstemmelse med de generelle regler, der gælder for markedsføring i almindelighed, navnlig kravene om iagttagelse af god markedsføringsskik, jf. markedsføringslovens § 1, eller – for finansielle virksomheders vedkommende – den generelle bestemmelse om god skik i § 3 i bekendtgørelse nr. 1222 af 19. oktober 2007 om god skik for finansielle virksomheder.

6.3.2.1. Prisoplysningsbekendtgørelsen

§ 8, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 44 af 24. januar 2006 om information til forbrugere om priser m.v. i pengeinstitutter (prisoplysningsbekendtgørelsen), der er udstedt i medfør af § 43, stk. 3, og § 373, stk. 4, i lov om finansiel virksomhed, fastlægger en oplysningspligt for pengeinstitutter.

Hvis der i markedsføringsmateriale oplyses om prisen på produkter, herunder renten, afkastet af indskud på gevinstkonti eller kreditomkostninger, skal pengeinstituttet for dets almindeligste udlånskonti og kassekredit, billån, boliglån og forbrugslån altid anføre den nominelle årlige rente

samt de årlige omkostninger i procent (ÅOP). Oplysningerne skal gives på en lige så fremtrædende måde som de øvrige oplysninger.

6.3.2.2. Skiltningsbekendtgørelsen

Hvis en erhvervsdrivende udbyder egne eller andre erhvervsdrivendes låne- eller kredittilbud til forbrugere, og reklamen har karakter af et udbud med mulighed for bestilling, vil en ikke-finansiell virksomheds reklamer være omfattet af bekendtgørelse nr. 193 af 1. marts 2007 om information til forbrugere om priser på låne- og kredittilbud og valutakurser (skiltningsbekendtgørelsen), der er udstedt i medfør af § 13, stk. 6, nr. 1 og 2, og § 30, stk. 5, i markedsføringsloven.

I det omfang en erhvervsdrivende udbyder udlånsformerne kontokort (dvs. kredit med variabelt lånebeløb), billån, boliglån eller forbrugslån, skal den erhvervsdrivende for en af hver af de omtalte udlånsformer anvende de standardforudsætninger, der fremgår af bekendtgørelsen, jf. § 4. Om de forskellige udlånsformer skal der blandt andet oplyses om ÅOP før og efter skat. Ved ÅOP efter skat anvendes skattesatsen for personer med negativ kapitalindkomst i en gennemsnitskommune.

Oplysninger skal gives på det sted, hvor lånet udbydes med mulighed for bestilling, ved skiltning eller på anden tilsvarende tydelig måde. Oplysningerne skal være frit tilgængelige for forbrugerne, jf. § 2.

Skiltningsbekendtgørelsens § 5, stk. 1, fastlægger, at en erhvervsdrivende, der i markedsføringsmateriale oplyser om prisen på låne- eller kredittilbud, herunder renten, månedlig ydelse eller kreditomkostninger, skal oplyse den nominelle årlige rente og ÅOP.

Disse oplysninger skal gives på en lige så fremtrædende måde som de øvrige oplysninger, jf. § 5, stk. 2. Ved beregning af ÅOP finder §§ 13 og 16 i kreditaftaleloven anvendelse.

6.3.2.3. Markedsføringslovens §§ 13 og 14

Skiltningsbekendtgørelsens § 5, stk. 1, suppleres af markedsføringslovens § 13, stk. 3, hvoraf det følger, at oplysningskravene i markedsføringslovens § 14 (kreditkøb) også skal være opfyldt, når der gives prisoplysninger i annoncer eller andet markedsføringsmateriale.

Markedsføringslovens særlige bestemmelse om kreditkøb, § 14, omfatter varer, der udbydes erhvervsmæssigt til forbrugerne med oplysning om omkostninger ved at erhverve dem ved kreditkøb. Der skal gives oplysning om kontantprisen, kreditomkostningerne angivet som et beløb og de årlige omkostninger i procent for kreditten. De årlige omkostninger i procent skal gives på en lige så fremtrædende måde som de øvrige kreditoplysninger. Ved beregning af kreditomkostningerne finder reglerne herom i kreditaftaleloven anvendelse. Oplysningerne kan gives i form af et repræsentativt eksempel, hvis dette er den eneste hensigtsmæssige fremgangsmåde.

6.3.2.4. Bekendtgørelsen om god skik for finansielle virksomheder § 5 og markedsføringslovens § 12 a

En reklame, der ikke giver forbrugeren mulighed for at bestille kreditproduktet, kan stadig være en købsopfordring.

Reglerne om købsopfordring findes i markedsføringslovens § 12 a. Reglerne gælder ikke for finansielle virksomheder, der i stedet er underlagt § 5 i bekendtgørelse nr. 1222 af 19. oktober 2007 om god skik for finansielle virksomheder. Bestemmelserne, der næsten er enslydende, gennemfører artikel 7, stk. 4, i direktivet om urimelig handelspraksis.

Efter direktivet defineres en opfordring til køb som en kommerciel kommunikation, hvori produktets karakteristika og pris er angivet på en måde, som er passende i forhold til det anvendte kommunikationsmiddel, og hvorved forbrugeren sættes i stand til at foretage et køb. Den kommercielle kommunikation kan omfatte enhver form for reklamering, annoncering eller lignende samt egentlige udstillinger af varer. For at reglerne om oplysningspligt i forbindelse med købsopfordringer skal finde anvendelse, er det efter definitionen en betingelse, at produktets karakteristika og pris er angivet på en måde, som er passende i forhold til det anvendte kommunikationsmiddel, så forbrugeren sættes i stand til at foretage et køb.

Reglerne om købsopfordring vil således i praksis ofte supplere reglerne i prisbekendtgørelserne, fordi der skal gives mere detaljerede oplysninger efter reglerne om købsopfordring.

Oplysningspligten i forbindelse med købsopfordring vedrører kun sekundært prisoplysning. Markedsføringslovens § 12 a, stk. 1, pålægger den

erhvervsdrivende at give følgende oplysninger, medmindre de allerede fremgår tydeligt af sammenhængen:

- 1) Varens eller tjenesteydelsens væsentligste karakteristika,
- 2) den erhvervsdrivendes adresse og navn,
- 3) forhold vedrørende betaling, levering og gennemførelse af aftalen, i det omfang disse forhold afviger fra, hvad der er sædvanligt i branchen,
- 4) den erhvervsdrivendes fremgangsmåde i forbindelse med klagesagsbehandling, i det omfang den afviger fra, hvad der er sædvanligt i branchen,
- 5) fortrydelsesret, afbestillingsret eller returret, hvis forbrugeren har en sådan ret, samt
- 6) prisen inklusive afgifter.

Bekendtgørelsen om god skik for finansielle virksomheder § 5 fastlægger en tilsvarende oplysningspligt for de finansielle virksomheder.

6.3.2.5. Forbrugeraftaleloven

Indeholder reklamen en mulighed for at afgive en bestilling vil der efter omstændighederne endvidere skulle gives oplysninger i medfør af reglerne om oplysningspligt ved fjernsalg i forbrugeraftalelovens kapitel 3.

Efter lovens § 11, stk. 1, skal den erhvervsdrivende således inden der indgås en fjernsalgsaftale om en vare eller en ikke-finansiell tjenesteydelse give forbrugeren oplysning om bl.a. den erhvervsdrivendes navn, erhvervsmæssige hovedaktivitet, fysiske adresse samt, hvis der er tale om en udenlandsk erhvervsdrivende, der har en repræsentant her i landet, eller hvis leverandøren i øvrigt er repræsenteret af en anden, relevante oplysninger om denne repræsentant, herunder dennes fysiske adresse, varens eller tjenesteydelsens karakter og væsentligste egenskaber, den samlede pris for varen eller tjenesteydelsen inklusive gebyrer, omkostninger, herunder eventuelle leveringsomkostninger, moms og alle andre afgifter mv.

Er der tale om en fjernsalgsaftale vedrørende en finansiell tjenesteydelse, skal den erhvervsdrivende i medfør af § 13 meddele forbrugeren de oplysninger, der nævnes i § 11, stk. 1, samt oplysninger om bl.a., hvorvidt der er klageadgang og i givet fald om fremgangsmåden ved klage, herunder oplysning om en fysisk adresse, hvor forbrugeren kan henvende sig

med eventuelle klager, og eventuelle særlige risici ved tjenesteydelsen som følge af ydelsens særlige karakter eller som følge af de operationer, der skal gennemføres, ligesom der skal gives oplysning herom, hvis ydelsens pris afhænger af udsving på de finansielle markeder, og hvis historiske afkast ikke kan benyttes til at danne forventninger om fremtidige afkast.

6.3.3. Arbejdsgruppens overvejelser

Arbejdsgruppen vurderer, at direktivets bestemmelser om standardoplysning bør gennemføres ved ændringer af markedsføringsloven, skiltningsbekendtgørelsen og prisoplysningsbekendtgørelsen, således at den nuværende systematik, hvor markedsføring af kreditaftaler ikke reguleres i kreditaftaleloven, opretholdes.

Finanstilsynet har tilkendegivet, at styrelsen primo 2010 forventer at kunne udsende en revideret udgave af prisoplysningsbekendtgørelsen i høring, ligesom Forbrugerstyrelsen vil revidere skiltningsbekendtgørelsen. For en nærmere redegørelse for de nødvendige ændringer i markedsføringsloven og skiltningsbekendtgørelsen henvises til den foreslåede § 14 a i markedsføringsloven, jf. lovudkastets § 2, nr. 3.

6.4. Oplysninger forud for aftaleindgåelsen

6.4.1. Forbrugerkreditdirektivets artikel 5 og 6

Forbrugerkreditdirektivets artikel 5 fastlægger, hvilke oplysninger kreditgiveren eller kreditformidleren skal give forbrugeren forud for indgåelsen af almindelige kreditaftaler.

Direktivets artikel 6 fastlægger lignende forpligtelser forud for indgåelsen af kreditaftaler i form af kassekredit og visse specifikke kreditaftaler (forbrugerkredit tilbudt af visse kreditorganisationer og gældsoplægning).

Efter artikel 5, stk. 1, og artikel 6, stk. 1, skal kreditgiveren mv. give forbrugeren de oplysninger, der er nødvendige for at sammenligne forskellige tilbud, så der kan træffes en informeret beslutning om indgåelsen af en kreditaftale. Denne oplysningspligt kan efter begge bestemmelser opfyldes ved at udlevere standardformularerne i henholdsvis bilag II og III.

Begge artikler indeholder regler, der lempet kreditgivers mv. forudgående oplysningspligt, når aftalen indgås ved hjælp af taletelefoni eller anden fjernkommunikationsteknik, der forhindrer sådan oplysning, jf. artikel 5, stk. 2-3, og jf. artikel 6, stk. 4 og 7.

Forbrugeren har efter artikel 5, stk. 4, og artikel 6, stk. 6, ret til efter anmodning gratis at modtage en kopi af kreditaftaleudkastet med de oplysninger, der kræves efter direktivets artikel 10. Denne ret forudsætter, at kreditgiveren er villig til at indgå kreditaftalen med forbrugeren.

Kreditgivere m.v. har pligt til forud for indgåelsen af almindelige kreditaftaler at give forbrugeren fyldestgørende forklaringer, således at forbrugeren er i stand til at vurdere, om den foreslåede kreditaftale passer til vedkommendes behov og finansielle situation, jf. artikel 5, stk. 6. Der ses ikke at være en tilsvarende pligt efter artikel 6, dvs. forud for indgåelsen af kreditaftaler i form af kassekredit og visse specifikke kreditaftaler.

Artikel 7 fastlægger, at artikel 5 og 6 ikke finder anvendelse på leverandører af varer eller tjenesteydelser, der accessorisk optræder som kreditformidlere. Oplysningspligten påhviler i stedet den kreditgiver, hvis ydelser formidles.

6.4.2. Gældende ret

Kreditgivers oplysningspligt i forbindelse med markedsføring er behandlet i afsnit 6.3 ovenfor.

Når der ses bort fra kreditaftalelovens særlige regler om kreditgivers tilbudsgivning vedrørende kreditaftaler, der sikres ved pant i fast ejendom, indeholder kreditaftaleloven ikke regler om oplysningspligt forud for kreditaftalens indgåelse.

Kreditgivers udbud af kreditprodukter skal overholde de generelle regler, der gælder for udbud af varer eller tjenesteydelser i almindelighed. Det betyder navnlig, at kreditgiver skal overholde markedsføringslovens krav om iagttagelse af god markedsføringsskik, jf. markedsføringslovens § 1, eller – for finansielle virksomheders vedkommende – § 3 i bekendtgørelsen om god skik for finansielle virksomheder og markedsføringslovens § 3 om vildledende og utilbørlig markedsføring, hvorefter erhvervsdrivende ikke må anvende vildledende eller urigtige angivelser eller udelade væsentlige informationer, såfremt dette er egnet til mærkbart at forvride

forbrugernes eller andre erhvervsdrivendes økonomiske adfærd på markedet.

Efter prisoplysningsbekendtgørelsen skal pengeinstitutter i deres forretningslokaler endvidere ved skiltning give en række oplysninger om ind- og udlån, gebyrer og købs- og salgskurser for valuta og en tilsvarende forpligtelse følger af skiltningsbekendtgørelsen.

Hvis der er tale om fjernsalg, skal kreditgiveren endvidere, inden der indgås en aftale, give forbrugeren en række oplysninger, der fremgår af forbrugeraftalelovens kapitel 3.

6.4.3. Arbejdsgruppens overvejelser

Det er arbejdsgruppens vurdering, at der vil være behov for, at kreditgivers oplysningspligt forud for aftaleindgåelsen reguleres i kreditaftaleloven. Der henvises til de foreslåede §§ 7 a og 7 b, jf. lovudkastets § 1, nr. 7, med tilhørende bemærkninger.

6.5. Kreditgivers pligt til at vurdere forbrugerens kreditværdighed

6.5.1. Forbrugerkreditdirektivets artikel 8

Efter forbrugerkreditdirektivets artikel 8, stk. 1, skal kreditgiveren vurdere forbrugerens kreditværdighed på grundlag af fyldestgørende oplysninger, inden kreditaftalen indgås.

Disse oplysninger skal, hvor det er relevant, indhentes hos forbrugeren og, hvor det er nødvendigt, ved søgning i den relevante database.

Efter artikel 8, stk. 2, skal kreditgiveren ajourføre sine finansielle oplysninger, hvis parterne efterfølgende ændrer det samlede kreditbeløb. Før enhver væsentlig forhøjelse, skal kreditgiveren foretage en fornyet vurdering af forbrugerens kreditværdighed.

6.5.2. Gældende ret

Der er efter gældende dansk ret ikke nogen generel pligt for kreditgiveren til at vurdere forbrugerens kreditværdighed.

Der er i bekendtgørelse nr. 1222 af 19. oktober 2007 om god skik for finansielle virksomheder, der er udstedt i medfør af § 43, stk. 2, og § 373, stk. 4, i lov om finansiel virksomhed, fastsat regler for danske og udenlandske finansielle virksomheder, som driver virksomhed her i landet, herunder gennem filialetablering eller grænseoverskridende tjenesteydelsesvirksomhed.

Det følger af bekendtgørelsens § 8, at en finansiel virksomhed før den rådgiver en kunde skal anmode kunden om at oplyse om sin økonomiske situation, sin erfaring med de relevante finansielle ydelser, sit formål med at få ydelsen leveret samt om sin risikovillighed. Omfanget og karakteren af de oplysninger, der indhentes, kan afpasses efter den viden, som kunden besidder og de oplysninger, som den finansielle virksomhed allerede har modtaget. Den finansielle virksomhed kan lægge kundens oplysninger til grund, medmindre de er åbenbart urigtige. Rådgivning skal derefter tage udgangspunkt i relevante oplysninger indhentet i henhold til § 8 og det kendskab, den finansielle virksomhed i øvrigt har til kundens forhold. Der er således ikke tale om en forpligtelse til at foretage en kreditvurdering.

6.5.3. Arbejdsgruppens overvejelser

Et flertal i arbejdsgruppen (Jon Fridrik Kjølbro, Lennart Lynge Andersen, Birgit Thrusholm, Jacob Skriver Frandsen, Lars Quistgaard Bay, Christian Brandt, Jeanne Blyt, Steen Jul Petersen, Ulla Brøns Petersen, Signe Schmidt og Lennart Houmann) vurderer, at der vil være behov for at indføre regler for den kreditværdighedsvurdering, der skal foretages af såvel finansielle virksomheder som kreditgivere, der ikke er finansielle virksomheder, og at dette mest hensigtsmæssigt vil kunne ske i kreditaftaleloven.

Der henvises til den foreslåede § 7 c, jf. lovudkastets § 1, nr. 7, med tilhørende bemærkninger.

Et mindretal i arbejdsgruppen (Troels Hauer Holmberg) vurderer, at gennemførelsen af direktivets bestemmelser om kreditværdighedsvurdering forudsætter, at der indføres regler om overvågning af kreditgivers virksomhed på dette område.

Mindretallet udtaler:

Efter direktivets artikel 8, stk. 1, skal medlemsstaterne sikre, at kreditgiveren vurderer forbrugers kreditværdighed på grundlag af fyldestgørende oplysninger, inden kreditaftalen indgås. Forudsætningen for at sikre dette er, at der løbende finder en overvågning sted, samt at der fastsættes passende sanktioner for tilsidesættelse af kreditvurderingsforpligtelsen. Dette fremgår også af direktivets præambel (26): På et ekspanderende kreditmarked er det navnlig vigtigt, at kreditgivere ikke giver sig af med uansvarlig kreditgivning eller giver kredit uden forudgående vurdering af kreditværdighed, og medlemsstaterne bør udføre den nødvendige overvågning for at undgå sådan adfærd og fastsætte foranstaltninger med henblik på over for kreditgivere at have sanktioner, der gælder, hvis det sker.

Uden den fornødne overvågning vil det ikke være muligt at håndhæve kreditvurderingsforpligtelsen, og bestemmelsen vil ikke få den tilsigtede virkning. Med henblik på at overvåge udviklingen på dette område blev der i forbindelse med Forbrugerombudsmandens udstedelse af ”Retningslinjer for markedsføring af kortfristede eller mindre lån indgået som fjernsalgsaftaler” indgået aftaler med de relevante kreditgivere om kvartalsvist at indberette antallet af misligholdte aftaler mv. Derved kan man sikre den relevante tilsynsmyndighed et instrument til at følge udviklingen og mulighed for at gennemføre nærmere undersøgelser, hvis der er systematiske forskelle i antallet af misligholdte aftaler mellem de forskellige kreditgivere.

6.6. Adgang for kreditgivere til databaser om kreditværdighed mv.

6.6.1. Forbrugerkreditdirektivets artikel 9

Forbrugerkreditdirektivets artikel 9, stk. 1, pålægger medlemsstaterne at sikre kreditgivere fra andre medlemsstater adgang til databaser, der anvendes til vurdering af forbrugernes kreditværdighed, på ikke-diskriminerende vilkår. Artiklen omfatter efter ordlyden både databaser med positive og negative oplysninger om forbrugernes kreditværdighed.

Det er i præambelens betragtning 28 anført, at det for at undgå konkurrenceforvriddning mellem kreditgivere bør sikres, at kreditgivere har adgang til private eller offentlige databaser om forbrugere i en medlemsstat, hvor

de ikke er etableret, på vilkår, som er ikke-diskriminerende i forhold til kreditgivere i den pågældende medlemsstat.

Efter artikel 9, stk. 2, har kreditgiveren en underretningspligt i forhold til den forbruger, hvis kreditanmodning afslås på grundlag af en søgning i en sådan database. Forbrugeren skal omgående underrettes om resultatet af søgningen og gives nærmere oplysninger om den pågældende database.

6.6.2. Gældende ret

Der eksisterer ikke i Danmark i offentligt regi databaser, der anvendes til kreditgiveres vurdering af forbrugeres kreditværdighed.

En række kreditoplysningsbureauer driver i privat regi skyldnerregistre. Endvidere fører Finansrådet et check- og hævekortmisbrugerregister for pengeinstitutterne. Formålet med dette register er, at pengeinstitutterne kan advare hinanden mod personer, som har fået deres checkkonto eller anden konto med tilhørende hævekort lukket på grund af misbrug i form af overtræk. Check- og hævekortmisbrugere vil være registreret i to år, og vil herefter automatisk blive slettet fra registeret. I de to år vil de være afskåret fra at få et checkhæfte eller hævekort. Oplysningerne i registeret omfatter CPR-nummer og dato for indberetning. Det er kun pengeinstitutterne, som kan hente oplysninger fra registeret, og det er en betingelse for opslag i registeret, at kundens samtykke er indhentet forud.

Reglerne om oplysningspligt over for den registrerede og den registreredes indsigtsret i kapitel 8 og 9 i persondataloven finder anvendelse på registrering af oplysninger om kreditværdighed hos kreditoplysningsbureauer mv. Desuden er der i persondatalovens kapitel 6 fastsat særlige regler for kreditoplysningsbureauer, herunder om hvornår og under hvilke omstændigheder et kreditoplysningsbureau kan videregive summariske oplysninger om skyldforhold (såkaldte negative kreditoplysninger).

6.6.3. Arbejdsgruppens overvejelser

Da der i Danmark ikke i offentligt regi drives databaser, der anvendes til kreditgiveres vurdering af forbrugeres kreditværdighed, vurderer arbejdsgruppen, at der ikke er behov for regulering af adgang til offentlige databaser med kreditoplysninger. Endvidere vil almindelige forvaltningsretlige regler om saglighed i forvaltningen være tilstrækkelige til at sikre

adgang til eventuelle offentlige skyldnerregistre mv. på ikke-diskriminerende vilkår.

Spørgsmålet om adgang på ikke-diskriminerende vilkår til de private databaser, der anvendes til vurdering af forbrugeres kreditværdighed, vurderes at være omfattet af de konkurrenceretlige regler, herunder konkurrencelovens bestemmelser om forbud mod at indgå aftaler, der direkte eller indirekte har til formål eller til følge at begrænse konkurrencen – aftaler, som efter konkurrencelovens § 6, stk. 2, nr. 4, f.eks. kan bestå i, at der anvendes ulige vilkår for ydelser af samme værdi over for handelspartnere, som derved stilles ringere i konkurrencen. Arbejdsgruppen vurderer derfor, at der ikke er behov for yderligere regulering af adgang på ikke-diskriminerende vilkår til de private databaser, der anvendes til vurdering af forbrugeres kreditværdighed.

Arbejdsgruppen vurderer imidlertid, at der vil være behov for, at der fastsættes regler om kreditgivers forpligtelse til at underrette forbrugere om, at deres kreditanmodning er blevet afslået på grund af resultatet af en søgning i en database hos et skyldnerregister mv.

Der henvises til den foreslåede § 7 c, stk. 3, jf. lovudkastets § 1, nr. 7, med tilhørende bemærkninger.

6.7. Oplysninger i kreditaftalen

6.7.1. Forbrugerkreditdirektivets artikel 10

Forbrugerkreditdirektivets artikel 10, stk. 1, fastlægger, at en kreditaftale skal udarbejdes på papir eller på andet varigt medium, og at alle aftalparter skal have et eksemplar af aftalen.

Kreditaftalen skal klart og koncist angive en lang række oplysninger, jf. artikel 10, stk. 2, litra a-v. Forbrugeren vil efter omstændighederne, jf. litra i, også kunne stille krav om at modtage en amortiseringsplan, jf. artikel 10, stk. 3.

Artikel 10, stk. 5, litra a-i, fastlægger lignende (om end færre) indholds krav til kreditaftaler i form af kassekredit.

6.7.2. Gældende ret

Form- og indholdskrav til kreditaftaler reguleres i §§ 8-14.

Efter § 8 skal kreditaftaler udfærdiges skriftligt, ligesom forbrugeren skal have en genpart af aftalen, og efter §§ 8 a-8 b er der fastsat særlige regler for kreditaftaler, der sikres ved pant i fast ejendom.

Kreditaftalelovens § 9 regulerer kreditgiverens oplysningsforpligtelser over for forbrugeren ved indgåelse af en kreditaftale med fast lånebeløb. Kreditgiveren (sælgeren ved kreditkøb) skal oplyse forbrugeren om:

- 1) Lånebeløbet: Det lånte beløb efter fradrag af stiftelsesomkostninger, kurstab og lignende.
- 2) Størrelsen af en eventuel udbetaling.
- 3) Kreditomkostningerne angivet som et beløb.
- 4) De årlige omkostninger i procent.
- 5) Det samlede beløb, der skal betales.
- 6) De enkelte ydelser, disses antal og forfaldstid.
- 7) Aftalens varighed og betingelserne for dens opsigelse.

Ved kreditkøb skal sælgeren tillige oplyse forbrugeren om kontantprisen.

Har parterne aftalt, at kreditomkostningerne, ydelserne eller andre vilkår, der har betydning for størrelsen af de årlige omkostninger i procent, kan ændres under kreditaftalens forløb, skal kreditgiveren oplyse forbrugeren herom samt angive de betingelser, hvorunder omkostningerne således kan ændres.

Er det ikke muligt at beregne de årlige omkostninger i procent, skal kreditgiveren i stedet oplyse forbrugeren om den nominelle årlige rente.

Kreditaftalelovens § 10 regulerer kreditgiverens oplysningsforpligtelser over for forbrugeren ved indgåelse af en kreditaftale med variabelt lånebeløb. Kreditgiveren skal oplyse forbrugeren om:

- 1) Kreditrammen.
- 2) De nærmere regler og betingelser for pålæg af kreditomkostninger samt beregningsmåden for sådanne omkostninger, herunder den nominelle årlige rente, hvis en periodisk rente anvendes.

- 3) De årlige omkostninger i procent ved forskellige udnyttelser af kontoen.
- 4) Det samlede beløb, der skal betales ved forskellige udnyttelser af kontoen.
- 5) Hvorledes gælden skal betales.
- 6) Hvor ofte forbrugeren vil modtage kontoudtog.
- 7) Aftalens varighed og betingelserne for dens opsigelse.

Har parterne aftalt, at kreditomkostningerne, ydelserne eller andre vilkår, der har betydning for størrelsen af de årlige omkostninger i procent, kan ændres under kreditaftalens forløb, skal kreditgiveren oplyse forbrugeren herom samt angive de betingelser, hvorunder omkostningerne således kan ændres.

Er det ikke muligt at beregne de årlige omkostninger i procent, skal kreditgiveren i stedet oplyse forbrugeren om den nominelle årlige rente.

I medfør af kreditaftalelovens § 14 skal kreditgiver ved aftalens indgåelse oplyse forbrugeren om størrelsen af de nærmere bestemte omkostninger (omkostninger, som forbrugeren skal betale ved køb af løsøre eller tjenesteydelser, hvad enten der købes kontant eller på kredit, omkostninger ved overførsel af penge, omkostninger ved at føre en konto til brug ved betaling af ydelserne på kreditten bortset fra omkostninger ved opkrævning af betalinger, hvad enten de opkræves kontant eller på anden måde, medlemsbidrag ved optagelse i foreninger eller sammenslutninger i henhold til en anden aftale end kreditaftalen, selv om disse bidrag har indvirkning på kreditvilkårene, og forsikrings- eller garantiomkostninger, medmindre forsikringen eller garantien skal tjene til sikkerhed for kreditens tilbagebetaling) samt angive, under hvilke omstændigheder, de skal betales.

Hvis størrelsen af omkostningerne ikke er kendt, skal kreditgiver om muligt oplyse forbrugeren om beregningsmåden for omkostningerne eller foretage et skøn over omkostningernes størrelse.

6.7.3. Arbejdsgruppens overvejelser

Det er arbejdsgruppens vurdering, at der vil være behov for en ændring af kreditaftaleloven, således at kreditgivers og kreditformidlers oplysningsforpligtelser udvides i overensstemmelse med artikel 10.

Der henvises til den foreslåede § 8, jf. lovudkastets § 1, nr. 8, med tilhørende bemærkninger og – for så vidt angår pantsikrede lån i fast ejendom – den foreslåede § 8 a, jf. lovudkastets § 1, nr. 8, med tilhørende bemærkninger.

6.8. Oplysninger om debitorrenten

6.8.1. Forbrugerkreditdirektivets artikel 11

Efter forbrugerkreditdirektivets artikel 11, stk. 1, skal forbrugeren – på papir eller andet varigt medium – underrettes om ændring i debitorrenten, inden ændringen træder i kraft. Forbrugeren skal endvidere oplyses om, hvilken betydning ændringen har for forbrugeren fremtidige betalinger, dels om betalingernes størrelse og dels – såfremt der sker ændringer heraf – betalingernes antal og hyppighed.

Parterne kan efter artikel 11, stk. 2, aftale mere lempelige oplysningskrav, når ændringen skyldes en ændring i en referencesats, og denne referencesats er tilgængelig for offentligheden og hos kreditgiveren. Oplysningerne skal i så fald gives til forbrugeren med jævne mellemrum.

6.8.2. Gældende ret

Variable kreditomkostninger reguleres i kreditaftalelovens § 15.

Efter § 15, stk. 4, skal kreditgiveren informere forbrugeren om enhver ændring i den årlige nominelle rente eller de øvrige kreditomkostninger, når ændringen indtræder. Oplysningen kan gives ved, at der gives forbrugeren særskilt underretning om ændringen eller ved annoncering herom i dagspressen i forbindelse med oplysning om ændringen i det førstkommande kontoudtog.

6.8.3. Arbejdsgruppens overvejelser

Arbejdsgruppen vurderer, at der vil være behov for en ændring af kreditaftalelovens bestemmelser, således at kreditgivers oplysningsforpligtelser udvides til at omfatte underretning forud for ændringer af debitorrenten og om ændringens betydning for forbrugeren. Endvidere vurderes der at være behov for, at der skabes hjemmel til, at det mellem kreditgiveren og forbrugeren kan aftales, at der ved ændring i referencesats alene skal ske underretning med jævne mellemrum.

Der henvises til den foreslåede § 9, jf. lovudkastets § 1, nr. 8, med tilhørende bemærkninger.

6.9. Oplysningspligt efter aftaleindgåelsen ved kreditaftaler i form af kassekredit

6.9.1. Forbrugerkreditdirektivets artikel 12

Forbrugerkreditdirektivets artikel 12 pålægger kreditgiver en fortsat oplysningspligt efter aftaleindgåelsen, når kreditaftalen vedrører kredit i form af kassekredit.

Kreditgiver er efter artikel 12, stk. 1, forpligtet til ved kontoudtog på papir eller andet varigt medium jævnligt at oplyse forbrugeren om en række nærmere opregnede forhold, jf. litra a-h.

Forbrugeren skal endvidere underrettes om enhver stigning i debitorrenten eller andre omkostninger, inden ændringen træder i kraft, jf. artikel 12, stk. 2. Når ændringen skyldes en ændring i en referencesats, og denne referencesats er tilgængelig for offentligheden og hos kreditgiveren, kan parterne dog aftale, at ændringer i debitorrenten blot oplyses ved kontoudtog efter artikel 12, stk. 1.

6.9.2. Gældende ret

Efter kreditaftalelovens § 10 skal kreditgiveren ved indgåelse af kreditaftaler med variabelt lånebeløb blandt andet oplyse forbrugeren om, hvor ofte forbrugeren vil modtage kontoudtog.

Det følger herefter af § 11, at for hver periode, for hvilken der ifølge en aftale som nævnt i § 10 skal tilsendes forbrugeren kontoudtog, kan der kun kræves vederlag for kreditten, såfremt der ved afslutningen af perioden tilsendes forbrugeren kontoudtog, der indeholder oplysning om:

- 1) Saldoen ved periodens begyndelse og slutning.
- 2) Størrelsen af og tidspunktet for debiteringer og krediteringer i løbet af perioden.
- 3) Den nominelle årlige rente, hvis en periodisk rente anvendes.
- 4) Tidspunktet, inden hvilket betaling i givet fald skal ske for at undgå, at der pålægges yderligere kreditomkostninger.

6.9.3. Arbejdsgruppens overvejelser

Der vurderes at være behov for en ændring af kreditaftalelovens bestemmelser, således at kreditgivers oplysningsforpligtelser udvides til at omfatte underretning forud for ændringer af debitorrenten og til at omfatte de i direktivet omhandlede oplysninger, ligesom der vil skulle indføres en generel forpligtelse til jævnlige udsendte kontoudtog. Endvidere vurderes det, at der skal skabes hjemmel til, at det mellem kreditgiveren og forbrugeren kan aftales, at der ved ændring i referencesats alene skal ske underretning ved det ordinære kontoudtog.

Der henvises til den foreslåede § 10, jf. lovudkastets § 1, nr. 8, med tilhørende bemærkninger.

6.10. Opsigelse af tidsbegrænsede aftaler

6.10.1. Forbrugerkreditdirektivets artikel 13

Forbrugerkreditdirektivets artikel 13, stk. 1, fastlægger, at forbrugeren altid har ret til på standardvilkår og gratis at opsig en tidsbegrænset kreditaftale, medmindre parterne har aftalt en varselsperiode (der ikke må overstige en måned).

Hvis det er fastsat i kreditaftalen, kan kreditgiveren opsig kreditaftalen på standardvilkår med minimum to måneders skriftligt varsel.

Efter artikel 13, stk. 2, kan kreditgiveren – hvis det er fastsat i kreditaftalen – ud fra objektive begrundede hensyn forhindre en forbruger i at udnytte en kreditmulighed. Kreditgiveren har en skriftlig underretningspligt i forhold til den forbruger, der rammes, men ingen pligt til at varsle.

6.10.2. Gældende ret

Kreditaftalelovens § 26 giver forbrugeren mulighed for indfrielse af fordringen før forfaldstidspunktet, jf. afsnit 6.13 nedenfor, men udover, hvad der følger af aftaleretten, indeholder lovgivningen ikke regler om opsigelse af tidsbegrænsede kreditaftaler.

6.10.3. Arbejdsgruppens overvejelser

Arbejdsgruppen vurderer, at der vil skulle indføres regulering om adgangen til at opsige tidsubegrænsede aftaler. Reguleringen vil blandt andet skulle omfatte regler om, at forbrugeren til enhver tid kan opsige en aftale med en måneds varsel.

Der henvises til den foreslåede § 27, jf. lovudkastets § 1, nr. 17.

6.11. Fortrydelsesret

6.11.1. Forbrugercreditdirektivets artikel 14

Forbrugeren har efter forbrugercreditdirektivets artikel 14, stk. 1, en frist på 14 kalenderdage til at fortryde kreditaftalen. Fristen løber tidligst fra den dag, hvor kreditaftalen er indgået, og forbrugeren har modtaget aftalevilkår og -betingelser samt oplysningerne i henhold til artikel 10.

Nationale regler om tvungen betænkningstid kan efter artikel 14, stk. 2, opretholdes og – på udtrykkelig anmodning fra forbrugeren – træde i stedet for fortrydelsesretten. Forbrugeren kan tænkes at have en interesse heri, når leverandøren yder henstand med betalingen, men ikke er villig til at levere sin ydelse, før fortrydelsesfristen er udløbet. Bestemmelsen har kun relevans for Frankrig.

Efter artikel 14, stk. 3, litra a, skal forbrugeren give meddelelse til kreditgiveren, hvis fortrydelsesretten udøves. Meddelelsen skal være givet til kreditgiveren inden fristens udløb. Efter artikel 14, stk. 3, litra b, skal forbrugeren tilbagebetale hovedstol og påløbne renter senest 30 kalenderdage efter afsendelsen af meddelelsen.

Efter artikel 14, stk. 4, medfører udøvelse af fortrydelsesretten, at forbrugeren ligeledes frigøres for eventuelle aftaler om accessoriske tjenesteydelser.

Har forbrugeren fortrydelsesret i henhold til stk. 1, 3 og 4, finder reglerne om fortrydelsesret i henholdsvis Rådets direktiv af 20. december 1985 om forbrugerbeskyttelse i forbindelse med aftaler indgået uden for fast forretningssted (85/577/EØF) og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv af 23. september 2002 om fjernsalg af finansielle tjenesteydelser til for-

brugerne og om ændring af Rådets direktiv 90/619/EØF samt direktiv 97/7/EF og 98/27/EF (2002/65/EF) ikke anvendelse, jf. artikel 14, stk. 5.

Medlemsstaterne kan efter artikel 14, stk. 6, vælge ikke at gennemføre reglerne om fortrydelsesret for kreditaftaler, som ifølge loven skal indgås ved en notars mellemkomst.

Artikel 14, stk. 7, fastlægger, at reglerne om fortrydelsesret ikke forhindrer medlemsstaterne i at opretholde eller indføre nationale bestemmelser om tvungen betænkningstid og lignende regler, der udskyder tidspunktet for opfyldelsen af en aftale.

6.11.2. Gældende ret

Der gælder i dag ikke en almindelig fortrydelsesret for kreditaftaler. Kreditaftaler, der er indgået ved fjernsalgsaftaler eller er indgået uden for fast forretningssted, er dog omfattet af forbrugeraftaleloven.

Efter forbrugeraftalelovens kapitel 4 kan forbrugeren træde tilbage fra en aftale, der er indgået ved fjernsalgsaftaler eller er indgået uden for fast forretningssted, hvis forbrugeren inden udløbet af en fortrydelsesfrist på 14 dage underretter den erhvervsdrivende om, at forbrugeren vil bruge fortrydelsesretten. Det er tilstrækkeligt for overholdelse af fristen, at underretningen, når den foreligger på papir eller et andet varigt medium, som modtageren har adgang til, er afsendt inden fristens udløb.

6.11.3. Arbejdsgruppens overvejelser

Det er arbejdsgruppens vurdering, at der vil være behov for regulering af fortrydelsesret i forhold til kreditaftaler generelt.

Der henvises til den foreslåede § 19, jf. lovudkastets § 1, nr. 12, med tilhørende bemærkninger.

6.12. Adgang til at rette krav mod kreditgiver ved tilknyttede kreditaftaler

6.12.1. Forbrugerkreditdirektivets artikel 15

En tilknyttet kreditaftale defineres i forbrugerkreditdirektivets artikel 3, litra n, som en kreditaftale, der udelukkende tjener til at finansiere en af-

tale om levering af specifikke varer eller specifikke tjenesteydelser, og som sammen med denne udgør en kommerciel helhed. En kommerciel helhed foreligger, når leverandøren enten selv forestår finansieringen eller overlader det til tredjemand efter aftale. En kommerciel helhed foreligger endvidere, når den specifikke ydelse udtrykkeligt er angivet i kreditaftalen. Artikel 15 omfatter kun varer og tjenesteydelser – og dermed ikke fast ejendom.

Efter artikel 15, stk. 1, er en forbruger, der udøver en fortrydelsesret baseret på fællesskabsretten, ikke længere bundet af en tilknyttet kreditaftale.

Artikel 15, stk. 2, fastlægger, at forbrugeren – i tilfælde af leverandørens mangelfulde ydelse – har ret til at tage retsmidler i anvendelse mod kreditgiveren. Medlemsstaterne bestemmer dog, i hvilket omfang og på hvilke betingelser disse retsmidler kan iværksættes.

Nationale bestemmelser om, at kreditgiver hæfter solidarisk for forbrugers krav mod leverandøren, berøres ikke af artikel 15, jf. stk. 3.

6.12.2. Gældende ret

Når der er indgået en kreditaftale med henblik på køb af løsøre, hvorefter købesummen helt eller delvis dækkes ved lån indrømmet køberen af en tredjemand på grundlag af en aftale herom mellem denne og sælgeren, jf. kreditaftalelovens § 5, nr. 2, kan forbrugeren efter kreditaftalelovens § 33, stk. 2, også over for anden kreditor rejse samme pengekrav på grundlag af købet som over for sælgeren. § 33, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse ved kreditaftaler med henblik på opnåelse af en tjenesteydelse, når vederlaget for tjenesteydelsen dækkes helt eller delvis ved lån indrømmet forbrugeren af en tredjemand på grundlag af en aftale herom mellem denne og leverandøren af tjenesteydelsen, jf. § 33, stk. 3.

Forbrugeren må dog først sandsynliggøre, at sælgeren ikke opfylder sine forpligtelser, og kravet kan ikke overstige, hvad vedkommende kreditor har modtaget som betaling fra forbrugeren i anledning af købet.

Fortrydelsesret baseret på fællesskabsretten findes i dansk ret i lov nr. 451 af 9. juni 2004 om visse forbrugerftaler (forbrugerftaleloven) og lov nr. 234 af 2. april 1997 om forbrugerftaler, der giver brugsret til fast ejendom på timesharebasis.

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF af 20. maj 1997 om forbrugerbeskyttelse i forbindelse med aftaler vedrørende fjernsalg (fjernsalgsdirektivet) og Rådets direktiv 85/577/EØF af 20. december 1985 om forbrugerbeskyttelse i forbindelse med aftaler indgået uden for fast forretningssted er gennemført ved forbrugeraftaleloven.

Det følger af § 23, stk. 1, i forbrugeraftaleloven, at hvis forbrugeren træder tilbage fra en aftale efter regler i forbrugeraftaleloven, bortfalder en hertil knyttet kreditaftale, som forbrugeren har indgået med den erhvervsdrivende, eller som på grundlag af en aftale mellem tredjemand og den erhvervsdrivende dækker den aftalte betaling helt eller delvis.

Det følger endvidere af § 23, stk. 2, at ved tilbagetræden fra en fjernsalgsaftale vedrørende en finansiel tjenesteydelse bortfalder endvidere en hertil knyttet fjernsalgsaftale om tjenesteydelser.

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/47/EF af 26. oktober 1994 om beskyttelse af køber i forbindelse med visse aspekter ved kontrakter om brugsret til fast ejendom på timesharebasis er gennemført ved lov om forbrugeraftaler, der giver brugsret til fast ejendom på timesharebasis

Det følger af § 11 i lov om forbrugeraftaler, der giver brugsret til fast ejendom på timesharebasis, at har forbrugeren efter aftale med sælgeren fået henstand med hele eller en del af den aftalte betaling, eller dækkes den aftalte betaling helt eller delvis ved lån indrømmet forbrugeren af en tredjemand på grundlag af en aftale herom mellem denne og sælgeren, bortfalder kreditaftalen, hvis forbrugeren træder tilbage fra aftalen.

6.12.3. Arbejdsgruppens overvejelser

Det er arbejdsgruppens opfattelse, at forpligtelsen efter artikel 15, stk. 1, til at sikre, at forbrugeren ikke længere er bundet af en tilknyttet kreditaftale, hvis forbrugeren udøver en fortrydelsesret baseret på fællesskabsretten i forbindelse med en aftale om levering af en vare eller tjenesteydelse, allerede er opfyldt, da der både i forbrugeraftaleloven og lov om forbrugeraftaler, der giver brugsret til fast ejendom på timesharebasis, er fastsat regler om, at udnyttelse af den fællesskabsbaserede fortrydelsesret medfører, at forbrugeren ikke længere er bundet af en tilknyttet kreditaftale.

Arbejdsgruppen har noteret sig, at der ved gennemførelsen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF af 20. maj 1997 om forbrugerbeskyttelse i forbindelse med aftaler vedrørende fjernsalg (fjernsalgsdirektivet), Rådets direktiv 85/577/EØF af 20. december 1985 om forbrugerbeskyttelse i forbindelse med aftaler indgået uden for fast forretningssted og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/47/EF af 26. oktober 1994 om beskyttelse af køber i forbindelse med visse aspekter ved kontrakter om brugsret til fast ejendom på timesharebasis i overensstemmelse med direktivernes minimumsklausul på de respektive områder er sket en udvidelse af den fællesskabsbaserede fortrydelsesret, således at fortrydelsesretten på alle tre områder er mere omfattende i dansk ret end det følger af fællesskabsretten.

Arbejdsgruppen har imidlertid ligeledes noteret sig, at det fremgår af præambelens betragtning 37, at forbrugerkreditdirektivets bestemmelser om tilknyttede kreditaftaler ikke bør berøre national lovgivning om tilknyttede kreditaftaler i de tilfælde, hvor en kreditaftale er blevet ophævet eller hvor forbrugeren har udøvet en fortrydelsesret baseret på national lovgivning. På den baggrund er det arbejdsgruppens opfattelse, at der ikke med artikel 15, stk. 1, er tiltænkt fastsat en afgrænsning, som indebærer, at det kun ved fortrydelsesret, der er baseret på fællesskabsretten, er muligt at lade en tilknyttet kreditaftale bortfalde. Regler om, at tilknyttede kreditaftaler bortfalder ved udnyttelse af en fortrydelsesret, der er baseret på national lovgivning, vil således kunne opretholdes.

På den baggrund er det arbejdsgruppens vurdering, at der alene vil være behov for lovændringer som følge af artikel 15, stk. 2. I overensstemmelse med artikel 15, stk. 2, sidste pkt., bør forbrugers mulighed for fyldestgørelse hos kreditgiveren dog efter arbejdsgruppens opfattelse begrænses til størrelsen af kreditten på det tidspunkt, hvor kravet fremsættes, da der ellers – f.eks. i forbindelse med sikkerhedsmangler – ville kunne opstå u hensigtsmæssige situationer.

Der henvises til den foreslåede § 20, jf. lovudkastets § 1, nr. 12, med tilhørende bemærkninger.

6.13. Retten til førtidig indfrielse

6.13.1. Forbrugerkreditdirektivets artikel 16

Forbrugerkreditdirektivets artikel 16, stk. 1, fastlægger, at forbrugeren altid har ret til at indfri sine forpligtelser i henhold til en kreditaftale.

Artikel 16, stk. 2, giver kreditgiveren ret til en rimelig og objektivt begrundet kompensation ved forbrugers førtidige tilbagebetaling. Hvis der er mindre end et år mellem den førtidige betaling og kreditaftalens aftalte ophørstidspunkt, må kompensationen ikke overstige 0,5 pct. af det beløb, der tilbagebetales før tiden. Hvis der er mere end et år mellem den førtidige betaling og kreditaftalens aftalte ophørstidspunkt, må kompensationen ikke overstige 1 pct. af det beløb, der tilbagebetales før tiden

Efter artikel 16, stk. 3, kan kompensation ikke kræves ved førtidig indfrielse af kreditaftaler med variabel rente og kreditaftaler, der har karakter af kassekreditter.

Medlemsstaterne har efter artikel 16, stk. 4, litra a og b, adgang til at fravige ovenstående ordning. Efter litra a kan medlemsstaterne indføre en bagatelgrænse (på højst 10.000 EUR). Overstiger det førtidigt indfrie beløb ikke denne grænse, har kreditgiver ikke krav på kompensation. Efter litra b kan medlemsstaterne beslutte, at kompensationen gøres afhængig af kreditgiverens faktisk tab og dermed frigøres fra kompensationsloftet i stk. 2.

Det absolutte loft for kreditgivers krav på kompensation er efter artikel 16, stk. 5, det rentebeløb, som forbrugeren skulle have betalt efter den førtidige betaling og indtil kreditaftalens aftalte ophørstidspunkt.

6.13.2. Gældende ret

Efter kreditaftalelovens § 26 kan forbrugeren til enhver tid betale sin gæld i henhold til en kreditaftale, uanset om den helt eller delvis er forfalden – dog ikke i forbindelse med pantebreve i fast ejendom. Forbrugeren har i så fald ret til reduktion af kreditomkostningerne.

Vil forbrugeren betale sin gæld, før den er forfalden, eller gør kreditgiveren krav på betaling af beløb, som ellers ikke ville være forfaldne, eller

på tilbagetagelse af det solgte, skal kreditomkostningerne opgøres efter § 27, stk. 2-5.

I det omfang kreditomkostningerne beregnes som en procentdel af den til enhver tid værende restgæld eller som et gebyr pr. ydelse, kan kreditgiveren ikke kræve kreditomkostninger for den ubenyttede del af kredittiden.

I det omfang kreditomkostningerne beregnes på andet grundlag, kan afdrag, for hvilke den i aftalen fastsatte betalingstid endnu ikke er kommet, alene kræves betalt med en så stor del, som lånebeløbet udgør af summen af samtlige afdrag.

Hvis omkostningerne ved stiftelsen af kreditten er særskilt opgjort i aftalen og ikke er urimelige, kan kreditgiveren kræve disse omkostninger betalt uden afkortning. Omkostningerne fragår da i de afdrag, der skal afkortes.

Skal der betales i afdrag, og betaler forbrugeren uden for fastsat forfaldsdag, anses den ikke udnyttede kredittid for at løbe fra den første aftalte forfaldsdag, som indtræder efter betalingen. Under tilsvarende omstændigheder nedsættes det første afdrag, der forfalder efter betalingen, ikke.

§ 27 gælder ikke for pantebreve i fast ejendom.

6.13.3. Arbejdsgruppens overvejelser

Det er arbejdsgruppens vurdering, at der vil være behov for en ændring af kreditaftalelovens gældende regler om indfrielse af fordringen før forfaldstidspunktet. Der vil dog være behov for at opretholde de dele af § 27, der regulerer opgørelsen af kreditomkostninger i de situationer, hvor kreditgiver gør krav på betaling af beløb, som ellers ikke ville være forfaldne, eller på tilbagetagning af det solgte.

Der henvises til de foreslåede §§ 26 og 28, jf. lovudkastets § 1, nr. 17, med tilhørende bemærkninger. Endvidere henvises til afsnit 4.10 ovenfor.

6.14. Overdragelse af fordringer

6.14.1. Forbrugercreditdirektivets artikel 17

Forbrugercreditdirektivets artikel 17, stk. 1, fastlægger, at forbrugeren ved kreditorskifte kan gøre samme indsigelser gældende over for en ny kreditor som over for den oprindelige kreditgiver.

Efter artikel 17, stk. 2, skal forbrugeren underrettes om kreditorskiftet – dog ikke, hvis den oprindelige kreditgiver efter overenskomst med erhververen fortsat står for kreditten i forhold til forbrugeren.

6.14.2. Gældende ret

Efter kreditaftalelovens § 33 kan forbrugeren i tilfælde af kreditorskifte over for anden kreditor gøre samme indsigelser gældende som over for kreditgiveren, sælgeren eller leverandøren af en tjenesteydelse.

Efter § 32 kan det ikke aftales, at der ved overdragelse til tredjemand af de rettigheder, der tilkommer kreditgiveren, sælgeren eller leverandøren af en tjenesteydelse, sker indskrænkning af dennes forpligtelser over for forbrugeren. Dermed forhindres brugen af *cut off*-klausuler, hvor forbrugeren giver afkald på at gøre en hvilken som helst indsigelse gældende over for en senere erhverver i tilfælde af overdragelse af fordringen.

6.14.3. Arbejdsgruppens overvejelser

Arbejdsgruppen vurderer, at der vil være behov for en ændring af kreditaftalelovens gældende § 33, således at forpligtelser og rettigheder i medfør af artikel 17 fremgår af bestemmelsen.

Der henvises til den foreslåede § 33, stk. 1 og 2, jf. lovudkastets § 1, nr. 18, med tilhørende bemærkninger.

6.15. Oplysning om overtræk

6.15.1. Forbrugercreditdirektivets artikel 18

Aftaler med overtræksmulighed skal efter forbrugercreditdirektivets artikel 18, stk. 1, indeholde oplysninger efter artikel 6, stk. 1, litra e (oplysning om debitorrenten og omkostninger samt betingelserne for at ændre

disse, herunder eventuelle referencesatser eller indeks). Kreditgiver har endvidere pligt til regelmæssigt at give disse oplysninger skriftligt.

Artikel 18, stk. 2, fastlægger en supplerende oplysningspligt for kreditgiver i tilfælde af væsentligt overtræk i en periode på over en måned. Forbrugeren skal i dette tilfælde underrettes skriftligt om overtrækket, det involverede beløb, debitorrenten og eventuel bod, omkostninger eller morarenter.

National lovgivning om, at kreditgiveren skal tilbyde en anden type kreditprodukt, når overtrækket er af væsentlig varighed, berøres ikke af artikel 18, jf. stk. 3.

6.15.2. Gældende ret

Når forbrugeren i forbindelse med kreditaftaler med variabelt lånebeløb med kreditgiverens stiltiende accept overskrider den aftalte kreditramme og overtrækket vedvarer ud over tre måneder, skal kreditgiver efter kreditaftalelovens § 12 gøre forbrugeren bekendt med den årlige nominelle rente og eventuelle omkostninger i forbindelse med overtrækket samt enhver ændring heri.

6.15.3. Arbejdsgruppens overvejelser

Der vurderes at være behov for, at kreditaftaleloven ændres, således at det allerede ved indgåelse af aftaler med overtræksmulighed i direktivets forstand skal fremgå af aftalen, hvad debitorrenten og omkostninger er, samt hvilke betingelser for at ændre disse, der er gældende, herunder eventuelle referencesatser eller indeks. Forbrugeren vil endvidere skulle kontaktes, når et væsentligt overtræk har varet i mere end en måned. Artikel 18 vil dog ikke være til hinder for oprettelse af en almindelig indlånskonto uden overtræksmulighed.

Et flertal i arbejdsgruppen (Jon Fridrik Kjølbro, Birgit Thrusholm, Jacob Skriver Frandsen, Lars Quistgaard Bay, Christian Brandt, Troels Hauer Holmberg, Ulla Brøns Petersen, Signe Schmidt og Lennart Houmann) vurderer, at det følger af direktivets artikel 18, at hvis der i tilknytning til en konto er udstedt betalings-/kreditkort eller checkhæfte, der giver mulighed for, at kontoen kan overtrækkes, eller hvis der f.eks. gennem tilmelding til Betalingsservice uden forudgående aftale vil kunne gennemføres transaktioner, som der ikke er dækning for på kontoen, vil kontoen i

artikelens forstand give mulighed for, at forbrugeren kan overtrække kontoen, og dermed vil aftalen være omfattet af artiklen.

Der henvises til den foreslåede § 8 b, jf. lovudkastets § 1, nr. 8, med tilhørende bemærkninger.

Et mindretal i arbejdsgruppen (Jeanne Blyt, Steen Jul Petersen og Lennart Lyngge Andersen) finder ikke, at det i artikel 18 i ordene "hvor det eventuelt vil kunne tillades forbrugerne at overtrække kontoen" kan indfortolkes, at bankernes udlevering af f.eks. dankort eller tilmelding til Betalingservice, hvor der er indgået indløsningsaftaler med tredjemand for at sikre gennemførelse af transaktioner, medfører, at der herved er givet "tilladelse" for kunden til at overtrække en indlånskonto.

Direktivet tager sigte på at regulere kreditaftaler. Udgangspunktet er, at kunder ikke må overtrække indlånskonti. Mindretallet lægger også vægt på, at det ikke med direktivets ordlyd kan have været hensigten at ændre på karakteristika for indlånskonti.

6.16. Beregning af de årlige omkostninger i procent

6.16.1. Forbrugerkreditdirektivets artikel 19

Forbrugerkreditdirektivets artikel 19, stk. 1, fastlægger, at de årlige omkostninger i procent (ÅOP) beregnes ud fra den matematiske formel i bilag I, del I.

Efter artikel 19, stk. 2, skal de samlede omkostninger i forbindelse med forbrugerkrediten indgå ved beregningen af ÅOP. Bestemmelsen undtager dog udtrykkeligt omkostninger, der knytter sig til forbrugerens eventuelle misligholdelse samt omkostninger i forbindelse med køb af varer eller tjenesteydelser, som skal betales, uanset om købet foretages kontant eller på kredit.

De kort- og kontoomkostninger, der er forbundet med udnyttelse af forbrugerkrediten, skal indgå ved beregningen af ÅOP. Disse omkostninger kan udelades, hvis oprettelse og anvendelse af kort og konto er frivillig for forbrugeren, og de omkostninger, der er forbundet hermed, er klart angivet andetsteds.

Beregning af ÅOP følger den antagelse, at kreditaftalen forbliver gyldig i det aftalte tidsrum, og at kreditgiveren og forbrugeren opfylder deres forpligtelser på de vilkår og datoer, der er angivet i kreditaftalen, jf. artikel 19, stk. 3. Indeholder kreditaftalen vilkår, som tillader variationer i debitorrenten og andre omkostninger, beregnes ÅOP ud fra den antagelse, at omkostningerne er konstante fra udgangsniveauet og indtil kreditaftalen udløber, jf. artikel 19, stk. 4.

De generelle antagelser i artikel 19, stk. 3 og 4, suppleres e. o. af antagelserne i direktivets bilag I, del II, jf. artikel 19, stk. 5.

Efter artikel 3, litra g, er "samlede omkostninger i forbindelse med forbrugerkreditten" defineret som alle omkostninger, herunder renter, provision, afgifter, og enhver anden form for honorar, som forbrugeren skal betale i forbindelse med kreditaftalen, og som kreditgiveren har kendskab til, bortset fra notarialgebyrer. Omkostninger ved accessoriske tjenesteydelser i forbindelse med kreditaftalen, navnlig forsikringspræmier, medregnes også, såfremt indgåelsen af aftalen om tjenesteydelser desuden er obligatorisk for at opnå kreditten eller for at opnå kreditten på de annoncerede vilkår og betingelser.

6.16.2. Gældende ret

Beregning af ÅOP er reguleret i kreditaftalelovens §§ 16-18.

ÅOP defineres i § 16, stk. 1, som den omkostningssats, der på årsbasis giver samme nutidsværdi af de samlede nuværende eller fremtidige forpligtelser (lånebeløb, tilbagebetaling og kreditomkostninger), der følger af aftalen mellem kreditgiveren og forbrugeren.

Beregningen af ÅOP foretages i overensstemmelse med den matematiske formel, som findes i bilaget til loven, og der er ved bekendtgørelse nr. 970 af 7. december 1992 om fremgangsmåden ved beregning af de årlige omkostninger i procent i henhold til lov om kreditaftaler fastsat supplerende regler for beregningen af ÅOP.

6.16.3. Arbejdsgruppens overvejelser

Der vurderes at være behov for at ændre kreditaftalelovens bestemmelser om beregning af ÅOP. I den forbindelse bemærker arbejdsgruppen, at direktivets supplerende antagelser til brug ved beregningen af de årlige

omkostninger i procent på flere punkter adskiller sig fra de antagelser, der i dag følger af kreditaftaleloven.

Der henvises til de foreslåede § 16 og bilag 1, jf. lovudkastets § 1, nr. 10 og 26, med tilhørende bemærkninger.

6.17. Regulering af kreditgivers virksomhed

6.17.1. Forbrugerkreditdirektivets artikel 20

Efter forbrugerkreditdirektivets artikel 20, skal medlemsstaterne sikre, at kreditgiveres virksomhed overvåges af et organ eller en myndighed, som er uafhængig af finansieringsinstitutter eller er underlagt regulering.

6.17.2. Gældende ret

Dansk ret indeholder ikke nogen generel kontrolordning.

Penge- og kreditinstitutter er dog undergivet tilsyn af Finanstilsynet, mens Forbrugerombudsmanden har det administrative ansvar for markedsføringsloven og påser, at der i privat erhvervsvirksomhed ikke handles i strid med god markedsføringsskik.

Forbrugerombudsmanden er således kompetent til at behandle spørgsmål vedrørende hele det gældende direktivs anvendelsesområde, idet kompetencen i forhold til finansielle virksomheder dog ligger hos Finanstilsynet. Hverken Forbrugerombudsmanden eller Finanstilsynet foretager dog nogen systematisk kontrolvirksomhed, men kan på grundlag af klager fra private eller organisationer tage sager op til behandling, hvis der skønnes at være behov herfor. Forbrugerombudsmanden kan endvidere ved forhandling søge at påvirke de erhvervsdrivende til at virke i overensstemmelse med god markedsføringsskik, og han kan anlægge sag ved retten om forbud mod handlinger, der er i strid hermed.

Det falder derimod uden for både Forbrugerombudsmandens og Finanstilsynets virksomhedsområde at træffe konkrete afgørelser i civilretlige tvister. Såfremt sådanne indbringes for Forbrugerombudsmanden eller Finanstilsynet, henvises de til Forbrugerklagenævnet eller andet relevant klagenævn. Forbrugerklagenævnet kan behandle klager fra forbrugere vedrørende varer eller arbejds- og tjenesteydelser. Forbrugerklagenæv-

nets virksomhedsområde omfatter derfor som udgangspunkt størstedelen af de af direktivet omfattede kreditaftaler.

Med virkning fra den 1. august 1988 har pengeinstitutternes organisationer og Forbrugerrådet oprettet Pengeinstitutankenævnet, som er kompetent til at behandle klager over danske pengeinstitutter. Med virkning fra den 1. januar 1992 har Realkreditrådet og Forbrugerrådet endvidere oprettet Realkreditankenævnet, som er kompetent til at behandle klager over danske realkreditinstitutter. Begge ankenævn er godkendt i medfør af lov om forbrugerklager.

6.17.3. Arbejdsgruppens overvejelser

Arbejdsgruppen vurderer, at alle kreditter, der er omfattet af loven, er undergivet tilsyn, enten i form af at virksomheden kontrolleres af en myndighed eller af Forbrugerombudsmanden eller at der kan klages til et ankenævn over virksomheden. Under hensyntagen til det skøn, som artikel 20 overlader til medlemsstaterne, opfylder dansk ret således allerede artiklens krav.

6.18. Udenretslig bilæggelse af tvister

6.18.1. Forbrugerkreditdirektivets artikel 24

Efter forbrugerkreditdirektivets artikel 24 skal medlemsstaterne sikre, at der findes egnede, effektive procedurer for udenretslig bilæggelse af forbrugertvister vedrørende kreditaftaler, hvor det er relevant, ved anvendelse af eksisterende organer.

6.18.2. Gældende ret

Der henvises til afsnit 6.17.2 ovenfor for en redegørelse for Forbrugerklagenævnets, Pengeinstitutankenævnets og Realkreditankenævnets mulighed for at behandle klager fra forbrugerne.

Endvidere er der pr. 1. april 2008 indført en permanent, landsdækkende ordning med retsmægling. Retsmægling er en frivillig måde at løse konflikter på, hvor en mægler hjælper sagens parter til selv at finde frem til en løsning på deres problem. Retsmægleren er en dommer eller en advokat, som har gennemgået en særlig uddannelse i retsmægling. Mægleren kan ikke træffe afgørelse i sagen, og det, som foregår under retsmægling-

gen, er fortroligt. Det er retsmæglerens opgave at lede mæglingsprocessen. Mægleren finder sammen med parterne frem til de egentlige årsager til deres konflikt og hjælper dem til at få en bedre forståelse for deres egne og modpartens synspunkter. I samarbejde med retsmægleren forsøger parterne herefter at finde frem til den løsning på konflikten, som i størst muligt omfang tager hensyn til begge parterens behov og interesser.

Retsmægling kan i princippet anvendes i alle borgerlige sager. En forbruger vil således kunne få hjælp fra en retsmægler, hvis både forbrugeren og modparten ønsker at prøve retsmægling, og retten finder, at sagen egner sig.

6.18.3. Arbejdsgruppens vurdering

Et flertal i arbejdsgruppen (Jon Fridrik Kjølbro, Lennart Lyngge Andersen, Birgit Thrusholm, Jacob Skriver Frandsen, Lars Quistgaard Bay, Christian Brandt, Jeanne Blyt, Steen Jul Petersen, Ulla Brøns Petersen, Signe Schmidt og Lennart Houmann) finder, at de eksisterende muligheder for at indbringe klager for klage- og ankenævn samt muligheden for retsmægling opfylder artiklens krav.

Et mindretal i arbejdsgruppen (Troels Hauer Holmberg) finder, at klager vedrørende alle kreditaftaler skal kunne indbringes for et af de eksisterende klage- og ankenævn.

Mindretallet udtaler:

Det er i dag ikke alle forbrugertvister vedrørende kreditaftaler, som kan indbringes for et klage- eller ankenævn. Mindretallet finder ikke, at muligheden for retsmægling ved forbrugertvister vedrørende disse kreditaftaler opfylder artiklens krav. Effektiv behandling af forbrugertvister vedrørende kreditaftaler forudsætter specialviden om produkter, regulering og praksis på de forskellige dele af lånemarkedet. En sådan specialviden findes i dag i Forbrugerklagenævnet, Pengeinstitutankenævnet og Real-kreditankenævnet. Det er efter mindretallets opfattelse kun i disse organer, at der findes egnede, effektive procedurer for udenretslig bilæggelse af forbrugertvister vedrørende kreditaftaler. Mindretallet finder derfor, at alle klager vedrørende kreditaftaler skal kunne indbringes for et af disse klage- eller ankenævn.

6.19. Kreditformidlerens forpligtelser i forhold til forbrugerne

6.19.1. Forbrugerkreditdirektivets artikel 21

En kreditformidler defineres i forbrugerkreditdirektivets artikel 3, litra f, som en fysisk eller juridisk person, der ikke optræder som kreditgiver, og som mod betaling præsenterer eller tilbyder kreditaftaler til forbrugere, bistår forbrugere ved at udføre andet forberedende arbejde eller indgår kreditaftaler med forbrugere på kreditgiverens vegne.

I tillæg til de oplysningsforpligtelser, der påhviler kreditformidlere (og kreditgivere) i henhold til artikel 5 og 6, fastlægger artikel 21, en række specifikke forpligtelser for kreditformidlere.

En kreditformidler skal i forbrugervendt reklame og dokumentation gøre opmærksom på omfanget af sine beføjelser, navnlig om kreditformidleren samarbejder med en eller flere kreditgivere eller optræder som selvstændig mægler, jf. artikel 21, litra a.

Skal forbrugeren betale et gebyr til kreditformidleren for dennes ydelse, skal dette aftales skriftligt mellem forbrugeren og kreditformidleren inden indgåelsen af kreditaftalen, jf. artikel 21, litra b. Kreditformidleren skal endvidere oplyse kreditgiveren om et sådant gebyr med henblik på dennes beregning af de årlige omkostninger i procent (ÅOP).

6.19.2. Gældende ret

Lovgivningen indeholder ikke regler om kreditformidlers forpligtelser i forhold til forbrugerne.

6.19.3. Arbejdsgruppens overvejelser

Arbejdsgruppen vurderer, at der vil være behov for at indføre en specifik regulering af kreditformidlernes forpligtelser i kreditaftaleloven, idet forpligtelserne i relation til reklamer og dokumentation henvendt til forbrugere dog bør reguleres i markedsføringsloven.

Der henvises til den foreslåede § 17, jf. lovudkastets § 1, nr. 10, og den foreslåede § 14 a, stk. 4, i markedsføringsloven, jf. lovudkastets § 2, nr. 3.

6.20. Sanktionsbestemmelser

6.20.1. Forbrugerkreditdirektivets artikel 23

Forbrugerkreditdirektivets artikel 23 pålægger medlemsstaterne at fastsætte sanktioner for overtrædelse af de regler, der gennemfører direktivet i national ret. Sanktionerne skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning.

6.20.2. Gældende ret

Efter kreditaftalelovens § 56 straffes den, der overtræder § 31 (brug af negotiable dokumenter) med bøde.

Med bøde straffes endvidere den, der gør sig skyldig i grov eller oftere gentagen overtrædelse af § 9 (oplysningskrav ved kreditaftaler med fast lånebeløb), § 10 (oplysningskrav ved kreditaftaler med variabelt lånebeløb), § 12 (oplysningskrav ved overtræk) eller § 14 (oplysning om visse kreditomkostninger).

6.20.3. Arbejdsgruppens overvejelser

Arbejdsgruppen vurderer, at der vil være behov for en tilpasning af den gældende § 56 i kreditaftaleloven, således at også overtrædelse af de nye krav til selve kreditaftalen og kravene om underretning om ændring af debitorrenten, om udsendelse af kontoudtog og om kreditformidlernes oplysningspligt strafsanktioneres, ligesom markedsføringslovens sanktionsbestemmelser skal tilpasses, således at overtrædelse af den foreslåede bestemmelse om indhold af standardoplysninger ved reklame også strafsanktioneres.

Der henvises til den foreslåede § 56, stk. 2, jf. lovudkastets § 1, nr. 24, og § 30, stk. 3, i markedsføringsloven, jf. lovudkastets § 2, nr. 4, med tilhørende bemærkninger.

Et flertal i arbejdsgruppen (Jon Fridrik Kjølbro, Birgit Thrusholm, Jacob Skriver Frandsen, Lars Quistgaard Bay, Christian Brandt, Jeanne Blyt, Troels Hauer Holmberg, Steen Jul Petersen, Ulla Brøns Petersen, Signe Schmidt og Lennart Houmann) finder, at kreditgivers overtrædelse af pligten til at vurdere forbrugerens kreditværdighed bør sanktioneres gennem Finanstilsynets og Forbrugerombudsmandens eksisterende mulighe-

der for at udstede påbud. Virksomheder, der ikke efterkommer et påbud, kan straffes med bøde eller – for så vidt angår markedsføringsloven – med fængsel i op til fire måneder.

Der henvises til den foreslåede § 7 c, jf. lovudkastets § 1, nr. 7, med tilhørende bemærkninger.

Et mindretal i arbejdsgruppen (Lennart Lynge Andersen) udtaler:

Det er et almindeligt anerkendt princip i dansk ret, i EU-retten og i europæisk menneskeret, at straffebestemmelser skal være formuleret så præcist, at borgeren og virksomheden kan forudse, om en handling vil være strafbar eller lovlig. På nogle områder accepterer man ganske vist retlige standarder, men kun under forudsætning af, at borgeren ud fra den almindelige samfundsmoral kan vide, hvor gråzonen er. Hvis der ikke findes en sådan erkendelig samfundsmoralsk gråzone, bør man kun kriminalisere handlinger, som er klart definerede. Anerkendelsen af dette principps vigtighed har været en del af baggrunden for, at man andre steder er vejet bort fra at anvende straffetruslen og i stedet har søgt at sikre den ønskede adfærd gennem god skik-regler m.v. Disse regler er eksempelvis i lov om finansiel virksomhed i al væsentlighed kun strafbelagt, hvis den finansielle virksomhed overtræder et påbud, udstedt af Finanstilsynet.

Hverken i direktivet eller i de danske forarbejder, som arbejdsgruppen har stået for, er der noget om helst, der ligner en definition af, hvad der forstås ved ”kreditvurdering”, og der er ikke under arbejdet gjort forsøg på at formulere en sådan. Det samme gælder begrebet ”kreditværdighed”. Der findes heller ikke i gældende ret noget indarbejdet begreb, som man kan bygge på ved denne afgrænsning. At direktivet og forarbejderne er tavse på dette punkt kan dels skyldes, at forholdet ikke burde være reguleret i direktivteksten, dels at man fra EU’s side lægger mere i begreberne, end der er dækning for:

Jeg er tilbøjelig til at antage, at begge begrundelser er holdbare. Kreditvurdering er selvsagt ikke et nyt begreb; det har været de finansielle virksomheders interne instrumenter, når det gælder bedømmelsen af, om man vil yde lån og kredit til den pågældende kunde, men i de sammenhænge, hvor man tidligere har anvendt det, har man ikke haft behov for en præcis afgrænsning. Der er stor forskel på at anvende et begreb i en sammenhæng, hvor man har brug for at beskrive kernen i det og at anvende det i strafferetlig sammenhæng, hvor begrebets grænse er afgørende for an-

vendelse af strafferetlige reaktioner. Det gælder ikke mindst, når der ikke er tale om mindre ordensbøder. Hvis man skal forvente, at finansielle virksomheder lader sig påvirke af en straffetrussel, må bøderne skulle have en ikke ubetydelig størrelse og allerede derfor være velbegrundede. Kreditvurdering – og vel navnlig slapheden i så henseende – indgår i Finanstilsynets løbende vurdering af en finansiell virksomhed. Når man fra EU's side har gennemført artikel 8, stk. 1, må det ses i lyset af de tidligere forslag om tættere at regulere ansvarlig långivning. Denne proces kan man have sympati for, men det kan ikke begrunde, at der knyttes strafferetlige sanktioner til en så upræcis bestemmelse.

Et andet mindretal i arbejdsgruppen (Troels Hauer Holmberg) finder, at kreditgivers overtrædelse af pligten til at vurdere forbrugerens kreditværdighed bør strafsanktioneres efter den foreslåede § 56, stk. 2.

6.21. Ikrafttrædelsesbestemmelser

6.21.1. Forbrugerkreditdirektivets artikel 30

Det følger af forbrugerkreditdirektivets artikel 30, at direktivet ikke finder anvendelse på kreditaftaler, der eksisterer på datoen for de nationale gennemførelsesbestemmelseres ikrafttræden.

Medlemsstaterne skal dog sikre, at artikel 11, 12 og 13 samt artikel 17 og artikel 18, stk. 1, 2. pkt., og artikel 18, stk. 2, også finder anvendelse på tidsubegrænsede kreditaftaler, der eksisterer på datoen for de nationale gennemførelsesbestemmelseres ikrafttræden.

6.21.2. Arbejdsgruppens overvejelser

Det er arbejdsgruppens vurdering, at artikel 30 indebærer, at en række af de foreslåede bestemmelser tillige skal have virkning for tidsubegrænsede kreditaftaler, der er indgået forud for lovens ikrafttræden.

Realkreditinstitutters tilbud gælder typisk i seks måneder, hvilket efter arbejdsgruppens opfattelse giver behov for, at det i overensstemmelse med § 2 i lov nr. 284 af 29. april 1992 om ændring af lov om kreditaftaler (Kreditoplysninger i forbindelse med lån mod pant i fast ejendom) fastsættes, at hvis der er tale om kreditaftaler med pant i fast ejendom, så finder loven kun anvendelse på kreditaftaler, hvor realkreditinstituttets tilbud er fremsat efter lovens ikrafttræden.

Det bemærkes dog, at Realkreditrådet har tilkendegivet, at realkreditinstitutterne så tidligt som muligt efter justitsministerens fremsættelse af forslag til lov om ændring af lov om kreditaftaler og lov om markedsføring vil sørge for, at de afgivne tilbud lever op til de krav, som vil følge af lovforslaget.

Der henvises til lovudkastets § 3, stk. 3 og 4, med tilhørende bemærkninger.

7.1. Arbejdsgruppens udkast til lov om ændring af lov om kreditaftaler og lov om markedsføring

Udkast til

Lov om ændring af lov om kreditaftaler og lov om markedsføring¹⁾ (Ændringer som følge af forbrugerkreditdirektivet)

§ 1

I lov om kreditaftaler, jf. lovbekendtgørelse nr. 157 af 25. februar 2009, foretages følgende ændringer:

1. Som *fodnote* til lovens titel indsættes:

»1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/48/EF af 23. april 2008 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af Rådets direktiv 87/102/EØF, (EU-Tidende 2008 nr. L 133, side 66).«

2. § 1, stk. 1, affattes således:

»Loven finder anvendelse på kreditaftaler, hvor en kreditgiver yder eller giver tilsagn om at yde kredit til en forbruger.«

3. §§ 3 og 4 affattes således:

»§ 3. Loven finder ikke anvendelse på:

- 1) Kreditaftaler, hvor kreditten ydes rentefrit og uden andre omkostninger.
- 2) Kreditaftaler, ifølge hvilken kreditten skal betales tilbage inden tre måneder, og som kun er forbundet med ubetydelige omkostninger.
- 3) Kreditaftaler, som vedrører henstand uden omkostninger med betalingen af en eksisterende gæld.
- 4) Kreditaftaler, som er resultatet af et forlig indgået for retten.
- 5) Leje- eller leasingaftaler, hvor der ikke er fastsat nogen pligt til at købe aftalegenstanden, hverken i selve aftalen eller i en separat aftale.
- 6) Kreditaftaler i form af overtræk. Kapitel 1, § 8 b og kapitel 13 finder dog anvendelse på kreditaftaler efter 1. pkt.
- 7) Kreditaftaler, ifølge hvilke kreditgiveren og forbrugeren aftaler henstand med betalingen eller aftaler, hvorledes kreditten tilbagebetales.

¹⁾ Lovudkastet indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/48/EF af 23. april 2008 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af Rådets direktiv 87/102/EØF, (EU-Tidende 2008 nr. L 133, side 66).

Dette gælder dog kun, hvis forbrugeren allerede har misligholdt den oprindelige kreditaftale, og hvor sådanne ordninger kan forventes at afværge en retssag om den pågældende misligholdelse, og forbrugeren ikke dermed stilles ringere end som fastsat i den oprindelige kreditaftale. Kapitel 1, § 7 b, § 7 c, stk. 3, § 8, stk. 1, § 8, stk. 2, nr. 1-9, 12 og 18, § 8, stk. 4, § 8 b, § 9, § 16, § 17, § 26, § 27 og kapitel 13 finder dog anvendelse på kreditaftaler efter 1. pkt.

Stk. 2. § 7 a, § 8, stk. 2, 3, 6 og 7, § 8 b, § 9, § 19, § 26 og § 27 finder ikke anvendelse på kreditaftaler i form af kassekredit, hvor kreditten skal betales tilbage på anfordring eller inden tre måneder.

Stk. 3. Hvis en kreditaftale er omfattet af både stk. 1, nr. 7, og stk. 2, finder stk. 1, nr. 7, ikke anvendelse.

§ 4. I denne lov forstås ved:

1) Forbruger: En person, der i forbindelse med transaktioner, der er omfattet af denne lov, hovedsagelig handler uden for sit erhverv.

2) Kreditgiver: En fysisk eller juridisk person, der yder eller giver tilsagn om at yde kredit som led i udøvelsen af sin erhvervsmæssige virksomhed.

3) Kreditaftale: En aftale, hvorved en kreditgiver yder eller giver tilsagn om at yde en forbruger kredit i form af henstand med betalingen, lån eller anden tilsvarende form for finansiel facilitet, undtagen aftaler om løbende levering af tjenesteydelser eller varer af samme art, hvor forbrugeren betaler for ydelserne eller varerne i rater, så længe de leveres.

4) Kassekredit: En udtrykkelig kreditaftale, hvorved en kreditgiver stiller midler til rådighed for en forbruger, som overstiger den løbende saldo på forbrugers løbende konto.

5) Overtræk: Et stiltiende accepteret overtræk, hvorved en kreditgiver tillader, at en forbruger disponerer over midler, som overstiger den løbende saldo på forbrugers løbende konto eller den aftalte kassekredit.

6) Kreditformidler: En fysisk eller juridisk person, der ikke optræder som kreditgiver, og som mod betaling af et honorar, der kan antage form af penge eller en anden aftalt form for finansiel modydelse, som led i udøvelsen af sin erhvervsmæssige virksomhed

a) præsenterer eller tilbyder kreditaftaler til forbrugere,

b) bistår forbrugere ved at udføre andet forberedende arbejde med henblik på kreditaftaler end det, der er omhandlet i litra a, eller

c) indgår kreditaftaler med forbrugere på kreditgiverens vegne.

7) Samlede omkostninger i forbindelse med kreditaftalen: Alle omkostninger, herunder renter, provision, afgifter og enhver anden form for honorar, som forbrugeren skal betale i forbindelse med kreditaftalen, og

som kreditgiveren har kendskab til, bortset fra notarialgebyrer. Omkostninger ved accessoriske tjenesteydelser i forbindelse med kreditaftalen, navnlig forsikringspræmier, medregnes også, såfremt indgåelsen af aftalen om tjenesteydelser desuden er obligatorisk for at opnå kreditten eller for at opnå kreditten på de annoncerede vilkår og betingelser.

8) Samlet beløb, der skal betales af forbrugeren: Summen af det samlede kreditbeløb og de samlede omkostninger i forbindelse med kreditaftalen.

9) Årlige omkostninger i procent: De samlede omkostninger i forbindelse med kreditaftalen udtrykt i procent pr. år af det samlede kreditbeløb, eventuelt omfattende de omkostninger, der er nævnt i § 16, stk. 3 og 4.

10) Debitorrente: Den rentesats udtrykt i en fast eller variabel procentsats, der anvendes på årsbasis på de udnyttede kreditmuligheder.

11) Fast debitorrente: At kreditgiveren og forbrugeren i kreditaftalen aftaler én debitorrente for hele kreditaftalens løbetid eller flere debitorrenter for delperioder, hvor der udelukkende anvendes en fast, specifik procentsats. Hvis aftalen ikke angiver alle debitorrenterne, anses debitorrenten kun som fastsat for de delperioder, for hvilke de udelukkende er fastsat ved en fast, specifik procentsats, der er aftalt ved indgåelsen af kreditaftalen.

12) Samlet kreditbeløb: Loftet for eller summen af alle beløb, der stilles til disposition i henhold til en kreditaftale.

13) Varigt medium: En indretning, som sætter forbrugeren i stand til at lagre oplysninger, rettet til forbrugeren personligt, på en måde, der muliggør senere søgning i et tidsrum, som er afpasset efter oplysningernes formål, og som giver mulighed for uændret gengivelse af de lagrede oplysninger.

14) Tilknyttet kreditaftale: En kreditaftale, ifølge hvilken

a) den pågældende kredit udelukkende tjener til at finansiere en aftale om levering af specifikke varer eller specifikke tjenesteydelser og

b) kreditaftalen og aftalen om levering udgør en kommerciel helhed, idet der anses at foreligge en kommerciel helhed, når leverandøren selv finansierer forbrugers kredit, eller, såfremt finansieringen sker gennem tredjemand, når kreditgiveren i forbindelse med indgåelsen eller forberedelsen af kreditaftalen gør brug af leverandørens tjenester, eller når den specifikke vare eller ydelsen af en specifik tjenesteydelse udtrykkeligt er angivet i kreditaftalen.

15) Kreditkøb: En kreditaftale med henblik på køb af løsøre, hvorefter

a) køberen efter aftale med sælgeren har fået henstand med betaling af købesummen eller en del af denne, eller

b) købesummen helt eller delvis dækkes ved lån indrømmet køberen af en tredjemand på grundlag af en aftale herom mellem denne og sælgeren.

16) Køb med ejendomsforbehold: Et kreditkøb, hvor det er aftalt, at sælgeren kan tage det solgte tilbage, hvis køberen ikke opfylder sine forpligtelser. Som køb med ejendomsforbehold anses også en aftale, der er betegnet som lejekontrakt, eller hvorefter betalingen i øvrigt fremtræder som vederlag for brug af tingen, såfremt det må antages at have været meningen, at modtageren af tingen skal blive ejer af den.«

4. §§ 5 og 6 ophæves

5. I § 7, stk. 1, udgår »forudgående«.

6. Overskriften til *kapitel 2* affattes således:

»Kreditgiverens oplysningspligt mv.«

7. Efter § 7 indsættes i *kapitel 2*:

»Oplysningspligt forud for aftaleindgåelsen

§ 7 a. Før en forbruger bindes af en kreditaftale eller et kredittilbud, giver kreditgiveren og i givet fald kreditformidleren på grundlag af de kreditvilkår og -betingelser, som kreditgiveren tilbyder, og i givet fald forbrugers præferencer og oplysninger, forbrugeren de oplysninger, der er nødvendige for at sammenligne forskellige tilbud, så der kan træffes en informeret beslutning om indgåelsen af en kreditaftale. Oplysningerne gives på papir eller på et andet varigt medium ved hjælp af formularen i lovens bilag 2.

Stk. 2. Oplysningerne i henhold til stk. 1 skal omfatte:

- 1) Kredittypen.
- 2) Navn og fysisk adresse på kreditgiveren samt i givet fald navn og fysisk adresse på den involverede kreditformidler.
- 3) Det samlede kreditbeløb og betingelserne for at udnytte kreditmuligheden.
- 4) Kreditaftalens løbetid.
- 5) Ved kredit i form af henstand med betalingen for en specifik vare eller tjenesteydelse og tilknyttede kreditaftaler, varen eller tjenesteydelsen og kontantprisen herfor.
- 6) Debitorrenten, betingelserne for anvendelsen af debitorrenten og et eventuelt indeks eller en eventuel referencesats, der skal anvendes på den oprindelige debitorrente, samt tidspunkter, betingelser og procedurer for ændring af debitorrenten. Hvis der anvendes forskellige debitorrenter un-

der forskellige omstændigheder, angives de nævnte oplysninger for alle de relevante debitorrenter.

7) De årlige omkostninger i procent og det samlede beløb, som skal betales af forbrugeren, illustreret ved et repræsentativt eksempel, som angiver alle de antagelser, der er lagt til grund for at beregne procentsatsen. Hvis forbrugeren har informeret kreditgiveren om et eller flere elementer i den kredit, vedkommende foretrækker, som f.eks. kreditaftalens løbetid og det samlede kreditbeløb, skal kreditgiveren tage hensyn til disse elementer. Hvis en kreditaftale giver forskellige muligheder for at udnytte kreditmuligheden med forskellige omkostninger eller debitorrenter, og kreditgiveren derfor anvender det loft for kreditten, som fremgår af antagelsen i lovens bilag 1, skal kreditgiveren angive, at andre muligheder for at udnytte kreditmuligheden for denne type kreditaftale kan medføre højere årlige omkostninger i procent.

8) Størrelse, antal og hyppighed af de betalinger, der skal foretages af forbrugeren, og i givet fald den rækkefølge, hvori betalingerne henføres til forskellige udestående saldi til forskellige debitorrenter med henblik på tilbagebetaling.

9) Hvor det er relevant, omkostningerne i forbindelse med forvaltning af en eller flere konti til registrering af både betalingstransaktioner og udnyttelser af kreditmuligheden, medmindre det ikke er obligatorisk at åbne en konto, tillige med omkostningerne ved anvendelse af et betalingsmiddel i forbindelse med både betalingstransaktioner og udnyttelser af kreditmuligheden, andre omkostninger i forbindelse med kreditaftalen og betingelserne for en eventuel ændring af disse omkostninger.

10) Hvor det er relevant, om der er omkostninger, som forbrugeren skal betale til en notar ved indgåelsen af kreditaftalen.

11) Den eventuelle forpligtelse til at indgå en aftale om en accessorisk tjenesteydelse i forbindelse med kreditaftalen, navnlig en forsikringspolice, såfremt indgåelsen af en aftale om en sådan accessorisk tjenesteydelse er obligatorisk for at opnå kreditten eller for at opnå kreditten på de annoncerede vilkår og betingelser.

12) Den gældende sats for morarenter og måden, denne sats tilpasses på, og, hvor det er relevant, eventuelle omkostninger i forbindelse med misligholdelse.

13) Oplysning om følgerne af manglende betalinger.

14) Hvor det er relevant, den sikkerhedsstillelse, som kræves.

15) Hvorvidt en fortrydelsesret finder anvendelse eller ej.

16) Retten til førtidig tilbagebetaling og, hvor det er relevant, oplysninger om kreditgiverens ret til kompensation og om, hvordan denne kompensation fastsættes i overensstemmelse med § 26.

17) Forbrugerens ret til omgående underretning uden omkostninger i henhold til § 7 c, stk. 3, om resultatet af databasesøgninger, der er foretaget med henblik på vurdering af den pågældendes kreditværdighed.

18) Forbrugerens ret til efter anmodning og uden omkostninger at få udleveret en kopi af udkastet til kreditaftale. 1. pkt. finder ikke anvendelse, hvis kreditgiveren på tidspunktet for anmodningen ikke er villig til at indgå kreditaftalen med forbrugeren.

19) Hvis det er relevant, hvor længe oplysningerne, der er afgivet forud for aftaleindgåelsen, er bindende for kreditgiveren.

Stk. 3. Eventuelle supplerende oplysninger fra kreditgiveren til forbrugeren gives i et særskilt dokument, der som bilag kan tilknyttes formularen i lovens bilag 2.

Stk. 4. Ved anvendelse af taletelefoni skal beskrivelsen af den finansielle tjenesteydelse med forbrugerens samtykke alene omfatte tjenesteydelsens karakter og væsentligste egenskaber, dog mindst de oplysninger, der fremgår af stk. 2, nr. 3-6 og 8, samt de årlige omkostninger i procent illustreret ved et repræsentativt eksempel og det samlede beløb, som skal betales af forbrugeren.

Stk. 5. Hvis aftalen på forbrugerens anmodning er indgået ved anvendelse af en fjernkommunikationsteknik, som ikke gør det muligt at give oplysningerne i overensstemmelse med stk. 1 og 2, navnlig i det tilfælde, der er omhandlet i stk. 4, skal kreditgiveren give forbrugeren de pågældende oplysninger i komplet form ved brug af formularen i lovens bilag 2 umiddelbart efter kreditaftalens indgåelse.

Stk. 6. Ud over formularen i lovens bilag 2 skal forbrugeren efter anmodning og uden omkostninger modtage en kopi af udkastet til kreditaftale. 1. pkt. finder ikke anvendelse, hvis kreditgiveren på tidspunktet for anmodningen ikke er villig til at indgå kreditaftalen med forbrugeren.

Stk. 7. Hvis der er tale om en kreditaftale, ifølge hvilken de betalinger, forbrugeren foretager, ikke umiddelbart fører til en tilsvarende amortisation af det samlede kreditbeløb, men tjener til at opbygge kapital på de tidspunkter og betingelser, der er fastsat i kreditaftalen eller en accessorisk aftale, omfatter de oplysninger forud for aftaleindgåelsen, der kræves i henhold til stk. 1 og 2, en klar og tydelig angivelse af, at en sådan kreditaftale ikke garanterer tilbagebetaling af det samlede udnyttede kreditbeløb i henhold til kreditaftalen, medmindre der er givet en sådan garanti.

Stk. 8. Kreditgiveren og i givet fald kreditformidleren skal give forbrugeren fyldestgørende forklaringer, således at forbrugeren er i stand til at vurdere, om den foreslåede kreditaftale passer til vedkommendes behov og finansielle situation, hvor det er relevant, ved at forklare de oplysninger forud for aftaleindgåelsen, der skal gives i henhold til stk. 1 og 2, de

foreslåede produkters vigtigste karakteristika og de specifikke konsekvenser, disse produkter kan få for forbrugeren, herunder konsekvenserne af forbrugers betalingsmisligholdelse.

Stk. 9. Stk. 1-8 finder ikke anvendelse på leverandører af varer eller tjenesteydelser, der accessorisk optræder som kreditformidlere. Kreditgiveren skal sikre, at forbrugeren forud for aftaleindgåelsen modtager oplysningerne efter stk. 1-8.

*Oplysningspligt forud for aftaleindgåelsen i forbindelse med
visse særlige former for kreditaftaler*

§ 7 b. Før forbrugeren bliver bundet af en kreditaftale eller et kredittilbud efter § 3, stk. 1, nr. 7, eller § 3, stk. 2, giver kreditgiveren og i givet fald kreditformidleren på grundlag af de kreditvilkår og -betingelser, som kreditgiveren tilbyder, og i givet fald forbrugers præferencer og oplysninger, forbrugeren de oplysninger, der er nødvendige for at sammenligne forskellige tilbud, så der kan træffes en informeret beslutning om indgåelsen af en kreditaftale.

Stk. 2. Oplysningerne i henhold til stk. 1 skal omfatte:

- 1) Kredittypen.
- 2) Navn og fysisk adresse på kreditgiveren samt i givet fald navn og fysisk adresse på den involverede kreditformidler.
- 3) Det samlede kreditbeløb.
- 4) Kreditaftalens løbetid.
- 5) Debitorrenten, betingelserne for anvendelsen af debitorrenten og et eventuelt indeks eller en eventuel referencesats, der skal anvendes på den oprindelige debitorrente, de omkostninger, der anvendes fra det tidspunkt, hvor kreditaftalen indgås, og i givet fald betingelserne for ændring af disse omkostninger.
- 6) De årlige omkostninger i procent illustreret ved hjælp af repræsentative eksempler, som angiver alle de antagelser, der er lagt til grund for at beregne denne procentsats.
- 7) Betingelserne og proceduren for opsigelse af kreditaftalen.
- 8) Hvor det er relevant, en angivelse af, at forbrugeren til enhver tid kan blive anmodet om at betale hele kreditbeløbet tilbage.
- 9) Den gældende sats for morarenter og måden, denne sats tilpasses på, og, hvor det er relevant, andre omkostninger i forbindelse med misligholdelse.
- 10) Forbrugers ret til omgående underretning uden omkostninger i henhold til § 7 c, stk. 3, om resultatet af databasesøgninger, der er foretaget med henblik på vurdering af forbrugers kreditværdighed.

11) Ved kreditaftaler, der er omfattet af § 3, stk. 2, oplysninger om de omkostninger, der påløber fra kreditaftalens indgåelse, og, hvor det er relevant, om betingelserne for ændring af de pågældende omkostninger.

12) Hvor det er relevant, hvor længe de oplysninger, der er afgivet forud for aftaleindgåelsen, er bindende for kreditgiveren.

Stk. 3. Oplysningerne efter stk. 1 og 2 gives på papir eller på et andet varigt medium, og alle oplysningerne skal være lige fremtrædende. Oplysningerne kan gives ved hjælp af formularen i lovens bilag 3.

Stk. 4. I forbindelse med kreditaftaler, som er omfattet af § 3, stk. 1, nr. 7, omfatter de oplysninger, der gives forbrugeren i henhold til stk. 1 og 2, også størrelse, antal og hyppighed af de betalinger, der skal foretages af forbrugeren, og i givet fald den rækkefølge, hvori betalingerne henføres til forskellige udestående saldi til forskellige debitorrenter med henblik på tilbagebetaling, samt oplysning om retten til førtidig tilbagebetaling og, hvor det er relevant, oplysninger om kreditgiverens ret til kompensation og om, hvordan denne kompensation fastsættes. 1. pkt. finder dog ikke anvendelse, hvis kreditaftalen tillige er omfattet af § 3, stk. 2.

Stk. 5. Hvis der anvendes taletelefoni og forbrugeren anmoder om en kassekredit med øjeblikkelig virkning, omfatter den finansielle tjenesteydelses vigtigste karakteristika dog mindst de oplysninger, som er nævnt i stk. 2, nr. 3, 5, 6 og 8. Hvis kreditaftalen er omfattet af § 3, stk. 1, nr. 7, skal kreditaftalens løbetid endvidere angives.

Stk. 6. Ud over de oplysninger, der er omhandlet i stk. 1-5, skal forbrugeren efter anmodning uden omkostninger modtage en kopi af udkastet til kreditaftale med de oplysninger, som kræves efter § 8, hvis denne bestemmelse finder anvendelse. 1. pkt. finder ikke anvendelse, hvis kreditgiveren på tidspunktet for anmodningen ikke vil indgå kreditaftalen med forbrugeren.

Stk. 7. Hvis aftalen på forbrugeren anmodning er indgået ved anvendelse af en fjernkommunikationsteknik, som ikke gør det muligt at give oplysningerne i overensstemmelse med stk. 1 og 2, herunder i de tilfælde, der er omhandlet i stk. 5, skal kreditgiveren umiddelbart efter kreditaftalens indgåelse opfylde sine forpligtelser i henhold til stk. 1 og 2 ved at give de oplysninger, som kræves i henhold til § 8, hvis denne bestemmelse finder anvendelse.

Stk. 8. Stk. 1-7 finder ikke anvendelse på leverandører af varer eller tjenesteydelser, der accessorisk optræder som kreditformidlere. Kreditgiveren skal sikre, at forbrugeren forud for aftaleindgåelsen modtager oplysningerne efter stk. 1-7.

Vurdering af forbrugers kreditværdighed

§ 7 c. Kreditgiveren skal inden kreditaftalens indgåelse vurdere forbrugers kreditværdighed på grundlag af fyldestgørende oplysninger, der, hvor det er relevant, indhentes hos forbrugeren og, hvor det er nødvendigt, ved søgning i relevante databaser.

Stk. 2. Hvis kreditgiveren og forbrugeren efter kreditaftalens indgåelse bliver enige om at ændre det samlede kreditbeløb, skal kreditgiveren ajourføre de finansielle oplysninger, som kreditgiveren har om forbrugeren. Før enhver væsentlig forhøjelse af det samlede kreditbeløb skal kreditgiveren atter vurdere forbrugers kreditværdighed.

Stk. 3. Hvis en anmodning om kredit afslås på grundlag af søgning i en database, underretter kreditgiveren omgående forbrugeren om resultatet af en sådan søgning og giver forbrugeren nærmere oplysninger om den pågældende database. Denne underretning skal ske uden omkostninger for forbrugeren.«

8. §§ 8-10 affattes således:

»Krav til kreditaftalen

§ 8. En kreditaftale skal udfærdiges på papir eller på et andet varigt medium. Alle aftaleparter skal have et eksemplar af kreditaftalen.

Stk. 2. Kreditaftalen skal klart og tydeligt angive:

- 1) Kredittypen.
- 2) Navn og fysisk adresse på aftaleparterne og i givet fald på den involverede kreditformidler.
- 3) Kreditaftalens løbetid.
- 4) Det samlede kreditbeløb og betingelserne for at udnytte kreditmuligheden.
- 5) Såfremt der er tale om en kredit i form af henstand med betalingen for en specifik vare eller tjenesteydelse eller om tilknyttede kreditaftaler, varen eller tjenesteydelsen og kontantprisen herfor.
- 6) Debitorrenten, betingelserne for anvendelsen af debitorrenten og et eventuelt indeks eller en eventuel referencesats, der skal anvendes på den oprindelige debitorrente, samt tidspunkter, betingelser og procedurer for ændring af debitorrenten. Hvis der anvendes forskellige debitorrenter under forskellige omstændigheder, angives de nævnte oplysninger med hensyn til alle de relevante debitorrenter.
- 7) De årlige omkostninger i procent og det samlede beløb, som skal betales af forbrugeren, beregnet på tidspunktet for indgåelse af kreditaftalen. Alle de antagelser, der er lagt til grund ved beregningen af denne procentsats, angives.

8) Størrelse, antal og hyppighed af de betalinger, der skal foretages af forbrugeren, og i givet fald den rækkefølge, hvori betalingerne henføres til forskellige udestående saldi til forskellige debitorrenter med henblik på tilbagebetaling.

9) Såfremt der er tale om amortisation af kapitalen i forbindelse med en kreditaftale med fast løbetid, forbrugers ret til på anmodning til enhver tid i løbet af kreditaftalens varighed uden omkostninger at modtage en opgørelse i form af en amortiseringsplan. Amortiseringsplanen skal angive skyldige betalinger og tidspunkter og betingelser for betaling af sådanne beløb og den skal indeholde en specificering af den enkelte tilbagebetaling, som viser amortiseringen af kapitalen, renterne beregnet på grundlag af debitorrenten og, hvor det er relevant, eventuelle yderligere omkostninger. Hvis rentesatsen ikke er fast, eller de yderligere omkostninger kan ændres i kreditaftalens løbetid, skal amortiseringsplanen klart og tydeligt angive, at oplysningerne i planen kun er gyldige indtil næste ændring af debitorrenten eller af de yderligere omkostninger i henhold til kreditaftalen.

10) Såfremt der skal betales omkostninger og renter uden amortisation af hovedstolen, en opgørelse over tidspunkter og betingelser for betaling af renter og eventuelle dermed forbundne faste omkostninger og engangsomkostninger.

11) Hvor det er relevant, omkostningerne i forbindelse med forvaltning af en eller flere konti til registrering af både betalingstransaktioner og udnyttelser af kreditmuligheden, medmindre det ikke er obligatorisk at åbne en konto, tillige med omkostningerne ved anvendelse af et betalingsmiddel i forbindelse med både betalingstransaktioner og udnyttelser af kreditmuligheden, andre omkostninger i forbindelse med kreditaftalen og betingelserne for en eventuel ændring af disse omkostninger.

12) Den gældende sats for morarenter som fastsat på tidspunktet for indgåelse af aftalen og måden, denne sats tilpasses på, og, hvor det er relevant, andre omkostninger i forbindelse med misligholdelse.

13) Oplysning om følgerne af manglende betalinger.

14) Hvor det er relevant, at der skal betales notarialgebyrer.

15) Den sikkerhedsstillelse og de forsikringer, som eventuelt kræves.

16) En eventuel fortrydelsesret og fristen for udøvelse af en sådan fortrydelsesret samt andre betingelser for udøvelsen, herunder oplysninger om forbrugers forpligtelse til at tilbagebetale den udnyttede kapital med renter i overensstemmelse med § 19, stk. 4, og det rentebeløb, der påløber pr. dag.

17) Oplysninger om forbrugers rettigheder i medfør af § 20 samt betingelserne for udøvelse af disse.

18) Retten til førtidig tilbagebetaling, proceduren for førtidig tilbagebetaling og, hvor det er relevant, oplysninger om kreditgiverens ret til kompensation og den måde, hvorpå denne kompensation fastsættes.

19) Proceduren for udøvelse af retten til at opsige kreditaftalen.

20) Hvorvidt der er klageadgang og adgang til udenretslig bilæggelse af tvister for forbrugeren, og, hvis dette er tilfældet, hvorledes forbrugeren kan gøre brug deraf.

21) Hvor det er relevant, andre aftalevilkår og -betingelser.

22) Navn og adresse på den kompetente tilsynsmyndighed.

Stk. 3. Hvis stk. 2, nr. 9, finder anvendelse, skal kreditgiveren til enhver tid i løbet af kreditaftalens varighed uden omkostninger stille en opgørelse i form af en amortiseringsplan til rådighed for forbrugeren.

Stk. 4. Hvis der er tale om en kreditaftale, ifølge hvilken de betalinger, forbrugeren foretager, ikke umiddelbart fører til en tilsvarende amortisation af det samlede kreditbeløb, men tjener til at opbygge kapital på de tidspunkter og betingelser, der er fastsat i kreditaftalen eller en accessorisk aftale, omfatter de oplysninger, der kræves i henhold til stk. 2, en klar og tydelig angivelse af, at en sådan kreditaftale ikke garanterer tilbagebetaling af det samlede udnyttede kreditbeløb i henhold til kreditaftalen, medmindre der er givet en sådan garanti.

Stk. 5. I forbindelse med kreditaftaler i form af kassekredit i henhold til § 3, stk. 2, skal følgende angives klart og tydeligt:

1) Kredittypen.

2) Navn og fysisk adresse på aftaleparterne og i givet fald på den involverede kreditformidler.

3) Kreditaftalens løbetid.

4) Det samlede kreditbeløb og betingelserne for at udnytte kreditmuligheden.

5) Debitorrenten, betingelserne for anvendelsen af debitorrenten og et eventuelt indeks eller en eventuel referencesats, der skal anvendes på den oprindelige debitorrente, samt tidspunkter, betingelser og procedurer for ændring af debitorrenten. Hvis der anvendes forskellige debitorrenter under forskellige omstændigheder, angives de nævnte oplysninger med hensyn til alle de relevante debitorrenter.

6) De årlige omkostninger i procent og de samlede omkostninger, som skal betales af forbrugeren, beregnet på tidspunktet for indgåelse af kreditaftalen. Alle de antagelser, der er lagt til grund ved beregningen af denne procentsats, jf. § 16, stk. 3 og 4, og § 4, nr. 7 og 9, angives.

7) En angivelse af, at forbrugeren til enhver tid kan blive anmodet om at betale hele kreditbeløbet tilbage.

8) Oplysninger om de omkostninger, der påløber fra sådanne kreditaftalers indgåelse, og, når det er relevant, om betingelserne for ændring af de pågældende omkostninger.

Stk. 6. Medmindre kreditgiveren er et godkendt pengeinstitut, realkreditinstitut eller kreditinstitut, kan det i kreditaftalen alene aftales, at renten helt eller delvis skal variere med størrelsen af Nationalbankens diskonto eller lignende forhold, som kreditgiveren er uden indflydelse på.

Stk. 7. Stk. 6 finder tilsvarende anvendelse med hensyn til andre kreditomkostninger end renten.

Pantsikrede lån i fast ejendom

§ 8 a. Ved kreditaftaler, der sikres ved pant i fast ejendom, skal de oplysninger, der er nævnt i § 8, samt aftalens øvrige væsentlige vilkår gives forud for kreditaftalens indgåelse, jf. § 7 a.

Stk. 2. Yder en sælger af en fast ejendom kredit mod udstedelse af pantebrev i den faste ejendom, skal de oplysninger, der er nævnt i stk. 1, gives i aftalen om ejendommens overdragelse. Heri skal kreditgiveren endvidere oplyse forbrugeren om, hvilket beløb der skal betales, hvis forbrugeren kan betale kontant hos kreditgiveren i stedet for at udstede pantebrev.

Stk. 3. Hvis de oplysninger, der er givet efter stk. 1 eller 2, er af foreløbig karakter, skal kreditgiveren snarest muligt sende meddelelse om de endelige kreditoplysninger til forbrugeren.

Stk. 4. I øvrigt finder § 8 tilsvarende anvendelse på kreditaftaler efter stk. 1 og 2.

Overtræk

§ 8 b. Ved indgåelse af en aftale om oprettelse af en løbende konto, hvor det eventuelt vil kunne tillades forbrugeren at overtrække kontoen, skal aftalen indeholde de oplysninger, der er omhandlet i § 7 b, stk. 2, nr. 5. Disse oplysninger skal gives regelmæssigt på papir eller på et andet varigt medium.

Stk. 2. I tilfælde af et væsentligt overtræk i en periode på over en måned skal kreditgiveren straks på papir eller på et andet varigt medium underrette forbrugeren om følgende:

- 1) Overtrækket.
- 2) Det involverede beløb.
- 3) Debitorrenten.
- 4) En eventuel bod og eventuelle omkostninger eller morarenter.

Underretning om ændringer i debitorrenten

§ 9. Kreditgiveren skal underrette forbrugeren om enhver ændring i debitorrenten. Underretningen skal ske på papir eller på et andet varigt medium og skal ske inden ændringen træder i kraft, jf. dog stk. 3 og 4.

Stk. 2. Underretningen efter stk. 1 skal indeholde oplysning om betalingernes størrelse, efter at den nye debitorrente er trådt i kraft, og, såfremt betalingernes antal eller hyppighed ændres, oplysninger herom.

Stk. 3. Kreditgiveren og forbrugeren kan i kreditaftalen fastsætte, at oplysninger efter stk. 1 og 2 gives til forbrugeren med jævne mellemrum i de tilfælde, hvor

- 1) ændringen i debitorrenten skyldes en ændring i en referencesats,
- 2) den nye referencesats er gjort tilgængelig for offentligheden på passende vis og
- 3) oplysninger om den nye referencesats også er tilgængelige hos kreditgiveren.

Stk. 4. Ved refinansiering af variabelt forrentede lån med pant i fast ejendom, der ydes på baggrund af obligationsudstedelse, kan underretning om en ændring i debitorrenten efter stk. 1 og 2 ske efter, at ændringen er trådt i kraft.

Kontoudtog og underretning om ændringer i debitorrenten ved kassekreditter

§ 10. Når en kreditaftale vedrører en kredit i form af en kassekredit, skal kreditgiveren jævnligt orientere forbrugeren via et kontoudtog på papir eller på et andet varigt medium.

Stk. 2. Kontoudtog efter stk. 1 skal indeholde oplysninger om:

- 1) Den nøjagtige periode, som kontoudtoget dækker.
- 2) Størrelsen på de udnyttede kreditmuligheder og datoerne for udnyttelserne.
- 3) Saldoen på det foregående kontoudtog og dettes dato.
- 4) Den nye saldo.
- 5) Datoerne for betalinger og betalingernes størrelse.
- 6) Den anvendte debitorrente.
- 7) Eventuelle omkostninger, der er pålagt.
- 8) Det eventuelle minimumsbeløb, der skal betales.

Stk. 3. Kreditgiveren skal endvidere på papir eller på et andet varigt medium underrette forbrugeren om enhver stigning i debitorrenten eller andre omkostninger, inden den pågældende ændring træder i kraft, jf. dog stk. 4.

Stk. 4. Kreditgiveren og forbrugeren kan i kreditaftalen fastsætte, at oplysningerne om ændringerne i debitorrenten gives på kontoudtog efter stk. 1 i de tilfælde, hvor

- 1) ændringen i debitorrenten skyldes en ændring i en referencesats,
- 2) den nye referencesats er gjort tilgængelig for offentligheden på passende vis og
- 3) oplysninger om den nye referencesats også er tilgængelige hos kreditgiveren.«

9. §§ 11-15 ophæves.

10. §§ 16 og 17 affattes således:

»Beregning af de årlige omkostninger i procent

§ 16. De årlige omkostninger i procent svarer på årsbasis til nutidsværdien af alle fremtidige eller eksisterende forpligtelser i form af udnyttede kreditmuligheder, tilbagebetalinger og omkostninger, der er aftalt mellem kreditgiveren og forbrugeren.

Stk. 2. De årlige omkostninger i procent beregnes ud fra den matematiske formel i lovens bilag 1.

Stk. 3. Ved beregningen af de årlige omkostninger i procent bestemmes de samlede omkostninger i forbindelse med forbrugerkreditten, bortset fra

- 1) andre omkostninger, som forbrugeren skal betale i forbindelse med misligholdelse af en af de forpligtelser, der er fastsat i kreditaftalen, og
- 2) de omkostninger ud over købsprisen, som forbrugeren skal betale i forbindelse med køb af varer eller tjenesteydelser, uanset om transaktionen foretages kontant eller på kredit.

Stk. 4. Omkostningerne ved forvaltningen af en konto til registrering af både betalingstransaktioner og udnyttelse af kreditmuligheden, omkostningerne ved anvendelse af et betalingsmiddel i forbindelse med både betalingstransaktioner og udnyttelser af kreditmuligheden og andre omkostninger i forbindelse med betalingstransaktioner skal indgå i de samlede omkostninger i forbindelse med forbrugerkreditten, medmindre det ikke er obligatorisk at åbne kontoen, og omkostningerne i forbindelse med kontoen klart er angivet separat i kreditaftalen eller i en eventuel anden aftale, der er indgået med forbrugeren.

Stk. 5. Beregningen af de årlige omkostninger i procent baseres på den antagelse, at kreditaftalen forbliver gyldig i det aftalte tidsrum, og at kreditgiveren og forbrugeren opfylder deres forpligtelser på de vilkår og datoer, der er angivet i kreditaftalen.

Stk. 6. I forbindelse med kreditaftaler, der indeholder vilkår, som tillader variationer i debitorrenten, og, hvor det er relevant, de omkostninger, der indgår i de årlige omkostninger i procent, men som ikke kan opgøres på beregningstidspunktet, beregnes de årlige omkostninger i procent ud fra den antagelse, at debitorrenten og andre omkostninger er konstante i forhold til udgangspunktet og finder anvendelse, indtil kreditaftalen udløber.

Stk. 7. Om nødvendigt kan de supplerende antagelser i lovens bilag 1 anvendes til beregningen af de årlige omkostninger i procent.

Kreditformidlere

§ 17. Det eventuelle gebyr, som forbrugeren skal betale til en kreditformidler for kreditformidlerens ydelse, skal oplyses for forbrugeren og aftales skriftligt mellem forbrugeren og kreditformidleren på papir eller på et andet varigt medium inden indgåelsen af kreditaftalen

Stk. 2. Det eventuelle gebyr, som forbrugeren skal betale til kreditformidleren for kreditformidlerens ydelse, skal endvidere af kreditformidleren oplyses til kreditgiveren med henblik på beregning af de årlige omkostninger i procent.«

11. § 18 ophæves.

12. Kapitel 3 affattes således:

»Kapitel 3 *Fortrydelsesret*

§ 19. Forbrugeren kan inden for en frist på 14 kalenderdage fortryde en kreditaftale.

Stk. 2. Den periode, hvori fortrydelsesretten efter stk. 1 kan udøves, løber fra

- 1) den dag, hvor kreditaftalen er indgået, eller
- 2) den dag, hvor forbrugeren modtager aftalevilkårene og -betingelserne samt oplysningerne i henhold til § 8, hvis dette tidspunkt er senere end tidspunktet efter nr. 1.

Stk. 3. Vil forbrugeren udøve sin fortrydelsesret, skal forbrugeren meddele kreditgiveren dette inden udløbet af fristen efter stk. 1 efter de anvisninger, som forbrugeren har modtaget fra kreditgiveren i henhold til § 8, stk. 2, nr. 16. Fristen betragtes som overholdt, hvis meddelelsen, såfremt den er udfærdiget på papir eller på et andet varigt medium, som kreditgiveren råder over og har adgang til, er blevet afsendt inden fristens udløb.

Stk. 4. Hvis forbrugeren udøver sin fortrydelsesret, skal forbrugeren til kreditgiveren betale kapitalen og de renter, der er påløbet fra den dato, hvor kreditmuligheden blev udnyttet, til den dato, hvor kapitalen betales tilbage, uden unødigt forsinkelse og senest 30 kalenderdage efter at have sendt kreditgiveren meddelelsen om udøvelsen af fortrydelsesretten. Renterne beregnes på grundlag af den aftalte debitorrente. Kreditgiveren har ikke ret til nogen anden kompensation fra forbrugeren i tilfælde af udøvelse af fortrydelsesretten, bortset fra kompensation for eventuelle omkostninger, som kreditgiveren har betalt til offentlige myndigheder, og som ikke kan refunderes.

Stk. 5. Hvis en accessorisk tjenesteydelse i forbindelse med kreditaftalen ydes af kreditgiveren eller af tredjemand på grundlag af en overenskomst mellem tredjemanden og kreditgiveren, ophører forbrugeren med at være bundet af aftalen om den accessoriske tjenesteydelse, såfremt forbrugeren udøver sin fortrydelsesret med hensyn til kreditaftalen i medfør af denne lov.

Stk. 6. Hvis forbrugeren har fortrydelsesret i henhold til stk. 1-5, finder kapitel 4 i lov om visse forbrugeraftaler ikke anvendelse.

Stk. 7. Stk. 1-6 finder ikke anvendelse på lån med pant i fast ejendom, der ydes på baggrund af obligationsudstedelse.

Tilknyttede kreditaftaler

§ 20. Hvis varer eller tjenesteydelser, der er omfattet af en tilknyttet kreditaftale, ikke leveres eller kun leveres delvis eller ikke er i overensstemmelse med aftalen om levering deraf, har forbrugeren ret til at tage retsmidler i anvendelse mod kreditgiveren, såfremt forbrugeren ikke fra leverandøren har opnået den fyldestgørelse, som vedkommende har krav på ifølge lovgivningen eller aftalen om levering af varer eller tjenesteydelser.

Stk. 2. Forbrugers mulighed for fyldestgørelse hos kreditgiveren efter stk. 1 er begrænset til størrelsen af kreditten på det tidspunkt, hvor kravet fremsættes.«

13. I § 21 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Stk. 1 finder ikke anvendelse på kreditkøb af aktier, andre former for obligationer end præmieobligationer, sparekassers garantbeviser, beviser for ansvarlig indskudskapital i pengeinstitutter, beviser udstedt af investeringsforeninger under tilsyn og lignende værdipapirer.«

14. I § 23, *stk. 1* og 2, ændres »§ 9, stk. 1, nr. 3« til: »§ 8, stk. 2, nr. 7, eller stk. 5, nr. 6«.

15. I § 23, stk. 2, udgår »som nævnt i § 9, stk. 1, nr. 4,«.

16. I § 24 ændres »§§ 9-10, jf. § 8« til: »§ 8«.

17. §§ 26-28 affattes således:

»Førtidig tilbagebetaling

§ 26. Forbrugeren har til enhver tid ret til helt eller delvis at indfri sine forpligtelser i henhold til en kreditaftale. Forbrugeren har herefter ret til en reduktion af de samlede kreditomkostninger, der består af renter og omkostninger i den resterende del af aftalens løbetid.

Stk. 2. I tilfælde af førtidig tilbagebetaling af en kredit, har kreditgiveren ret til en rimelig og objektivt begrundet kompensation for eventuelle omkostninger, der er direkte forbundet med den førtidige tilbagebetaling af kreditten, hvis den førtidige tilbagebetaling falder i en periode, for hvilken der er aftalt en fast debitorrente.

Stk. 3. Kompensationen efter stk. 2 kan ikke overstige 1 pct. af det kreditbeløb, der tilbagebetales før tiden, hvis der er mere end et år mellem den førtidige betaling og kreditaftalens aftalte ophørstidspunkt. Hvis perioden ikke overstiger et år, kan kompensationen ikke overstige 0,5 pct. af det kreditbeløb, der tilbagebetales før tiden.

Stk. 4. Hvis kreditgiveren kan dokumentere, at de tab, som kreditgiveren har lidt som følge af den førtidige tilbagebetaling, overstiger de grænser, der er fastsat i stk. 3, kan kreditgiveren undtagelsesvis kræve en højere kompensation. Hvis den kompensation, som kreditgiveren kræver, overstiger kreditgiverens faktiske tab, kan forbrugeren kræve en tilsvarende nedsættelse.

Stk. 5. Ingen kompensation for førtidig tilbagebetaling kan overstige det rentebeløb, som forbrugeren skulle have betalt i perioden mellem den førtidige betaling og kreditaftalens aftalte ophørstidspunkt.

Stk. 6. Kompensation for førtidig tilbagebetaling kan ikke kræves,

- 1) hvis tilbagebetalingen har fundet sted i henhold til en forsikringsaftale, der har til formål at garantere tilbagebetalingen af kreditten, eller
- 2) i forbindelse med kassekreditter.

Stk. 7. Stk. 1-6 finder ikke anvendelse på pantebreve i fast ejendom.

Opsigelse af tidsubegrænsede kreditaftaler

§ 27. Forbrugeren kan på standardvilkår og uden omkostninger opsig en tidsubegrænset kreditaftale til enhver tid, medmindre parterne har aftalt en varselsperiode. En sådan periode må ikke overstige en måned.

Stk. 2. Hvis det er fastsat i kreditaftalen, kan kreditgiveren på standardvilkår opsig en tidsubegrænset kreditaftale ved at give forbrugeren mindst to måneders varsel. Et sådant varsel skal være udfærdiget på papir eller på et andet varigt medium.

Stk. 3. Hvis det er fastsat i kreditaftalen, kan kreditgiveren ud fra objektivt begrundede hensyn bringe forbrugers ret til at udnytte en kreditmulighed i henhold til en tidsubegrænset kreditaftale til ophør. Kreditgiveren skal underrette forbrugeren om et sådant ophør og begrundelsen herfor på papir eller på et andet varigt medium, om muligt før ophøret og ellers senest umiddelbart herefter.

Indfrielse før forfaldstidspunktet

§ 28. Gør kreditgiveren krav på betaling af beløb, som ellers ikke ville være forfaldne, eller på tilbagetagelse af det solgte, skal kreditomkostningerne opgøres efter stk. 2-4.

Stk. 2. I det omfang kreditomkostningerne beregnes som en procentdel af den til enhver tid værende restgæld eller som et gebyr pr. ydelse, kan kreditgiveren ikke kræve kreditomkostninger for den ubenyttede del af kredittiden.

Stk. 3. I det omfang kreditomkostningerne beregnes på andet grundlag end nævnt i stk. 2, kan afdrag, for hvilke den betalingstid, der er fastsat i aftalen, endnu ikke er kommet, alene kræves betalt med en så stor del, som lånebeløbet udgør af summen af samtlige afdrag.

Stk. 4. Hvis omkostningerne ved stiftelsen af kreditten er særskilt opgjort i aftalen og ikke er urimelige, kan kreditgiveren kræve disse omkostninger betalt uden afkortning. Omkostningerne fragår da i de afdrag, der skal afkortes efter stk. 3.

Stk. 5. Stk. 1-4 finder ikke anvendelse på pantebreve i fast ejendom.«

18. § 33, stk. 1, ophæves, og i stedet indsættes:

»Overdrages kreditgiverens rettigheder i henhold til en kreditaftale til tredjemand, har forbrugeren over for erhververen ret til at gøre enhver indsigelse gældende, som forbrugeren kunne gøre gældende over for den oprindelige kreditgiver.

Stk. 2. Forbrugeren skal underrettes om overdragelse efter stk. 1. Dette gælder dog ikke, hvis den oprindelige kreditgiver efter aftale med erhververen fortsat står for kreditten i forhold til forbrugeren.«

Stk. 2-4 bliver herefter stk. 3-5.

19. I § 33, *stk. 2*, der bliver *stk. 3*, ændres »§ 5, nr. 2« til: »§ 4, nr. 15, litra b«, i *stk. 3*, der bliver *stk. 4*, ændres »stk. 2« til: »stk. 3« og i *stk. 4*, der bliver *stk. 5*, ændres »stk. 1-3« til: »stk. 2-4«.

20. I § 34, *stk. 1, nr. 2*, ændres »§ 9, stk. 1, nr. 5« til: »§ 8, stk. 2, nr. 7«.

21. I § 45, *stk. 1*, ændres »§ 9, stk. 1« til: »§ 8, stk. 2«.

22. §§ 53 og 54 ophæves.

23. I § 55, *stk. 1*, udgår »§ 3, stk. 3, nr. 1, og«.

24. I § 56, *stk. 2*, ændres »§ 8 a, stk. 1-3, § 9, § 10, § 12 eller § 14« til: »§§ 7 a, 7 b, 8, 8 a, 8 b, 9, 10 eller 17«.

25. § 56, *stk. 3*, ophæves.

Stk. 4 bliver herefter *stk. 3*.

26. Lovens *bilag 1* ophæves, og i stedet indsættes:

»Bilag 1

Grundligning, der angiver ækvivalensen mellem udnyttede kreditmuligheder på den ene side og tilbagebetalinger og omkostninger på den anden side

1. Grundligningen

Grundligningen, som bestemmer de årlige omkostninger i procent (ÅOP), sætter på årsbasis lighedstegn mellem den samlede nutidsværdi af udnyttede kreditmuligheder og den samlede nutidsværdi af tilbagebetalinger og betalinger af omkostninger:

$$\sum_{k=1}^m C_k (1 + X)^{-t_k} = \sum_{l=1}^{m'} D_l (1 + X)^{-S_l}$$

2. Betydning af bogstaver og symboler

- X er ÅOP.
- m er nummeret på sidste udnyttelse af kreditmuligheden.
- k er nummeret på en udnyttelse af kreditmuligheden, hvor $1 \leq k \leq m$.
- C_k er størrelsen af udnyttet kreditmulighed k .
- t_k er tidsintervallet, udtrykt i år eller brøkdele af et år, mellem tidspunktet for første udnyttelse af kreditmuligheden og tidspunkterne for hver efterfølgende udnyttelse af kreditmuligheden, hvor $t_1 = 0$.
- m' er nummeret på sidste tilbagebetaling eller betaling af omkostninger.
- l er nummeret på en tilbagebetaling eller betaling af omkostninger.
- D_l er størrelsen af en tilbagebetaling eller betaling af omkostninger.
- s_l er tidsintervallet, udtrykt i år eller brøkdele af et år, mellem tidspunktet for første udnyttelse af kreditmuligheden og tidspunkterne for hver tilbagebetaling eller betaling af omkostninger.

3. Bemærkninger

- 1) De beløb, der betales af parterne på forskellige tidspunkter, er ikke nødvendigvis lige store og betales ikke nødvendigvis med lige store tidsintervaller.
- 2) Begyndelsestidspunktet er tidspunktet for første udnyttelse af kreditmuligheden.
- 3) Tidsintervallet mellem de tidspunkter, der anvendes ved beregningen, udtrykkes i år eller brøkdele af et år. Et år antages at have 365 dage (skudår 366 dage), 52 uger eller 12 lige lange måneder. Hver måned antages at have 30,41666 dage ($= 365/12$), uanset om der er tale om et skudår.
- 4) Beregningernes resultat angives med mindst én decimals nøjagtighed. Hvis næste decimal er 5 eller derover, forhøjes den bestemmende decimal med én.
- 5) Ligningen kan skrives om, så der blot bruges en enkelt sum og begrebet bevægelser (A_k), som vil være positive eller negative, dvs. henholdsvis betalt eller modtaget i perioder 1 til k , udtrykt i år. Det vil sige:

$$S = \sum_{k=1}^n A_k (1 + X)^{-t_k}$$

hvor S er den aktuelle bevægelsessaldo. Hvis målet er at bibeholde ækivalensen mellem bevægelserne, vil værdien være nul.

4. Supplerende antagelser til brug ved beregningen af de årlige omkostninger i procent

- 1) Hvis en kreditaftale stiller forbrugeren frit med hensyn til at udnytte kreditmuligheden, anses det samlede kreditbeløb for udnyttet i sin helhed med det samme.
- 2) Hvis en kreditaftale giver forskellige muligheder for at udnytte kreditmuligheden med forskellige omkostninger eller debitorrenter, anses det samlede kreditbeløb for udnyttet ved den højeste omkostning og debitorrente anvendt på den mulighed for at udnytte kreditmuligheden, der oftest benyttes under den pågældende type kreditaftale.
- 3) Hvis en kreditaftale generelt stiller forbrugeren frit med hensyn til at udnytte kreditmuligheden, men også blandt de forskellige muligheder for udnyttelse af kreditmuligheden fastsætter en begrænsning med hensyn til beløb og tidsrum, anses kreditbeløbet for at være udnyttet på den tidligste af de datoer, der er fastsat i aftalen, og i overensstemmelse med disse begrænsninger for udnyttelse af kreditmuligheden.
- 4) Hvis der ikke er en fast tidsplan for tilbagebetalingen, antages det,
 - a) at kreditten er stillet til rådighed for en periode på et år og
 - b) at kreditten tilbagebetales i 12 lige store månedlige rater.
- 5) Hvis der er en fast tidsplan for tilbagebetaling, men størrelsen af tilbagebetalingen er fleksibel, skal størrelsen af hver tilbagebetaling anses for at være den laveste, som er fastsat i aftalen.
- 6) Når kreditaftalen indeholder mere end én tilbagebetalingsdato, anses kreditten for stillet til rådighed og tilbagebetalingerne for foretaget på den tidligste af de datoer, der er fastsat i aftalen, medmindre andet er angivet.
- 7) Er der endnu ikke aftalt et loft for kreditten, anses loftet for at være på 11.200 kr.
- 8) Hvis der er tale om en kassekredit, anses det samlede kreditbeløb for udnyttet i sin helhed og for kreditaftalens fulde løbetid. Hvis kreditaftalens løbetid ikke kendes, beregnes de årlige omkostninger i procent ud fra den antagelse, at kredittens løbetid er tre måneder.
- 9) Hvis der i en begrænset periode eller for et begrænset beløb tilbydes forskellige rentesatser og omkostninger, anses rentesatsen og omkostningerne for at være den højeste sats i hele kreditaftalens løbetid.
- 10) I forbindelse med kreditaftaler, for hvilke der er aftalt en fast debitorrente i den første periode, ved hvis udløb der fastsættes en ny debitorren-

te, som derefter med jævne mellemrum tilpasses i forhold til en aftalt indikator, beregnes de årlige omkostninger i procent ud fra den antagelse, at fra og med udløbet af perioden med den faste debitorrente er debitorrenten den samme som debitorrenten på tidspunktet for beregningen af de årlige omkostninger i procent baseret på værdien af den aftalte indikator på det pågældende tidspunkt.

Bilag 2

Standardiserede europæiske forbruger kreditoplysninger

1. Navn og kontaktoplysninger for kreditgiver/kreditformidler

Kreditgiver	[Navn]
Adresse	[Fysisk adresse, der skal anvendes af forbrugeren]
Tlf.nr. (*)	
E-mail (*)	
Fax nr. (*)	
Websted (*)	
Hvis relevant	[Navn]
Kreditformidler	[Fysisk adresse, der skal anvendes af forbrugeren]
Adresse	
Tlf.nr. (*)	
E-mail (*)	
Fax nr. (*)	
Websted (*)	
(*) Disse oplysninger er valgfri for kreditgiver.	

Når »hvis relevant« er angivet, skal kreditgiver udfylde rubrikken, hvis oplysningerne er relevante for kreditproduktet, eller slette de pågældende oplysninger eller hele rækken, hvis oplysningerne ikke er relevante for den kredittype, der overvejes.

Teksten i skarp parentes er en forklaring til kreditgiver og skal erstattes af de pågældende oplysninger.

2. Beskrivelse af de vigtigste karakteristika ved kreditproduktet

Kredittype	
Det samlede kreditbeløb	
<i>Der menes loftet for eller summen</i>	

<i>af alle beløb, der stilles til disposition i henhold til en kreditaftale.</i>	
Betingelserne for at udnytte kreditmuligheden <i>Der menes, hvordan og hvornår De vil få pengene.</i>	
Kreditaftalens løbetid	
Afdrag og, hvis det er relevant, i hvilken rækkefølge afdragene vil blive fordelt	De skal betale følgende: [Størrelse, antal og hyppighed af de betalinger, der skal foretages af forbrugeren] Renter og/eller omkostninger betales på følgende måde:
Det samlede beløb, De skal betale <i>Der menes den lånte kapital plus renter og eventuelle omkostninger i forbindelse med Deres kredit.</i>	[Sum af det samlede kreditbeløb og de samlede omkostninger i forbindelse med kreditten]
Hvis relevant Kreditten ydes i form af henstand med betalingen for varer eller tjenesteydelser eller er knyttet til levering af specifikke varer eller tjenesteydelser Navn på vare/tjenesteydelse Kontantpris	
Hvis relevant Den sikkerhedsstillelse, som kræves <i>Dette er en beskrivelse af den sikkerhed, De skal stille i forbindelse med kreditaftalen.</i>	[Type sikkerhedsstillelse]
Hvis relevant <i>Tilbagebetaling fører ikke til en omgående amortisation af kapitalen.</i>	

3. Kreditomkostninger

Debitorrenten eller, hvis det er relevant, de forskellige debitor-	[% — fast, eller
--	---------------------

renter, der gælder for kreditaftalen	— variabel (med det indeks eller den referencesats, der skal anvendes på den oprindelige debitorrente) — perioder]
De årlige omkostninger i procent (ÅOP) <i>Dette er de samlede omkostninger udtrykt i procent pr. år af det samlede kreditbeløb. ÅOP anføres for at hjælpe Dem med at sammenligne forskellige tilbud.</i>	[% Her anføres et repræsentativt eksempel, som angiver alle de antagelser, der er lagt til grund ved beregningen af satsen]
Er man for at opnå kreditten eller for at opnå kreditten på de annoncerede vilkår og betingelser forpligtet til at - tegne en forsikring vedrørende kreditten, eller - indgå aftale om en anden accessorisk tjenesteydelse. <i>Hvis kreditgiver ikke kender omkostningerne i forbindelse med disse tjenesteydelser, indgår de ikke i ÅOP.</i>	Ja/nej [hvis ja, angiv hvilken forsikring] Ja/nej [hvis ja, angiv hvilken accessorisk tjenesteydelse]
Tilknyttede omkostninger	
Hvis relevant Forvaltning af en eller flere konti til registrering af både betalingstransaktioner og udnyttelser af kreditmuligheden er påkrævet	
Hvis relevant Omkostninger ved anvendelse af et specifikt betalingsmiddel (f.eks. et kreditkort)	
Hvis relevant Eventuelle andre omkostninger i forbindelse med kreditaftalen	
Hvis relevant Betingelserne for ændring af ovennævnte omkostninger i for-	

bindelse med kreditaftalen	
Hvis relevant Betingelse om betaling af notarialgebyr	
Morarenter Manglende betalinger kan have alvorlige følger for Dem (f.eks. tvangsauktion) og gøre det vanskeligere at opnå kredit.	De vil blive pålagt [...] (gældende rentesats og måden, denne sats tilpasses på, og, hvis relevant, misligholdelsesomkostninger)] for manglende betalinger

4. Andre vigtige retlige aspekter

Fortrydelsesret <i>De har ret til at fortryde kreditaftalen inden for en periode på 14 kalenderdage.</i>	Ja/nej
Førtidig tilbagebetaling <i>De har ret til helt eller delvis at tilbagebetale kreditbeløbet før tiden.</i>	[Fastsættelse af kompensation (beregningsmetode) i overensstemmelse med gennemførelsesbestemmelserne for artikel 16 i direktiv 2008/48/EF]
Søgning i en database <i>Kreditgiver skal straks og gratis underrette Dem om resultatet af en søgning i en database, hvis en anmodning om kredit afslås på grundlag af en sådan søgning. Dette gælder ikke, hvis en sådan underretning er forbudt i henhold til fællesskabsretten eller strider mod den offentlige orden eller den offentlige sikkerhed.</i>	
Ret til et udkast til kreditaftale <i>De har ret til efter anmodning gratis at modtage en kopi af udkastet til kreditaftale. Denne bestemmelse finder ikke anvendelse, hvis kreditgiveren på tidspunktet for anmodningen ikke er villig til at indgå kreditaftalen med Dem.</i>	

<i>Hvis relevant</i> Hvor længe oplysningerne forud for aftaleindgåelsen er bindende for kreditgiveren	Disse oplysninger er gyldige fra ... til ...
---	--

Hvis relevant

5. Supplerende oplysninger i tilfælde af fjernsalg af finansielle tjenesteydelser

a) om kreditgiver	
Hvis relevant Kreditgivers repræsentant i den medlemsstat, hvor De bor Adresse Tlf. nr. (*) E-mail (*) Fax nr. (*) Websted (*)	[Navn] [Fysisk adresse, der skal anvendes af forbrugeren]
Hvis relevant Registrering	[Det handelsregister, hvori kreditgiver er opført, og vedkommendes registreringsnummer eller tilsvarende identifikations-symbol i dette register]
Hvis relevant Tilsynsmyndigheden	
b) om kreditaftalen	
Hvis relevant Udøvelse af fortrydelsesretten	[Praktiske anvisninger om udøvelse af fortrydelsesretten, bl.a. den periode, hvor denne ret kan udøves, til hvilken adresse en meddelelse vedrørende udøvelse af fortrydelsesretten skal sendes, og konsekvenserne af ikke at udøve denne ret]
Hvis relevant De retsregler, kreditgiver har valgt at lægge til grund for etableringen af forbindelserne med Dem forud for kreditaftalens ind-	

gåelse	
Hvis relevant Vilkår i aftalen om, hvilken lovgivning der skal anvendes på kreditaftalen og/eller om, hvilken domstol der er kompetent	[De relevante vilkår gengives her]
Hvis relevant Sprogordning	Oplysninger og aftalevilkår gives på [det specifikke sprog]. Hvis De er indforstået hermed, vil vi kommunikere på [det/de specifikke sprog] i kreditaftalens løbetid
c) om klageadgang	
Hvorvidt der findes, og hvordan man får klageadgang og adgang til udenretslig bilæggelse af tvister	[En eventuel klageadgang og adgang til udenretslig bilæggelse af tvister for den forbruger, der er part i fjernsalgskontrakten, og, hvis dette er tilfældet, hvorledes forbrugeren kan gøre brug heraf]
(*) Disse oplysninger er valgfri for kreditgiver.	

Bilag 3

Europæiske forbrugerkreditoplysninger med henblik på kassekredit og gældsoplægning

1. Kreditgivers/kreditformidlers navn og kontaktoplysninger

Kreditgiver Adresse Tlf. nr. (*) E-mail (*) Fax nr. (*) Websted (*)	[Navn] [Fysisk adresse, der skal anvendes af forbrugeren]
Hvis relevant Kreditformidler Adresse Tlf. nr. (*) E-mail (*)	[Navn] [Fysisk adresse, der skal anvendes af forbrugeren]

Fax nr. (*)	
Websted (*)	
(*) Disse oplysninger er valgfri for kreditgiver.	

Når »hvis relevant« er angivet, skal kreditgiver udfylde rubrikken, hvis oplysningerne er relevante for kreditproduktet, eller slette de pågældende oplysninger eller hele rækken, hvis oplysningerne ikke er relevante for den kredittype, der overvejes.

Teksten i skarp parentes er en forklaring til kreditgiver og skal erstattes af de pågældende oplysninger.

2. Beskrivelse af de vigtigste karakteristika ved kreditproduktet

Kredittypen	
Det samlede kreditbeløb <i>Der menes loftet for eller summen af alle beløb, der stilles til disposition i henhold til en kreditaftale.</i>	
Kreditaftalens løbetid	
Hvis relevant De kan til enhver tid blive anmodet om at betale hele kreditbeløbet tilbage på anfordring	

3. Kreditomkostninger

Debitorrenten eller, hvis det er relevant, de forskellige debitorrenter, der gælder for kreditaftalen	[% — fast, eller — variabel (med det indeks eller den referencesats, der skal anvendes på den oprindelige debitorrente)]
Hvis relevant De årlige omkostninger i procent (ÅOP) (*) <i>Dette er de samlede omkostninger i forbindelse med kreditten udtrykt i procent pr. år af det samlede kreditbeløb. ÅOP anføres for</i>	[% Her anføres et repræsentativt eksempel, som angiver alle de antagelser, der er lagt til grund ved beregningen af satsen]

<i>at hjælpe Dem med at sammenligne forskellige tilbud.</i>	
Hvis relevant Omkostninger Hvis relevant Betingelserne for ændring af disse omkostninger	[Omkostninger, der påløber fra kreditaftalens indgåelse]
Morarenter	De vil blive pålagt [..... (gældende rentesats og måden, denne sats tilpasses på, og, hvis det er relevant, misligholdelsesomkostninger)] for manglende betalinger

(*) Finder ikke anvendelse for Europæiske forbrugerkreditoplysninger med henblik på kassekredit i de medlemsstater, der i henhold til artikel 6, stk. 2, i direktiv 2008/48/EF beslutter, at ÅOP ikke skal oplyses for kassekredit.

4. Andre vigtige retlige aspekter

Opsigelse af kreditaftalen	[Betingelserne og proceduren for opsigelse af kreditaftalen]
Søgning i en database <i>Kreditgiveren skal straks og gratis underrette Dem om resultatet af en søgning i en database, hvis en anmodning om kredit afslås på grundlag af en sådan søgning. Dette gælder ikke, hvis en sådan underretning er forbudt i henhold til fællesskabsretten eller strider mod den offentlige orden eller den offentlige sikkerhed.</i>	
Hvis relevant Hvor længe oplysningerne forud for aftaleindgåelsen er bindende for kreditgiveren	Disse oplysninger er gyldige fra ... til ...

Hvis relevant

5. Supplerende oplysninger, som skal gives, hvis oplysningerne forud for aftaleindgåelse tilbydes i forbindelse med en forbrugerkredit med henblik på gældsoplægning

Afdrag og, hvis det er relevant, i hvilken rækkefølge afdragene vil blive fordelt	De skal betale følgende: [Et repræsentativt eksempel på en afdragsoversigt med angivelse af beløb, antal og hyppighed af de betalinger, forbrugeren skal foretage]
Det samlede beløb, De skal betale	
Førtidig tilbagebetaling <i>De har ret til helt eller delvis at tilbagebetale kreditbeløbet før tiden.</i> Hvis relevant <i>Kreditgiver har ret til kompensation i tilfælde af førtidig tilbagebetaling</i>	[Fastsættelse af kompensation (beregningsmetode) i overensstemmelse med gennemførelsesbestemmelserne for artikel 16 i direktiv 2008/48/EF]

Hvis relevant

6. Supplerende oplysninger, som skal gives i tilfælde af fjernsalg af finansielle tjenesteydelser

a) om kreditgiver	
Hvis relevant Kreditgivers repræsentant i den medlemsstat, hvor De bor Adresse Tlf. nr. (*) E-mail (*) Fax nr. (*) Websted (*)	[Navn] [Fysisk adresse, der skal anvendes af forbrugeren]
Hvis relevant Registrering	[Det handelsregister, hvori kreditgiver er opført, og vedkommendes registreringsnummer eller tilsvarende identifikations-

	symbol i dette register]
Hvis relevant Tilsynsmyndighed	
b) om kreditaftalen	
Fortrydelsesret <i>De har ret til at fortryde kreditaftalen inden for en periode på 14 kalenderdage.</i> Hvis relevant Udøvelse af fortrydelsesretten	Ja/nej [Praktiske anvisninger om udøvelse af fortrydelsesretten, bl.a. til hvilken adresse en meddelelse vedrørende udøvelse af fortrydelsesretten skal sendes, og konsekvenserne af ikke at udøve denne ret]
Hvis relevant De retsregler, kreditgiver har valgt at lægge til grund for etableringen af forbindelserne med Dem forud for kreditaftalens indgåelse	
Hvis relevant Vilkår om, hvilken lovgivning, der skal anvendes på aftalen og/eller om, hvilken domstol der er kompetent	
Hvis relevant Sprogordning	
c) om klageadgang	
Hvorvidt der findes, og hvordan man får klageadgang og adgang til udenretslig bilæggelse af tvister	[En eventuel klageadgang og adgang til udenretslig bilæggelse af tvister for den forbruger, der er part i fjernsalgskontrakten, og, hvis dette er tilfældet, hvorledes forbrugeren kan gøre brug heraf]
(*) Disse oplysninger er valgfri for kreditgiver.	

«

§ 2

I lov om nr. 1389 af 21. december 2005 om markedsføring, som ændret ved § 102 i lov nr. 538 af 8. juni 2006, lov nr. 1547 af 20. december 2006, § 4 i lov nr. 181 af 28. februar 2007 og § 7 i lov nr. 364 af 13. maj 2009, foretages følgende ændringer:

1. Som *fodnote* til lovens titel indsættes:

»1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/29/EF af 11. maj 2005 om virksomhedernes urimelige handelspraksis over for forbrugerne på det indre marked og om ændring af Rådets direktiv 84/450/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF, 98/27/EF og 2002/65/EF og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2006/2004, (direktivet om urimelig handelspraksis), (EU-Tidende 2005 nr. L 149, side 22-39), dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/123/EF af 12. december 2006 om tjenesteydelser i det indre marked (servicedirektivet) (EU-Tidende 2006 nr. L 376, side 36) samt dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/48/EF af 23. april 2008 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af Rådets direktiv 87/102/EØF, (EU-tidende 2008 nr. L 133, side 66).«

2. I § 2, *stk. 3*, ændres »§§ 15 og 16« til: »§§ 14 a, 15 og 16«

3. Efter § 14 indsættes:

»Kreditaftaler

§ 14 a. Enhver markedsføring af kreditaftaler, der angiver en rentesats eller talstørrelser vedrørende omkostningerne i forbindelse med forbrugerkredit, skal indeholde de standardoplysninger, der følger af *stk. 2*.

Stk. 2. Standardoplysningerne i henhold til *stk. 1* skal klart, tydeligt og på en fremtrædende måde ved hjælp af et repræsentativt eksempel angive:

- 1) Debitorrenten, fast eller variabel eller begge, tillige med oplysninger om omkostninger, der indgår i forbrugerens samlede omkostninger i forbindelse med kreditten.
- 2) Det samlede kreditbeløb.
- 3) De årlige omkostninger i procent, som beregnet efter lov om kreditaftaler.
- 4) Kreditaftalens løbetid.
- 5) Ved kredit i form af henstand med betalingen for en specifik vare eller tjenesteydelse, kontantprisen og størrelsen af en eventuel forudbetaling.

6) Det samlede beløb, som skal betales af forbrugeren, og raternes størrelse.

Stk. 3. Hvis indgåelsen af en aftale om en accessorisk tjenesteydelse i forbindelse med kreditaftalen, navnlig en forsikring, er obligatorisk for at opnå kreditten eller for at opnå kreditten på de annoncerede vilkår og betingelser, og en sådan aftales omkostninger ikke kan beregnes på forhånd, skal forpligtelsen til at indgå denne aftale også være angivet klart, tydeligt og på en fremtrædende måde sammen med de årlige omkostninger i procent.

Stk. 4. En kreditformidler skal i reklamer og i dokumentation henvendt til forbrugere gøre opmærksom på omfanget af sine beføjelser, navnlig om vedkommende udelukkende samarbejder med en eller flere kreditgivere eller optræder som selvstændig mægler.«

4. I § 30, *stk. 3*, indsættes efter »§ 14,«: »§ 14 a,«.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 11. juni 2010.

Stk. 2. Loven har virkning for kreditaftaler, der indgås efter lovens ikrafttræden, jf. dog *stk. 3* og *4*.

Stk. 3. § 8 b, *stk. 1, 2. pkt.*, og *stk. 2*, §§ 9, 10, 27 og 33 i lov om kreditaftaler, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 9, 10, 17 og 18, har tillige virkning for tidsubegrænsede kreditaftaler, der er indgået forud for lovens ikrafttræden.

Stk. 4. Ved kreditaftaler, der er omfattet af § 8 a i lov om kreditaftaler, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 8, og hvor kreditgiveren er et realkreditinstitut, finder loven anvendelse på kreditaftaler, hvor kreditgiverens tilbud er fremsat efter lovens ikrafttræden.

§ 4

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes helt eller delvist i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

7.2. Arbejdsgruppens bemærkninger til lovudkastets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

I henhold til vejledning nr. 134 af 2. december 2002 om notehenviisninger i love og administrative forskrifter, der gennemfører EF-retsakter mv., foreslås indsat en note i kreditaftaleloven, der gør den EU-retlige baggrund for de nationale regler klar.

Til nr. 2

Den foreslåede § 1, stk. 1, fastslår lovens anvendelsesområde, nemlig kreditaftaler, hvor en kreditgiver yder eller giver tilsagn om at yde kredit til en forbruger. Begreberne kreditaftale, kreditgiver og forbruger er defineret i den foreslåede § 4, nr. 1-3, jf. lovudkastets § 1, nr. 3.

Til nr. 3

Den foreslåede § 3, stk. 1, opregner en række kreditaftaler, som loven ikke finder anvendelse på, selv om de måtte være omfattet af definitionen af en kreditaftale i den foreslåede § 4, nr. 1.

Bestemmelserne i stk. 1, nr. 1 og 2, svarer til forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra f.

Stk. 1, nr. 1, omfatter kreditaftaler, hvor kreditten ydes rentefrit og uden andre omkostninger. Der er tale om en delvis videreførelse af den gældende § 3, stk. 3, nr. 2, i kreditaftaleloven, hvorefter det dog kun er lovens kapitel 2, som ikke finder anvendelse på den pågældende type kreditaftaler. Undtagelsen finder kun anvendelse, hvis der ikke skal betales nogen form for oprettelsesomkostninger, løbende omkostninger eller rente. Det har ikke betydning, om omkostningerne skal betales til kreditgiveren eller til tredjemand.

Stk. 1, nr. 2, omfatter kreditaftaler, hvor kreditten skal indfries senest tre måneder efter aftalens indgåelse, og i modsætning til den gældende § 3, stk. 1, nr. 1, i kreditaftaleloven er det endvidere et krav, at kreditaftalen kun er forbundet med ubetydelige omkostninger. Hvorvidt der vil være

tale om ubetydelige omkostninger vil bero på en konkret vurdering, hvori både den absolutte størrelse af omkostningerne og omkostningerne set i forhold til kredittens størrelse skal indgå.

Bestemmelsen i *stk. 1, nr. 3*, svarer til forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra j, og omfatter aftaler om henstand, der indgås som supplement til en eksisterende kreditaftale, samt nye kreditaftaler om henstand. Den nye kreditaftale skal vedrøre henstand med betalingen af den eksisterende gæld, og henstanden skal være uden omkostninger for forbrugeren. Det indebærer, at forbrugeren ikke som følge af henstanden kan pålægges at betale en højere rentesats, herunder morarente, gebyrer eller andre omkostninger, end hvad der følger af den oprindelige kreditaftale. Hvis forbrugeren påføres øgede renteudgifter alene som følge af, at tilbagebetalingsperioden bliver forlænget på grund af aftalen om henstand, opfattes aftalen om henstand som værende uden omkostninger for forbrugeren i bestemmelsens forstand. Hvis en henstand ydes i overensstemmelse med vilkårene i den oprindelige kreditaftale og uden indgåelse af en ny kreditaftale, vil henstanden ikke være omfattet af *stk. 1, nr. 3*, men da der ikke foreligger en ny aftale, vil henstanden ikke udløse lovens oplysningsforpligtelser.

Bestemmelsen i *stk. 1, nr. 4*, svarer til forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra i, og omhandler kreditaftaler, som er resultatet af et forlig for retten. Der er tale om en videreførelse af den gældende § 3, stk. 1, nr. 2, i kreditaftaleloven.

Bestemmelsen i *stk. 1, nr. 5*, der svarer til forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 2, litra d, omhandler leje- eller leasingaftaler, hvor aftalen ikke forpligter forbrugeren til at købe aftalegenstanden. Bestemmelsen præciserer, at sådanne aftaler ikke er omfattet af lovens anvendelsesområde. Hvis der i aftalen er fastlagt en forpligtelse til at købe aftalegenstanden ved aftalens udløb, finder loven anvendelse. Det gælder også, hvis forpligtelsen ikke følger af leje- eller leasingaftalen, men af en separat aftale. Der anses at foreligge en pligt til at købe aftalegenstanden, hvis dette besluttet ensidigt af kreditgiveren.

Bestemmelsen i *stk. 1, nr. 6*, svarer til forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 4. Bestemmelsen omfatter kreditaftaler, der giver mulighed for overtræk. Denne form for kreditaftaler er reguleret i den foreslåede § 8 b i kreditaftaleloven, jf. lovudkastets § 1, nr. 8, og det foreslås, at alene ka-

pitel 1, den foreslåede § 8 b og kapitel 13 finder anvendelse på kreditaftaler i form af overtræk.

Bestemmelsen i *stk. 1, nr. 7*, svarer til forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 6. Det foreslås, at kreditaftaleloven med visse undtagelser ikke finder anvendelse på kreditaftaler, hvor kreditgiveren og forbrugeren aftaler henstand med betalingen eller aftaler, hvorledes kreditten tilbagebetales. Det er en forudsætning, at forbrugeren på tidspunktet for indgåelsen af aftalen har misligholdt den oprindelige kreditaftale, ligesom det er en forudsætning, at den aftalte ordning dels kan afværge en retssag, herunder en sag ved fogedretten, om misligholdelsen, dels ikke stiller forbrugeren ringere end det, der var fastsat i den oprindelige kreditaftale. Om forbrugeren stilles ringere vil afhænge af en helhedsvurdering, hvor alle de omkostninger og vilkår, der følger af begge kreditaftaler, må indgå. Kreditgiveren vil i overensstemmelse med den gældende § 1, stk. 3, have bevisbyrden for, at en kreditaftale er omfattet af undtagelsen efter stk. 1, nr. 7, og dermed ikke er omfattet af loven.

Bestemmelsen i *stk. 2*, der svarer til forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 3, vedrører visse former for kassekreditter. Begrebet kassekredit er defineret i den foreslåede § 4, nr. 4. Bestemmelsen omfatter kassekreditter, hvor det følger af kreditaftalen, at kreditten skal betales tilbage enten på anfordring eller inden tre måneder. For denne type kassekreditter foreslås det, at en række af kreditaftalelovens bestemmelser ikke finder anvendelse.

Bestemmelsen i *stk. 3* svarer til forbrugerkreditdirektivets artikel 2, stk. 6, sidste pkt. Med bestemmelsen foreslås det, at stk. 1, nr. 7, ikke skal finde anvendelse, såfremt der er tale om en kreditaftale i form af kassekredit, hvor kreditten skal betales tilbage på anfordring eller inden tre måneder.

Den foreslåede § 4 indeholder definitioner af de centrale begreber, der anvendes i kreditaftaleloven.

Nr. 1, der definerer begrebet forbruger, gennemfører forbrugerkreditdirektivets artikel 3, litra a. En forbruger er i direktivet defineret som en fysisk person, som i forbindelse med transaktioner, der er omfattet af direktivet, ikke handler som led i sin erhvervsmæssige virksomhed. I nyere dansk forbrugerlovgivning omfatter forbrugerbegrebet imidlertid også fysiske og juridiske personer, som ikke udelukkende, men dog hovedsa-

gelig, handler uden for deres erhverv, og *nr. 1* er affattet i overensstemmelse hermed. Det foreslås dermed, at kreditaftaleloven også finder anvendelse på en mindre gruppe fysiske og juridiske personer, der ikke er omfattet af direktivets harmonisering.

Nr. 2, der definerer begrebet kreditgiver, svarer til forbrugerkreditdirektivets artikel 3, litra b.

Definitionen af kreditgiver som en fysisk eller juridisk person, der yder eller giver tilsagn om at yde kredit som led i udøvelsen af sin erhvervs-mæssige virksomhed, indebærer, at en arbejdsgiver, som yder kredit til en medarbejder, normalt ikke vil være at betragte som kreditgiver i lovens forstand, medmindre arbejdsgiveren yder kreditten som led i sin erhvervs-mæssige virksomhed, hvilket f.eks. vil være tilfældet for et pengeinstitut.

Nr. 3, der definerer begrebet kreditaftale, svarer til forbrugerkreditdirektivets artikel 3, litra c.

Nr. 4, der definerer begrebet kassekredit, svarer til forbrugerkreditdirektivets artikel 3, litra d. Definitionen af kassekredit indebærer, at begrebet i kreditaftaleloven vil have en bredere betydning end det traditionelle danske begreb, idet eksempelvis også visse former for kontokort vil kunne falde ind under definitionen. En kassekredit efter den foreslåede § 4, *nr. 4*, vil således have en række lighedspunkter med en kreditaftale med variabelt lånebeløb efter den gældende § 10 i kreditaftaleloven.

Nr. 5, der definerer begrebet overtræk, svarer til forbrugerkreditdirektivets artikel 3, litra e. Det følger af definitionen, at der både er tale om et overtræk, hvis forbrugeren disponerer over midler, der overstiger det aftalte kreditmaksimum på en kassekredit, og hvis forbrugeren disponerer over midler, der overstiger saldoen på en løbende konto, hvor der ikke er indgået en aftale om, at der er tilknyttet kreditfaciliteter. Der henvises i øvrigt til den foreslåede § 8 b, jf. lovudkastets § 1, nr. 8.

Nr. 6, der definerer begrebet kreditformidler, svarer til forbrugerkreditdirektivets artikel 3, litra f.

Nr. 7, der definerer begrebet samlede omkostninger i forbindelse med kreditaftalen, svarer til forbrugerkreditdirektivets artikel 3, litra g. De samlede omkostninger omfatter alle omkostninger, som forbrugeren skal

betale i forbindelse med kreditaftalen. Eventuelle notarialgebyrer er dog undtaget, men noget tilsvarende gør sig ikke gældende for tinglysningsafgift. Hvis kreditgiveren ikke har kendskab til en omkostning, der skal betales i forbindelse med kreditaftalen, eller hvis kreditgiveren ikke har mulighed for at kvantificere en omkostning, vil kreditgiveren ikke være forpligtet til at lade denne omkostning indgå i beregningen af de samlede omkostninger i forbindelse med kreditaftalen.

Nr. 8, der definerer begrebet samlet beløb, der skal betales af forbrugeren, svarer til forbrugerkreditdirektivets artikel 3, litra h.

Nr. 9, der definerer begrebet årlige omkostninger i procent, svarer til forbrugerkreditdirektivets artikel 3, litra i.

Nr. 10, der definerer begrebet debitorrente, svarer til forbrugerkreditdirektivets artikel 3, litra j. Begrebet debitorrente svarer til begrebet årlig nominel rente, der hidtil har været anvendt i kreditaftaleloven.

Nr. 11, der definerer begrebet fast debitorrente, svarer til forbrugerkreditdirektivets artikel 3, litra k.

Nr. 12, der definerer begrebet samlet kreditbeløb, svarer til forbrugerkreditdirektivets artikel 3, litra l.

Nr. 13, der definerer begrebet varigt medium, svarer til forbrugerkreditdirektivets artikel 3, litra m. Som eksempel på instrumenter, der opfylder kravene til et varigt medium, kan nævnes disketter, CD-ROM'er, DVD'er og harddiskdrev på personlige computere, hvor der kan lagres e-mails. Tilsvarende gælder e-Boks og netbank og – forudsat at de ovennævnte kriterier er opfyldt – hjemmesider på internettet. Det beror på en konkret vurdering, om betingelserne er opfyldt i forhold til SMS-beskeder. De mobiltelefoner, der i dag sælges i Danmark, har formentlig en så høj lagringskapacitet, at modtagelse af en SMS-/MMS-besked på en sådan telefon kan betragtes som modtaget på et varigt medium. Begrebet varigt medium er et dynamisk begreb, og fortolkningen af begrebet kan derfor ændre sig i takt med den teknologiske udvikling.

Nr. 14, der definerer begrebet tilknyttet kreditaftale, svarer til forbrugerkreditdirektivets artikel 3, litra n.

Nr. 15, der definerer begrebet kreditkøb, er en indholdsmæssig uændret videreførelse af definitionen af kreditkøb i den gældende § 5 i kreditaftaleloven.

Nr. 16, der definerer begrebet køb med ejendomsforbehold, er en indholdsmæssig uændret videreførelse af definitionen af køb med ejendomsforbehold i den gældende § 6 i kreditaftaleloven.

Til nr. 4

Med bestemmelsen foreslås, at §§ 5 og 6 i kreditaftaleloven ophæves. Bestemmelserne indeholder definitioner af kreditkøb og køb med ejendomsforbehold, der videreføres i den foreslåede § 4, nr. 15-16, jf. lovudkastets § 1, nr. 3.

Til nr. 5

Efter den gældende § 7 i kreditaftaleloven kan loven og de i medfør af denne udfærdigede forskrifter ikke ved forudgående aftale fraviges til skade for forbrugeren.

Det foreslås, at "forudgående" udgår fra bestemmelsen, således at lovens ufravigelighed omfatter alle aftaler, der er til skade for forbrugeren, uanset hvornår disse aftaler indgås, jf. forbrugerkreditdirektivets artikel 22, stk. 2.

Til nr. 6

Det foreslås, at overskriften til *kapitel 2* ændres fra "Kreditgiverens oplysningspligt" til "Kreditgiverens oplysningspligt mv."

Til nr. 7

Med bestemmelsen foreslås tre nye bestemmelser indsat i kreditaftaleloven.

Den foreslåede § 7 a regulerer kreditgiverens oplysningspligt forud for indgåelsen af en kreditaftale. Bestemmelsen svarer til forbrugerkreditdirektivets artikel 5. Kreditgiverens oplysningspligt forud for indgåelsen af en kreditaftale har hidtil ikke været reguleret i kreditaftaleloven.

§ 7 a finder ikke anvendelse på kreditaftaler i form af kassekreditter, hvor kreditten skal betales tilbage på anfordring eller inden tre måneder, samt kreditaftaler, ifølge hvilke kreditgiveren og forbrugeren aftaler henstand med betalingen eller aftaler, hvorledes kreditten tilbagebetales, jf. den foreslåede § 3, stk. 1, nr. 7, og stk. 2, jf. lovudkastets § 1, nr. 3. Kreditgiverens oplysningspligt forud for indgåelsen af denne form for kreditaftaler reguleres i den foreslåede § 7 b.

Det foreslås, at kreditgiveren – eller kreditformidleren, hvis denne præsenterer eller indgår kreditaftalen på kreditgiverens vegne – forud for indgåelsen af en kreditaftale skal give forbrugeren en række oplysninger, der opregnes i bestemmelsens *stk.* 2. Hvis kreditgiveren ikke ønsker at indgå en kreditaftale med forbrugeren, vil kreditgiveren ikke være forpligtet til at udlevere oplysningerne.

Det følger af direktivets artikel 5, stk. 1, at oplysningerne skal gives i god tid inden forbrugeren bindes af en kreditaftale eller et kredittilbud. Formuleringen ”i god tid” er ikke medtaget i lovudkastet, men det forudsættes, at forbrugeren får tilstrækkelig tid til at sætte sig ind i de udleverede oplysninger, inden der indgås en bindende aftale. Bestemmelsen tilsigter ikke at hindre, at der på forbrugeren foranledning kan indgås en kreditaftale umiddelbart efter, at forbrugeren i fornødent omfang har haft lejlighed til at sætte sig ind i de udleverede oplysninger. Det tidsrum, som skal forløbe mellem udlevering af oplysningerne efter § 7 a og indgåelse af en kreditaftale, vil således afhænge af en konkret vurdering.

Oplysningerne skal gives på grundlag af de kreditvilkår og kreditbetingelser, som kreditgiveren tilbyder, samt de oplysninger og præferencer, som forbrugeren har meddelt kreditgiveren eller som kreditgiveren i øvrigt har kendskab til.

Oplysningerne skal altid gives på papir eller et andet varigt medium. Varigt medium er defineret i den foreslåede § 4, nr. 13, jf. lovudkastets § 1, nr. 3. Uanset valg af medium skal oplysningerne gives ved hjælp af formularen i lovens bilag 2.

Det følger af bestemmelsen i *stk.* 3, at såfremt kreditgiveren udover de oplysninger, der fremgår af *stk.* 2, ønsker at give supplerende oplysninger til forbrugeren, så kan det ske i et særskilt dokument, der kan udleveres som bilag til formularen i lovens bilag 2. Formularen kan ikke tilføjes andre former for oplysninger end dem, der fremgår af bilag 2.

Hvis kommunikationen mellem kreditgiveren og forbrugeren sker ved anvendelse af taletelefoni følger det af bestemmelsen i *stk. 4*, at kreditgivers oplysningsforpligtelse ikke omfatter alle oplysninger efter *stk. 2*. Her skal oplysningerne alene omfatte den finansielle tjenesteydelses karakter og væsentligste egenskaber, idet der dog altid skal oplyses om en række nærmere bestemte forhold, der opregnes i bestemmelsen.

Bestemmelsen i *stk. 5* regulerer situationer, hvor den efterfølgende kreditaftale på forbrugeren anmodning indgås ved anvendelse af en fjernkommunikationsteknologi. Bestemmelsen finder anvendelse, hvis den pågældende teknologi gør det umuligt at give oplysninger i overensstemmelse med *stk. 1 og 2*, hvilket navnlig kan være tilfældet, hvis der er anvendt taletelefoni i overensstemmelse med *stk. 4*. I disse situationer er kreditgiveren forpligtet til at give forbrugeren oplysningerne i komplet form umiddelbart efter, at kreditaftalen er indgået.

Hvis forbrugeren anmoder om det, har forbrugeren desuden efter bestemmelsen i *stk. 6* krav på at modtage en kopi af et udkast til kreditaftale. Det gælder dog ikke, hvis kreditgiveren på det tidspunkt, hvor anmodningen fremsættes, ikke ønsker at indgå en kreditaftale med forbrugeren.

Bestemmelsen i *stk. 7* vedrører en særlig form for kreditaftaler, hvor forbrugers løbende afdrag ikke anvendes til at reducere hovedstolen, men derimod anvendes til at anskaffe værdipapirer i form af f.eks. aktier eller obligationer. Afkastet fra disse værdipapirer anvendes derefter til at tilbagebetale såvel hovedstol som renter. Ved denne type kreditaftaler vil parterne ved aftalens indgåelse ikke med sikkerhed kunne vide, om afkastet fra de anskaffede værdipapirer vil være tilstrækkeligt til at betale renter og hovedstol. Det foreslås derfor, at kreditgiveren forud for indgåelsen af denne type kreditaftaler klart og tydeligt skal angive, at kreditaftalen ikke garanterer tilbagebetaling af det samlede kreditbeløb. Det gælder dog ikke, hvis der rent faktisk gives en sådan garanti.

Efter bestemmelsen i *stk. 8* skal kreditgiveren og i givet fald kreditformidleren give forbrugeren de nødvendige forklaringer, der sætter forbrugeren i stand til at vurdere, om den kreditaftale, som foreslås, passer til forbrugers behov og finansielle situation. Kreditgiveren er således forpligtet til at besvare forbrugers spørgsmål om den foreslåede kreditaftale og give eventuelle supplerende oplysninger, som gør, at forbrugeren

kan vurdere kreditaftalen i forhold til sin individuelle situation. Bestemmelsen tager ikke stilling til, i hvilken form spørgsmål skal besvares eller supplerende oplysninger skal gives. Det vil afhænge af den konkrete situation, herunder forbrugerens behov for information, og bestemmelsen udelukker ikke, at information efter omstændighederne f.eks. vil kunne gives via internettet.

Hvis en leverandør af en vare eller tjenesteydelse alene accessorisk optræder som kreditformidler finder § 7 a ikke anvendelse for den pågældende leverandør, jf. bestemmelsen i *stk. 9*, der svarer til forbrugerkreditdirektivets artikel 7. Kreditgiveren vil dog fortsat være forpligtet til at sikre, at forbrugeren forud for aftaleindgåelsen modtager oplysningerne efter § 7 a.

Den foreslåede § 7 b, der svarer til forbrugerkreditdirektivets artikel 6, regulerer kreditgiverens oplysningspligt forud for indgåelsen af en kreditaftale, hvis der er tale om en kreditaftale i form af kassekredit, hvor kreditten skal betales tilbage på anfordring eller inden tre måneder, samt en kreditaftale, ifølge hvilke kreditgiveren og forbrugeren aftaler henstand med betalingen eller aftaler, hvorledes kreditten tilbagebetales, jf. den foreslåede § 3, *stk. 1, nr. 7*, og *stk. 2*, jf. lovudkastets § 1, *nr. 3*.

Det foreslås, at kreditgiveren – eller kreditformidleren, hvis denne præsenterer eller indgår kreditaftalen på kreditgiverens vegne – forud for indgåelsen af aftalen skal give forbrugeren en række oplysninger, der opregnes i bestemmelsens *stk. 2*. Det følger af direktivets artikel 6, *stk. 1*, at oplysningerne skal gives i god tid inden forbrugeren bindes af en kreditaftale eller et kredittilbud. Formuleringen ”i god tid” er ikke medtaget i lovudkastet, men det forudsættes, at forbrugeren får tilstrækkelig tid til at sætte sig ind i de udleverede oplysninger, inden der indgås en bindende aftale. Bestemmelsen tilsigter ikke at hindre, at der på forbrugers foranledning kan indgås en kreditaftale umiddelbart efter, at forbrugeren i fornødent omfang har haft lejlighed til at sætte sig ind i de udleverede oplysninger. Det tidsrum, som skal forløbe mellem udlevering af oplysningerne efter § 7 b og indgåelse af en kreditaftale, vil således afhænge af en konkret vurdering.

Oplysningerne skal gives på grundlag af de kreditvilkår og kreditbetingelser, som kreditgiveren tilbyder, samt de oplysninger og præferencer, som forbrugeren har meddelt kreditgiveren eller som kreditgiveren i øvrigt har kendskab til.

Oplysningerne skal altid gives på papir eller et andet varigt medium, jf. bestemmelsen i *stk. 3*. Varigt medium er defineret i den foreslåede § 4, nr. 13, jf. lovudkastets § 1, nr. 3. Uanset valg af medium kan kreditgiveren vælge at give oplysningerne ved hjælp af formularen i lovens bilag 2. Alle oplysninger skal være lige fremtrædende.

I forbindelse med kreditaftaler, ifølge hvilke kreditgiveren og forbrugeren aftaler henstand med betalingen eller aftaler, hvorledes kreditten tilbagebetales, jf. den foreslåede § 3, *stk. 1*, nr. 7, jf. lovudkastets § 1, nr. 3, følger det af bestemmelsen i *stk. 4*, at forbrugeren ud over oplysningerne i *stk. 1* og 2 også skal have andre, nærmere bestemte oplysninger, der opregnes i bestemmelsen. Det gælder dog ikke, hvis kreditaftalen tillige er omfattet af § 3, *stk. 2*.

Hvis kommunikationen mellem kreditgiveren og forbrugeren sker ved anvendelse af taletelefoni, følger det af bestemmelsen i *stk. 5*, at kreditgivers oplysningsforpligtelse ikke omfatter alle oplysninger efter *stk. 2*. Her skal oplysningerne alene omfatte den finansielle tjenesteydelses karakter og væsentligste egenskaber, idet der dog altid skal oplyses om en række nærmere bestemte forhold, der opregnes i bestemmelsen.

Hvis forbrugeren anmoder om det, har forbrugeren desuden efter bestemmelsen i *stk. 6* krav på at modtage en kopi af et udkast til kreditaftale. Det gælder dog ikke, hvis kreditgiveren på det tidspunkt, hvor anmodningen fremsættes, ikke ønsker at indgå en kreditaftale med forbrugeren.

Bestemmelsen i *stk. 7* regulerer situationer, hvor den efterfølgende kreditaftale på forbrugeren anmodning indgås ved anvendelse af en fjernkommunikationsteknologi. Bestemmelsen foreslås at finde anvendelse, hvis den pågældende teknologi gør det umuligt at give oplysninger i overensstemmelse med *stk. 1* og 2, hvilket navnlig kan være tilfældet, hvis der er anvendt taletelefoni i overensstemmelse med *stk. 5*. I disse situationer kan kreditgiveren opfylde sine forpligtelser ved at give de oplysninger, der kræves i henhold til den foreslåede § 8.

Hvis en leverandør af en vare eller tjenesteydelse alene accessorisk optræder som kreditformidler finder § 7 *b* ikke anvendelse for den pågældende leverandør, jf. bestemmelsen i *stk. 8*, der svarer til forbrugerkreditdirektivets artikel 7. Kreditgiveren vil dog fortsat være forpligtet til at

sikre, at forbrugeren forud for aftaleindgåelsen modtager oplysningerne i overensstemmelse med § 7 b.

Den foreslåede § 7 c svarer til dels til forbrugerkreditdirektivets artikel 8 og fastslår, at kreditgiveren vil være forpligtet til at vurdere forbrugers kreditværdighed inden en kreditaftale indgås. Kreditvurdering af forbrugeren er ikke reguleret i den gældende kreditaftalelov.

Bestemmelsen indebærer, at kreditgiveren altid vil skulle indhente fyldestgørende oplysninger og på baggrund af disse oplysninger foretage en vurdering af forbrugers kreditværdighed. Oplysningerne kan efter kreditgiverens skøn indhentes hos forbrugeren og ved søgning i relevante databaser, f.eks. hos kreditoplysningsbureauer.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med forbrugerkreditdirektivets overordnede formål om at øge forbrugerbeskyttelsen, og vurderingen af forbrugers kreditværdighed skal derfor ske med henblik på at vurdere, om forbrugeren på baggrund af dennes økonomiske situation ved hjælp af f.eks. løbende indtægter, låneomlægning eller realisation af aktiver vil være i stand til at betale de forudsatte afdrag på kreditbeløbet, og ikke med henblik på at vurdere kreditgiverens tabsrisiko.

Det følger af den foreslåede bestemmelse i *stk.* 2, at kreditgiveren på ny skal foretage en vurdering af forbrugers kreditværdighed, inden der sker en væsentlig forhøjelse af det samlede kreditbeløb. Ved forhøjelse af det samlede kreditbeløb skal kreditgiveren endvidere ajourføre de finansielle oplysninger om forbrugeren, som kreditgiveren har registreret.

Hvis kreditgiveren foretager en søgning i en database, f.eks. hos et kreditoplysningsbureau, og resultatet af denne søgning er grundlag for, at en anmodning om kredit afslås, vil kreditgiveren efter *stk.* 3, der svarer til forbrugerkreditdirektivets artikel 9, *stk.* 2 og 3, være forpligtet til at underrette forbrugeren om resultatet af søgningen og samtidig give nærmere oplysninger om den pågældende database. Underretningen skal ske omgående og uden omkostninger for forbrugeren.

Hvis en kreditgiver ikke foretager kreditvurdering i henhold til § 7 c, vil Forbrugerombudsmanden efter markedsføringslovens § 27, *stk.* 2, kunne meddele påbud, hvis handlingen klart er i strid med loven og ikke kan ændres ved forhandling. For finansielle virksomheder vil Finanstilsynet kunne meddele påbud efter § 348 i lov om finansiel virksomhed, hvis den

finansielle virksomhed ikke drives i overensstemmelse med redelig forretningskik og god praksis inden for virksomhedsområdet. Virksomheder, der ikke efterkommer et påbud, kan straffes med bøde eller – for så vidt angår markedsføringsloven – med fængsel i op til fire måneder.

Til nr. 8

Den foreslåede § 8 svarer til forbrugerkreditdirektivets artikel 10 og fastslår, hvilke krav der stilles til kreditaftalen. Form- og indholds krav til kreditaftalen reguleres i de gældende §§ 8-10 i kreditaftaleloven.

Kreditaftalen, som alle parter i aftalen skal have et eksemplar af, skal efter *stk. 1* udfærdiges på papir eller et andet varigt medium. Varigt medium er defineret i den foreslåede § 4, nr. 13, jf. lovudkastets § 1, nr. 3. Ud over dette er der ikke formkrav til kreditaftalen, men aftalen skal indeholde de oplysninger, som opregnes i *stk. 2*. Uanset form vil de nævnte oplysninger skulle fremgå klart og tydeligt af kreditaftalen.

Efter *nr. 9* har forbrugeren ret til på anmodning og uden omkostninger til enhver tid at modtage en amortiseringsplan. Selv om bestemmelsen efter sin ordlyd ikke indeholder en begrænsning af, hvor mange gange en forbruger kan anmode om at modtage en amortiseringsplan, vil det være berettiget for en kreditgiver ikke at udlevere amortiseringsplan, såfremt forbrugeren anmodning må anses for at være udtryk for chikane.

Stk. 2 og 3 finder dog ikke anvendelse på kreditaftaler i form af en kassekredit, hvor kreditten skal betales tilbage på anfordring eller inden tre måneder, jf. den foreslåede § 3, *stk. 2*, jf. lovudkastets § 1, nr. 3. Denne form for kreditaftaler reguleres i *stk. 5*.

Det følger af *stk. 3*, at hvis der er tale om en kreditaftale med fast løbetid, hvor der sker amortisation af kapitalen, så skal kreditgiveren på forbrugeren anmodning stille en amortiseringsplan til rådighed for forbrugeren. Forbrugeren kan anmode om en amortiseringsplan på ethvert tidspunkt under kreditaftalens løbetid, og amortiseringsplanen skal stilles til rådighed for forbrugeren uden omkostninger.

Bestemmelsen i *stk. 4* vedrører en særlig form for kreditaftaler, hvor forbrugeren løbende afdrag ikke anvendes til at reducere hovedstolen, men derimod anvendes til at anskaffe værdipapirer i form af f.eks. aktier eller obligationer. Afkastet fra disse værdipapirer anvendes derefter til at til-

bagebetale såvel hovedstol som renter. Ved denne type kreditaftaler vil parterne ved aftalens indgåelse ikke med sikkerhed kunne vide, om afkastet fra de anskaffede værdipapirer vil være tilstrækkeligt til at betale renter og hovedstol. Det foreslås derfor, at kreditgiveren forud for indgåelsen af denne type kreditaftaler klart og tydeligt skal angive, at kreditaftalen ikke garanterer tilbagebetaling af det samlede kreditbeløb. Det gælder dog ikke, hvis der rent faktisk gives en sådan garanti.

Hvis der er tale om en kreditaftale i form af en kassekredit, hvor kreditten skal betales tilbage på anfordring eller inden tre måneder, jf. den foreslåede § 3, stk. 2, jf. lovudkastets § 1, nr. 3, gælder der efter *stk. 5* særlige bestemmelser om, hvilke oplysninger, som skal angives.

Stk. 6 og 7 er en videreførelse af den gældende § 15, stk. 2 og 3, i kreditaftaleloven.

Den foreslåede § 8 a er en delvis videreførelse af den gældende § 8 a i kreditaftaleloven.

Bestemmelsen i *stk. 1* viderefører den nuværende ordning, hvorefter kreditgiverens oplysningspligt ved indgåelse af en kreditaftale ikke finder anvendelse på kreditaftaler, der sikres ved pant i fast ejendom. Oplysningerne skal efter den gældende ordning i stedet gives i kreditgiverens tilbud.

Baggrunden er, at ved lån sikret ved pant i fast ejendom er kreditaftalen det pantebrev, som indeholder vilkårene for kreditten og den underskrift, hvorved debitor forpligter sig til at betale lånet. Hvis oplysningerne efter § 8 skulle angives i pantebrevet, ville det medføre, at pantebrevet blev meget omfattende, hvilket ville medføre gener ved opbevaring af såvel fysiske som digitale pantebreve.

De oplysninger, der efter den foreslåede § 8 normalt skulle angives i kreditaftalen og dermed i pantebrevet, samt aftalens øvrige væsentlige oplysninger skal i stedet indgå i de oplysninger, som kreditgiveren skal give forud for kreditaftalens indgåelse, jf. den foreslåede § 7 a, jf. lovudkastets § 1, nr. 7.

Stk. 2-4 er med enkelte konsekvensændringer en uændret videreførelse af de gældende bestemmelser i § 8 a.

Efter den gældende § 8 b i kreditaftaleloven bemyndiges justitsministeren til at fastsætte nærmere regler om afgivelse og opbevaring af kreditoplysninger efter § 8 a. Bemyndigelsen er ikke udnyttet, og da den efter gennemførelsen af forbrugerkreditdirektivet må anses for overflødig, foreslås den ikke videreført.

Den foreslåede § 8 b svarer til forbrugerkreditdirektivets artikel 18 og regulerer kreditgiverens oplysningspligt i forbindelse med overtræk. Kreditgiverens oplysningspligt i forbindelse med overtræk er reguleret i den gældende § 12 i kreditaftaleloven.

Overtræk er defineret i den foreslåede § 4, nr. 5, jf. lovudkastets § 1, nr. 3.

Hvis der mellem kreditgiveren og forbrugeren indgås en aftale om en løbende konto eller en kassekredit, hvor det eventuelt vil kunne tillades forbrugeren at overtrække kontoen, skal aftalen indeholde de oplysninger, der følger af den foreslåede § 7 b, stk. 2, nr. 5, jf. lovudkastets § 1, nr. 7. Det vil sige, at der i relation til overtrækket skal oplyses om debitorrenten, betingelserne for anvendelsen af debitorrenten og et eventuelt indeks eller en eventuel referencesats, der skal anvendes på debitorrenten, de omkostninger, der anvendes på det tidspunkt, hvor aftalen indgås, og i givet fald betingelserne for ændring af disse omkostninger. Oplysningerne skal gives regelmæssigt på papir eller på et andet varigt medium.

Hvis der i tilknytning til en konto er udstedt betalings-/kreditkort eller checkhæfte, der giver mulighed for, at kontoen kan overtrækkes, eller hvis der f.eks. gennem tilmelding til Betalingsservice uden forudgående aftale vil kunne gennemføres transaktioner, som der ikke er dækning for på kontoen, vil kontoen i bestemmelsens forstand give mulighed for, at forbrugeren kan overtrække kontoen, og dermed vil aftalen være omfattet af bestemmelsen.

Efter *stk. 2* skal kreditgiveren endvidere give forbrugeren en række oplysninger, der opregnes i bestemmelsen, hvis der konstateres et væsentligt overtræk, som har varet i en periode på over en måned. Hvorvidt overtrækket er væsentligt vil afhænge af en konkret vurdering af overtrækkets størrelse, herunder overtrækkets størrelse set i forhold til f.eks. kundens økonomiske situation og engagementets omfang. Oplysningerne skal gives straks og skal gives på papir eller på et andet varigt medium.

Den foreslåede § 9 svarer til forbrugerkreditdirektivets artikel 11 og omhandler kreditgivers pligt til at underrette forbrugeren om ændringer af debitorrenten.

Når der sker en ændring af debitorrenten skal kreditgiveren underrette forbrugeren om denne ændring. Underretningen skal ske på papir eller på et andet varigt medium og skal efter *stk. 2* indeholde oplysninger om betalingernes størrelse, antal og hyppighed, efter at den nye debitorrente er trådt i kraft – såfremt betalingernes størrelse, antal eller hyppighed ændres.

Som udgangspunkt skal underretningen efter *stk. 1* ske, inden ændringen træder i kraft, men efter *stk. 3* kan det i kreditaftalen fastsættes, at oplysningerne alene skal gives til forbrugeren med jævne mellemrum. I så fald er det dog en forudsætning, at årsagen til ændringen af debitorrenten er, at en referencesats er ændret samt at den ændrede referencesats er gjort tilgængelig for offentligheden og at der også hos kreditgiveren kan fås oplysninger om den ændrede referencesats. Hvis der anvendes en referencesats, der offentliggøres af f.eks. Nationalbanken, vil kreditgiveren således alene skulle sikre, at oplysningerne om den ændrede referencesats også er tilgængelige hos kreditgiveren.

Efter *stk. 4* kan underretning om en ændring i debitorrenten efter *stk. 1* og *2* ske efter at ændringen er trådt i kraft, hvis der er tale om refinansiering af variabelt forrentede lån med pant i fast ejendom. Bestemmelsen, der både omfatter realkreditlån og pengeinstitutters boliglån, finder anvendelse på rentetilpasningslån, hvor det ved en refinansiering ofte ikke vil være muligt at give oplysninger om den nye debitorrente før refinansieringen er gennemført og de bagvedliggende værdipapirer er realiseret. Kreditgiveren skal fortsat underrette forbrugeren om ændringen i debitorrenten, men hvis det ikke er muligt at give en sådan underretning før ændringen træder i kraft, kan underretningen ske efterfølgende. Det forudsættes, at kreditgiveren hurtigst muligt underretter forbrugeren om ændringen.

Den foreslåede § 10 svarer til forbrugerkreditdirektivets artikel 12 og regulerer kreditgivers pligt til at udsende kontoudtog og underrette forbrugeren om ændring af debitorrenten, når der er tale om en kreditaftale i form af en kassekredit.

Kreditgiveren er forpligtet til jævnlige udsendte kontoudtog. Det skal ske på papir eller på et andet varigt medium. At forbrugeren via adgang til eksempelvis en netbank selv kan generere et kontoudtog anses ikke for en tilstrækkelig orientering af forbrugeren, men et automatisk genereret kontoudtog, der er tilgængeligt via forbrugers netbank, vil være i overensstemmelse med *stk. 1*, hvis det indeholder de krævede oplysninger.

De oplysninger, som skal fremgå af kontoudtoget, opregnes i *stk. 2, nr. 1-8*.

Hvis der sker en stigning i debitorrenten eller andre omkostninger, skal kreditgiveren som udgangspunkt efter *stk. 3* underrette forbrugeren på papir eller på et andet varigt medium, inden ændringen træder i kraft, men efter *stk. 4* kan det i kreditaftalen fastsættes, at oplysningerne alene skal gives i forbindelse med udsendelsen af det ordinære kontoudtog. Det er dog en forudsætning, at årsagen til ændringen af debitorrenten er, at en referencesats er ændret samt at den ændrede referencesats er gjort tilgængelig for offentligheden og at der også hos kreditgiveren kan fås oplysninger om den ændrede referencesats.

Til nr. 9

Det foreslås, at §§ 11-15 i kreditaftaleloven ophæves. Bestemmelserne omhandler kreditgiverens oplysningspligt, der reguleres i de foreslåede §§ 8, 8 b, 9 og 10, jf. lovudkastets § 1, nr. 8. Den gældende § 15 foreslås delvist videreført i den foreslåede § 8, jf. lovudkastets § 1, nr. 8.

Til nr. 10

Den foreslåede § 16 svarer til forbrugerkreditdirektivets artikel 19 og omhandler beregning af de årlige omkostninger i procent. Beregningen af de årlige omkostninger i procent reguleres i de gældende §§ 16-18 i kreditaftaleloven.

De årlige omkostninger defineres i *stk. 1* som nutidsværdien på årsbasis af alle fremtidige eller eksisterende forpligtelser i form af udnyttede kreditmuligheder, tilbagebetalinger og omkostninger, der er aftalt mellem kreditgiveren og forbrugeren. Dette svarer indholdsmæssigt til den gældende definition.

Efter *stk. 2* skal de årlige omkostninger i procent beregnes ud fra den matematiske formel, der indgår i det foreslåede bilag 1 til loven.

Stk. 3 fastslår, at der i de årlige omkostninger i procent skal indgå kreditaftalens samlede omkostninger, dog med undtagelse af omkostninger, som kun skal betales ved misligholdelse, og omkostninger, som forbrugeren skal betale udover købsprisen ved køb af varer og tjenesteydelser, hvis disse omkostninger er uafhængige af, om varen eller tjenesteydelsen købes kontant eller på kredit.

En kreditaftale vil ofte være knyttet til en konto, hvortil kreditbeløbet udbetales. *Stk. 4* slår fast, at hvis åbningen af en sådan konto er obligatorisk, så skal omkostningen til kontoen indgå i beregningen af de årlige omkostninger i procent. Det samme gælder udgifter til betalingstransaktioner og omkostning ved anvendelse af betalingsmidler. Omkostninger ved anvendelse af betalingsmidler kan f.eks. opstå, hvis kreditten er knyttet til et kontokort, hvor anvendelsen af kontokortet er gebyrbelagt.

Hvis det er muligt at åbne en konto i forbindelse med forbrugerkreditten, men det ikke er obligatorisk, skal de omkostninger, der er relateret til kontoen, ikke indgå i beregningen af de årlige omkostninger i procent. Det er dog en forudsætning, at omkostningerne i så fald angives separat i kreditaftalen eller i en anden aftale med forbrugeren.

I *stk. 5* anføres visse antagelser, der skal anvendes ved beregningen af de årlige omkostninger i procent. Beregningen skal således bygge på den antagelse, at kreditaftalen opretholdes i hele det aftalte tidsrum og at både kreditgiveren og forbrugeren opfylder deres forpligtelser i henhold til kreditaftalen.

Hvis kreditaftalen giver mulighed for en variabel rente eller hvis omkostningsposter, der skal indgå i beregningen af de årlige omkostninger i procent, ikke kan opgøres på det tidspunkt, hvor beregningen skal foretages, fastslår *stk. 6*, at der ved beregningen skal anvendes den antagelse, at såvel renten som omkostninger er konstante i hele aftaleperioden og at niveauet svarer til niveauet på beregningstidspunktet.

Endelig henviser *stk. 7* til, at der ved beregningen af de årlige omkostninger i procent om nødvendigt kan gøres brug af de supplerende antagelser, som er medtaget i det foreslåede bilag 1.

Med hjemmel i den gældende § 16, stk. 3, i kreditaftaleloven er bekendtgørelse nr. 970 af 7. december 1992 om fremgangsmåden ved beregning af de årlige omkostninger i procent i henhold til lov om kreditaftaler udstedt. Da hjemlen ikke foreslås videreført, vil denne bekendtgørelse bortfalde. Fremgangsmåden ved beregning af de årlige omkostninger i procent fremgår af den foreslåede § 16, jf. lovudkastets § 1, nr. 10, og det foreslåede bilag 1, jf. lovudkastets § 1, nr. 26.

Den foreslåede § 17 svarer til forbrugerkreditdirektivets artikel 21 og regulerer visse pligter for kreditformidlere. Kreditformidlers pligter er ikke særskilt reguleret i den gældende kreditaftalelov.

En kreditformidler defineres i den foreslåede § 4, nr. 6, jf. lovudkastets § 1, nr. 3.

Kreditformidleren, der f.eks. vil kunne være en ejendomsmægler, pålægges to oplysningspligter, som finder anvendelse, hvis forbrugeren skal betale et gebyr til kreditformidleren for dennes ydelse. Størrelsen af dette gebyr skal således efter *stk. 1* oplyses til forbrugeren og efter *stk. 2* oplyses til kreditgiveren. Sidstnævnte sker med henblik på, at gebyret kan indgå i kreditgiverens beregning af de årlige omkostninger i procent.

Efter *stk. 1* er det endvidere et krav, at det gebyr, som kreditformidleren opkræver hos forbrugeren, skal aftales mellem forbrugeren og kreditformidleren. Det skal ske inden kreditaftalens indgåelse og ske på papir eller et andet varigt medium.

Til nr. 11

Det foreslås, at kreditaftalelovens § 18 ophæves.

Den gældende § 18 indeholder antagelser til brug for beregningen af de årlige omkostninger i procent, og disse antagelser indgår i den foreslåede § 16, jf. lovudkastets § 1, nr. 10.

Til nr. 12

Der foreslås indsat et nyt kapitel 3 om fortrydelsesret.

Den foreslåede § 19 svarer til forbrugerkreditdirektivets artikel 14 og indfører en fortrydelsesret for forbrugeren i forbindelse med kreditaftaler.

Den gældende kreditaftalelov indeholder ikke nogen fortrydelsesret, men kreditaftaler, der indgås ved fjernsalg eller indgås uden for fast forretningssted, vil kunne være omfattet af fortrydelsesret efter kapitel 4 i lov om visse forbrugeraftaler (forbrugeraftaleloven), ligesom § 11 i lov om forbrugeraftaler, der giver brugsret til fast ejendom på timesharebasis, indeholder en fortrydelsesret for kreditaftaler, der er indgået i forbindelse med timeshareaftaler.

Bestemmelsen indebærer, at forbrugeren vil kunne fortryde en kreditaftale uden at skulle give en begrundelse. Fortrydelse kan efter *stk. 1* ske inden for en periode på 14 kalenderdage, og perioden løber efter *stk. 2* enten fra den dag, hvor kreditaftalen er indgået, eller – hvis det tidspunkt ligger senere – fra den dag, hvor forbrugeren har modtaget oplysninger i henhold til § 8.

Dagen efter kreditaftalens indgåelse vil udgøre den første dag ved beregning af de 14 kalenderdage. Lørdage samt søn- og helligdage vil også tælle som kalenderdage. En aftale, der eksempelvis indgås tirsdag den 1., vil således kunne fortrydes frem til udløbet af tirsdag den 15.

Det følger af den foreslåede § 8, *stk. 2*, nr. 16, jf. lovudkastets § 1, nr. 8, at kreditaftalen skal indeholde oplysninger om en eventuel fortrydelsesret og fristen for udøvelse af en sådan fortrydelsesret samt andre betingelser for udøvelsen, herunder oplysninger om forbrugeren forpligtelse til at tilbagebetale den udnyttede kapital med renter i overensstemmelse med § 19, *stk. 4*, og om det rentebeløb, der påløber pr. dag.

Udøvelsen af fortrydelsesretten skal ske i overensstemmelse med de vilkår, der fremgår af kreditaftalen, idet fristen for udøvelsen af fortrydelsesretten dog ikke kan fraviges i kreditaftalen. Forbrugeren skal imidlertid efter *stk. 3* udøve sin fortrydelsesret efter de anvisninger, der er modtaget fra kreditgiveren. Dette skal ske inden udløbet af fristen efter *stk. 1 og 2*.

Fristen anses for overholdt, hvis forbrugeren har afsendt en meddelelse til kreditgiveren om udnyttelsen af fortrydelsesretten inden fristens udløb og meddelelsen er udfærdiget på papir eller et andet varigt medium. Ved anvendelse af et andet varigt medium end papir er det forbrugeren ansvar at sikre, at kreditgiveren har adgang til det pågældende medium.

Benyttes eksempelvis e-mail eller SMS til meddelelsen, vil meddelelsen således kun kunne betragtes som afsendt, hvis kreditgiveren har adgang til det pågældende medium. Forbrugeren bør herved henholde sig til de anvisninger, der er modtaget fra kreditgiveren i henhold til den foreslåede § 8, stk. 2, nr. 16, jf. lovudkastets § 1, nr. 8.

Når kreditgiveren i kreditaftalen fastsætter betingelser for udøvelse af fortrydelsesretten, vil kreditgiveren herunder kunne fastsætte nærmere krav til valg af medium. Forbrugeren vil dog i overensstemmelse med *stk. 3* ikke kunne udelukkes fra at anvende papir eller et andet varigt medium, men kreditgiveren vil f.eks. kunne fastsætte, at meddelelse ikke kan ske telefonisk eller kun kan ske telefonisk inden for en nærmere angivet telefontid. En telefonsvarer anses for at være varigt medium, og anvender kreditgiveren en telefonsvarer, vil en besked om udnyttelse af fortrydelsesretten anses for at være afsendt rettidigt, hvis beskeden indtales på telefonsvareren inden fristens udløb.

Når forbrugeren har udnyttet sin fortrydelsesret, følger det af *stk. 4*, at den udbetalte kapital skal betales tilbage til kreditgiver. Samtidig skal forbrugeren betale de ordinære renter, der følger af kreditaftalen, for perioden fra kapitalen blev udbetalt og til den betales tilbage. Tilbagebetalingen skal ske senest 30 dage efter, at forbrugeren har afsendt meddelelsen om, at fortrydelsesretten udnyttes.

Kreditgiveren har ikke krav på nogen form for compensation fra forbrugeren som følge af forbrugeren udnyttelse af fortrydelsesretten, dog med undtagelse af kreditgiverens omkostninger til offentlige myndigheder, f.eks. tinglysningsafgifter. Det gælder dog kun, hvis sådanne omkostninger ikke kan refunderes.

Stk. 5 regulerer situationen, hvor der i forbindelse med kreditaftalen er indgået en aftale om en accessorisk tjenesteydelse, f.eks. at der er tegnet en forsikring. Hvis den accessoriske tjenesteydelse enten ydes af kreditgiveren eller af en tredjemand efter aftale med kreditgiveren, vil forbrugeren udnyttelse af fortrydelsesretten efter § 19 medføre, at forbrugeren ikke er bundet af aftalen om den accessoriske tjenesteydelse.

Forbrugeren udnyttelse af fortrydelsesretten i forhold til en kreditaftale medfører ikke, at et eventuelt køb, som er finansieret af kreditten, også er omfattet af fortrydelsesretten.

Hvis en kreditaftale er indgået ved fjernsalg eller indgået uden for fast forretningssted, vil aftalen kunne være omfattet af fortrydelsesret efter kapitel 4 i forbrugeraftaleloven. *Stk. 6* slår fast, at hvis en kreditaftale er omfattet af fortrydelsesret efter både forbrugeraftaleloven og kreditaftaleloven, finder forbrugeraftalelovens bestemmelser om fortrydelsesret ikke anvendelse på kreditaftalen.

Efter *stk. 7* har forbrugeren ikke fortrydelsesret efter den foreslåede § 19, hvis der er tale om kreditaftale i form af lån med pant i fast ejendom, der ydes på baggrund af obligationsudstedelse. Ved denne type kreditaftaler vil långiver efter kreditaftalens indgåelse sælge obligationer svarende til lånebeløbet. Hvis forbrugeren herefter udnyttede en fortrydelsesret, ville instituttet skulle tilbagekøbe obligationerne, hvilket ville kunne medføre et kurstab.

Den foreslåede § 20 svarer til forbrugerkreditdirektivets artikel 15, *stk. 2*, og omhandler tilknyttede kreditaftaler. Begrebet tilknyttet kreditaftale er defineret i den foreslåede § 4, nr. 14, jf. lovudkastets § 1, nr. 3.

Har forbrugeren indgået en aftale om levering af varer eller tjenesteydelser, der er omfattet af en tilknyttet kreditaftale, følger det af den foreslåede § 20, at forbrugeren kan tage retsmidler, f.eks. køberetlige beføjelser, i anvendelse mod kreditgiveren, hvis de varer eller tjenesteydelser, der er omfattet af den tilknyttede kreditaftale, ikke leveres eller kun leveres delvis eller ikke er i overensstemmelse med aftalen om levering. Det forudsætter dog, at forbrugeren først har forsøgt at opnå den fyldestgørelse, som forbrugeren har krav på, hos leverandøren, og at dette har vist sig at være forgæves.

Bestemmelsen finder anvendelse, hvis forbrugeren ikke har opnået den fyldestgørelse, som forbrugeren har krav på efter aftalen eller lovgivningen.

Med *stk. 2* foreslås forbrugerens mulighed for fyldestgørelse hos kreditgiveren begrænset til størrelsen af kreditten på det tidspunkt, hvor kravet fremsættes.

Til nr. 13

Den foreslåede § 21, *stk. 3*, er en indholdsmæssig uændret videreførelse af § 1 i bekendtgørelse nr. 497 af 13. juni 1994 om undtagelser og fravi-

gelses fra lov om kreditaftaler. Bekendtgørelsen bortfalder som følge af den foreslåede ophævelse af kreditaftalelovens § 53.

Der henvises til lovudkastets § 1, nr. 22.

Til nr. 14

§ 23 regulerer de civilretlige konsekvenser af kreditgiverens tilsidesættelse af oplysningspligterne.

Kreditgiverens oplysningspligter i forbindelse med kreditaftalen foreslås i lovudkastets § 1, nr. 8, reguleret i § 8, og som konsekvens heraf foreslås henvisningen til § 9, stk. 1, nr. 3, ændret.

Med den nuværende henvisning til § 9, stk. 1, nr. 3, er *stk. 1* knyttet til oplysninger om kreditomkostningerne angivet som beløb. En tilsvarende oplysning indgår ikke i den foreslåede § 8, og det foreslås derfor, at *stk. 1* knyttes til de årlige omkostninger i procent og det samlede beløb, som skal betales af forbrugeren, jf. den foreslåede § 8, stk. 2, nr. 7, eller – hvis der er tale om en kassekredit i henhold til den foreslåede § 3, stk. 2 – jf. den foreslåede § 8, stk. 5, nr. 6.

Til nr. 15

Det foreslås, at den nuværende henvisning i § 23, stk. 2, til § 9, stk. 1, nr. 4, udgår, således at der alene henvises til oplysninger om de årlige omkostninger i procent.

Til nr. 16

Efter den gældende § 24 i kreditaftaleloven kan kreditgiveren i almindelighed ikke kræve godtgørelse for omkostninger, som ellers ville påløbe i anledning af forbrugers misligholdelse, hvis sælgeren i et kreditkøb ikke har givet nærmere bestemte oplysninger.

Som konsekvens af lovudkastets § 1, nr. 8, foreslås det, at § 24 henviser til de oplysninger, som skal gives i medfør af den foreslåede § 8.

Til nr. 17

Den foreslåede § 26 svarer til forbrugerkreditdirektivets artikel 16. Indfrielse af fordringen før forfaldstidspunktet er i den gældende kreditaftalelov reguleret i §§ 26 og 27.

Stk. 1 giver forbrugeren en absolut ret til at indfri sine forpligtelser i henhold til en kreditaftale til enhver tid. Indfrielsen kan ske helt eller delvist. Forbrugerens tilbagebetaling udløser en ret til en reduktion af såvel renter som omkostninger for den resterende del af kreditaftalens løbetid. Det gælder, hvad enten der er tale om en kreditaftale med fast eller variabel debitorrente.

Der er ikke fastsat formkrav i forbindelse med førtidig tilbagebetaling. Forbrugeren er således ikke forpligtet til at orientere kreditgiveren på en bestemt måde, hvis forbrugeren foretager en førtidig tilbagebetaling. Hvis kreditgiveren kan identificere en ekstraordinær indbetaling som stammende fra forbrugeren, skal kreditgiveren – med mindre andet følger af de oplysninger, der er tilgængelige for kreditgiveren – betragte indbetalingen som en førtidig tilbagebetaling. Hvis forbrugeren har flere kreditaftaler, og kreditgiveren ikke kan fastslå, hvilken kreditaftale, som den førtidige tilbagebetaling vedrører, bør kreditgiveren snarest muligt rette henvendelse til forbrugeren med henblik på at få fastslået dette.

Hvis et ordinært afdrag betales før en aftalt betalingsfrist, vil dette kun være at betragte som en førtidig tilbagebetaling, hvis der er holdepunkter herfor. Hvis kreditgiveren ikke kan fastslå, om der er tale om en ordinær indbetaling eller en førtidig tilbagebetaling, bør kreditgiveren snarest muligt rette henvendelse til forbrugeren med henblik på at få fastslået dette.

Bestemmelsen regulerer ikke, om en førtidig tilbagebetaling skal resultere i, at eventuelle resterende afdrag skal reduceres i antal eller størrelse. Det vil være op til forbrugeren at oplyse kreditgiveren om, hvilken virkning den førtidige tilbagebetaling skal have. Sker det ikke, overlades afgørelsen til kreditgiveren.

Hvis forbrugeren førtidigt tilbagebetaler en kredit, hvor der er aftalt en variabel debitorrente, har kreditgiveren ikke krav på compensation. Hvis der er tale om en kreditaftale, hvor der i en del af aftalens løbetid er aftalt en variabel debitorrente og i en del af løbetiden er aftalt en fast debitorrente, har kreditgiveren efter *stk. 2* ikke krav på compensation, hvis den

førtidige tilbagebetaling sker i en periode, hvor der er aftalt en variabel debitorrente.

Hvis der er aftalt en fast debitorrente eller hvis den førtidige tilbagebetaling sker i en periode, hvor der er aftalt en fast debitorrente, har kreditgiver derimod efter *stk. 2* krav på en kompensation. Kompensationen fastsættes på den måde, som i overensstemmelse med den foreslåede § 8, stk. 2, nr. 18, jf. lovudkastets § 1, nr. 8, fremgår af kreditaftalen. Kreditgiveren kan alene kræve den kompensation, som bestemmelserne herom i kreditaftalen giver mulighed for.

I *stk. 3* er der fastsat øvre grænser for, hvor stor kompensationen kan være. Grænserne er knyttet til det beløb, der tilbagebetales førtidigt. Hvis det er mere end et år mellem det tidspunkt, hvor den førtidige tilbagebetaling er modtaget hos kreditgiveren, og kreditaftalens aftalte ophørstidspunkt, kan kompensationen ikke overstige 1 pct. af det beløb, der tilbagebetales førtidigt. Hvis den tilsvarende periode er på under et år, kan kompensationen ikke overstige 0,5 pct. af det beløb, der tilbagebetales førtidigt. Kreditgiveren skal ikke dokumentere, at kreditgiveren har lidt et tab, som svarer til den kompensation, der kræves.

De grænser for kompensationens størrelse, som er fastsat i *stk. 3*, kan imidlertid fraviges efter *stk. 4*. Hvis kreditgiveren således kan dokumentere, at de tab, kreditgiveren har lidt som følge af den førtidige tilbagebetaling, overstiger de grænser, der er fastsat i *stk. 3*, kan kreditgiveren undtagelsesvis kræve en højere kompensation for sit tab. Det vil f.eks. være tilfældet, hvis kreditgiveren må udlåne den tilbagebetalte kapital til en rente, der er lavere end den rente, der var aftalt i kreditaftalen. Tabet beregnes i så fald som forskellen mellem den oprindeligt aftalte rente og den rente, til hvilken kreditgiveren kan udlåne det førtidigt tilbagebetalte beløb på markedet på tidspunktet for den førtidige tilbagebetaling. Beregningen skal ske under hensyntagen til den førtidige tilbagebetalings indvirkning på de administrative omkostninger.

Hvis en kreditgiveren kræver kompensation i medfør af *stk. 4* skal kreditgiveren – i modsætning til, hvis kompensationen kræves i medfør af *stk. 3* – dokumentere tabets størrelse og at tabet overstiger de grænser, der er fastsat i *stk. 3*.

Hvis forbrugeren kan dokumentere, at kreditgiverens tab er mindre end den kompensation, der kræves, vil kompensationen skulle nedsættes til-

svarende. De grænser, der er fastsat i *stk. 3*, finder ikke anvendelse, og kompensationen vil således kunne fastsættes til et lavere beløb.

Efter *stk. 5* kan kompensationen aldrig overstige det rentebeløb, som kreditgiveren skulle have betalt af det førtidigt tilbagebetalte beløb i perioden, hvis der ikke var sket førtidig indfrielse.

Efter *stk. 6* kan der i visse tilfælde ikke kræves nogen form for kompensation ved førtidig tilbagebetaling. Det gælder i tilfælde, hvor den førtidige tilbagebetaling skyldes, at en forsikring, der har til formål at garantere tilbagebetalingen, er kommet til udbetaling, samt hvis der er tale om en kreditaftale i form af en kassekredit.

Det fastslås i *stk. 7*, at *stk. 1-6* ikke finder anvendelse på pantebreve i fast ejendom. Der er tale om en videreførelse af den gældende § 26, *stk. 2*, i kreditaftaleloven.

Den foreslåede § 27 svarer til forbrugerkreditdirektivets artikel 13 og regulerer mulighederne for opsigelse af tidsubegrænsede kreditaftaler. En tidsubegrænset kreditaftale kan f.eks. være en kassekredit, der er tilknyttet en løbende konto.

Udgangspunktet er, at en tidsubegrænset kreditaftale af forbrugeren kan opsiges til enhver tid på vilkår, der ikke er mere byrdefulde for forbrugeren end kreditgiverens standardvilkår. Parterne kan dog aftale et opsigelsesvarsel, men et sådant varsel kan ikke overstige en måned. Der stilles ikke formkrav til forbrugeren opsigelse af kreditaftalen.

Kreditgiveren kan efter *stk. 2* opsiges en tidsubegrænset kreditaftale, hvis en sådan opsigelsesmulighed er aftalt mellem parterne. Kreditgiveren skal dog give forbrugeren et opsigelsesvarsel på mindst to måneder. En aftale om en forlængelse af kreditgiverens opsigelsesvarsel giver ikke mulighed for en tilsvarende forlængelse af forbrugeren opsigelsesvarsel. Kreditgiverens opsigelse skal ske på papir eller på et andet varigt medium.

I visse situationer kan kreditgiveren endvidere bringe forbrugeren ret til at udnytte en kreditmulighed i henhold til en tidsubegrænset kreditaftale til ophør uden varsel. Efter *stk. 3* er det en forudsætning, at en sådan mulighed er aftalt mellem parterne og at opsigelsen sker på baggrund af objektive begrundede hensyn, hvilket f.eks. vil kunne være tilfældet ved

mistanke om, at der sker en uautoriseret udnyttelse af kreditten, eller hvis kreditgiveren vurderer, at der er en væsentligt forhøjet risiko for, at forbrugeren ikke kan opfylde sin tilbagebetalingsforpligtelse.

Hvis kreditgiveren vælger at bringe forbrugers adgang til at trække på en tidsubegrænset kreditaftale til ophør uden varsel, skal forbrugeren så vidt muligt underrettes herom før ophøret. Er det ikke muligt, skal underretningen ske umiddelbart efter ophøret. Kreditgiveren skal samtidig orientere forbrugeren om årsagen til, at kreditaftalen bringes til ophør. Underretningen skal ske på papir eller på et andet varigt medium.

§ 27 medfører ikke ændringer i den hidtidige opsigelsesadgang for tidsbegrænsede kreditaftaler.

Den foreslåede § 28 svarer til den gældende § 27 i kreditaftaleloven, der regulerer, hvordan kreditomkostningerne skal opgøres, hvis forbrugeren vil betale sin gæld, før den er forfalden, eller hvis kreditgiver gør krav på betaling af beløb, der ellers ikke ville være forfaldne, eller på tilbagetagning af det solgte.

Den foreslåede § 26 indeholder bestemmelser, der regulerer forbrugers førtidige tilbagebetaling. Det foreslås derfor, at § 28 alene regulerer opgørelsen af kreditomkostningerne, hvis kreditgiver gør krav på betaling af beløb, der ellers ikke ville være forfaldne, eller på tilbagetagning af det solgte. I øvrigt er der tale om en videreførelse af den gældende § 27.

Til nr. 18

Den foreslåede bestemmelse i § 33, *stk. 1*, svarer til forbrugerkreditdirektivets artikel 17 og delvist til den gældende § 33, *stk. 1*, i kreditaftaleloven.

Bestemmelsen omhandler overdragelse af rettigheder og fastslår, at hvis kreditgivers rettigheder i henhold til en kreditaftale overdrages til tredjemand, så har forbrugeren over for erhververen ret til at gøre enhver indsigelse gældende, som forbrugeren kunne gøre gældende over for den oprindelige kreditgiver.

Det følger videre af *stk. 2*, at forbrugeren skal underrettes om overdragelsen. Det gælder dog ikke, hvis den oprindelige kreditgiver efter aftale med erhververen fortsat står for kreditten i forhold til forbrugeren. I en

sådan situation vil det fortsat være den oprindelige kreditgiver, som skal modtage betaling fra forbrugeren, ligesom forbrugeren skal give eventuelle meddelelser til den oprindelige kreditgiver.

De gældende bestemmelser i § 33, stk. 2-4, i kreditaftaleloven foreslås videreført som *stk. 3-5*.

Til nr. 19

Henvisningen i § 33, *stk. 2*, der bliver *stk. 3*, til § 5, nr. 2, foreslås som konsekvens af den foreslåede § 4, jf. lovudkastets § 1, nr. 3, ændret til en henvisning til § 4, nr. 15, litra b.

Henvisningerne i § 33, *stk. 2-4*, der bliver *stk. 3-5*, til andre stykker i bestemmelsen foreslås endvidere ændret som konsekvens af den foreslåede § 33, stk. 1 og 2, jf. lovudkastets § 1, nr. 18.

Til nr. 20

Henvisningen i § 34, *stk. 1, nr. 2*, til § 9, stk. 1, nr. 5, foreslås som konsekvens af den foreslåede § 8, jf. lovudkastets § 1, nr. 8, ændret til en henvisning til § 8, stk. 2, nr. 7.

Til nr. 21

Henvisningen i § 45, *stk. 1*, til § 9, stk. 1, foreslås som konsekvens af den foreslåede § 8, jf. lovudkastets § 1, nr. 8, ændret til en henvisning til § 8, stk. 2.

Til nr. 22

Efter § 53 kan justitsministeren bestemme, at lovens regler eller nogle af disse helt eller delvist ikke anvendes på kreditkøb, der er af en særlig beskaffenhed, samt at lovens regler eller nogle af disse ikke anvendes på kreditter, der ydes til en rente, der er lavere end markedsrenten, og som ikke tilbydes offentligheden i almindelighed, eller kun anvendes på sådanne kreditter med de afvigelser, som tilsiges af de pågældende krediters særlige karakter.

Bemyndigelsen i § 53 er udnyttet til at udstede bekendtgørelse nr. 497 af 13. juni 1994 om undtagelser og fravigelser fra lov om kreditaftaler. Ef-

ter bekendtgørelsens § 1 finder kreditaftalelovens særlige regler om kreditkøb ikke anvendelse på kreditkøb af aktier, obligationer (bortset fra præmieobligationer), sparekassers garantbeviser, beviser for ansvarlig indskudskapital i pengeinstitutter, beviser udstedt af investeringsforeninger under tilsyn eller lignende værdipapirer, mens § 2 indeholder særlige tidsmæssige krav for meddelelse af oplysninger i forbindelse med postordresalg, der er omfattet af kreditaftaleloven.

Efter § 54 kan justitsministeren fastsætte regler, hvorefter skriftlige aftaler og dokumenter, der er omfattet af loven, skal være påtrykt en af ministeren udarbejdet vejledning om forbrugerens retsstilling.

Bekendtgørelsens § 1 foreslås videreført som § 21, stk. 3, jf. lovudkastets § 1, nr. 13. Bemyndigelserne i §§ 53 og 54 vil kun i begrænset omfang kunne udnyttes i overensstemmelse med forbrugerkreditdirektivet, og det foreslås derfor, at §§ 53 og 54 ophæves. Bekendtgørelsen nr. 497 af 13. juni 1994 om undtagelser og fravigelser fra lov om kreditaftaler bortfalder herefter.

Til nr. 23

§ 55 i kreditaftaleloven bemyndiger Justitsministeren til at ændre visse beløbsangivelser og rentesatser i loven. Det foreslås, at henvisningen til den gældende § 3, stk. 3, nr. 1, udgår som konsekvens af den foreslåede affattelse af § 3, jf. lovudkastets § 1, nr. 2.

Til nr. 24

Efter § 56 i kreditaftaleloven kan den, der gør sig skyldig i grov eller oftere gentagen overtrædelse af en række af de bestemmelser i loven, der pålægger kreditgiveren oplysningspligter, straffes med bøde.

Det foreslås, at bestemmelsen – som konsekvens af de foreslåede ændringer af oplysningspligterne – ændres, således at grov eller oftere gentagen overtrædelse af de foreslåede §§ 7 a, 7 b, 8, 8 a, 8 b, 9, 10 og 17 straffes med bøde. Det strafsanktionerede område foreslås dermed udvidet til også at omfatte manglende opfyldelse af oplysningspligten forud for indgåelsen af en kreditaftale, ligesom også kreditformidlere vil kunne straffes i det omfang kreditformidleren er pålagt pligter efter de strafsanktionerede bestemmelser.

Til nr. 25

Som konsekvens af den foreslåede ophævelse af § 54, jf. lovudkastets § 1, nr. 22, foreslås § 56, stk. 3, ophævet.

Til nr. 26

Der foreslås indsat tre bilag til loven. De foreslåede *bilag 1-3* svarer til forbrugerkreditdirektivets bilag I-III.

Bilag 1 indeholder den grundligning, der i henhold til den foreslåede § 16, stk. 2, jf. lovudkastets § 1, nr. 10, skal anvendes ved beregning af de årlige omkostninger i procent, og de supplerende antagelser, der er omtalt i den foreslåede § 16, stk. 7.

Bilag 2 indeholder formularen "Standardiserede europæiske forbruger-kreditoplysninger", som kreditgiveren skal anvende for at give forbrugeren en række nærmere fastsatte oplysninger i overensstemmelse med de foreslåede bestemmelser om kreditgiverens oplysningspligt.

Bilag 3 indeholder en særlig formular, som skal anvendes i stedet for formularen i bilag 2 i forbindelse med kreditaftaler om kassekredit og gældsomlægning.

Til § 2

Til nr. 1

Det foreslås, at der i lov om markedsføring indsættes en note, der oplyser om, at loven gennemfører dele af forbrugerkreditdirektivet. Alene notens sidste henvisning vedrører forbrugerkreditdirektivet.

Til nr. 2

Lovens § 2, stk. 3, angiver de bestemmelser, som ikke finder anvendelse på virksomheder omfattet af lov om finansiel virksomhed. Det foreslås, at § 14 a tilføjes, da denne bestemmelse alene regulerer de virksomheder, der ikke er omfattet af lov om finansiel virksomhed

Til nr. 3

Den foreslåede § 14 a i lov om markedsføring svarer til forbrugerkreditdirektivet artikel 4 og artikel 21, litra a. I bestemmelsen anvendes i overensstemmelse med terminologien i markedsføringsloven i stedet for begrebet reklame det indholdsmæssigt identiske begreb markedsføring.

Markedsføringen af kreditaftaler, undtagen kreditkøb, er i dag omfattet af bekendtgørelse nr. 193 af 1. marts 2007 om information til forbrugere om priser på låne- og kredittilbud og valutakurser (skiltningsbekendtgørelsen). Markedsføringen af kreditkøb er derimod omfattet af de almindelige regler i markedsføringsloven. Der er således i dag forskel på reglerne for markedsføring af henholdsvis almindelige kreditaftaler og kreditkøb. Den foreslåede § 14 a medfører, at alle kreditaftaler, herunder kreditkøb, vil blive underlagt de samme regler om markedsføring.

Den foreslåede § 14 a omhandler ikke de prisoplysninger, som erhvervsdrivende, der udbyder egne eller andre erhvervsdrivendes lån, skal give til forbrugerne. Det betyder, at den eksisterende § 14 i markedsføringsloven stadig regulerer hvilke oplysninger, der skal skiltes med ved kreditkøb.

Som en følge af dette lovforslag skal skiltningsbekendtgørelsen revideres, så bekendtgørelsens § 5 vedrørende krav til markedsføring af låne- eller kredittilbud ophæves.

Stk. 1, svarer til forbrugerkreditdirektivets artikel 4, stk. 1, og medfører, at hvis markedsføring af kreditaftaler angiver en rentesats eller talstørrelser vedrørende omkostningerne i forbindelse med forbrugerkredit, skal reklamen indeholde oplysningerne nævnt i *stk. 2*.

Stk. 2 indebærer, at oplysninger skal angives klart, tydeligt og på en fremtrædende måde ved hjælp af et repræsentativt eksempel. *Stk. 2* angiver endvidere hvilke oplysninger, der skal nævnes i reklamer for kreditaftaler, og svarer til forbrugerkreditdirektivets artikel 4, stk. 2.

Stk. 3 svarer til forbrugerkreditdirektivets artikel 4, stk. 3, og indebærer, at hvis indgåelsen af en aftale om en accessorisk tjenesteydelse i forbindelse med kreditaftalen er obligatorisk for at opnå kreditten, og en sådan aftales omkostninger ikke kan beregnes på forhånd, skal forpligtelsen til

at indgå denne aftale også være angivet sammen med de årlige omkostninger i procent.

Stk. 4 svarer til forbrugerkreditdirektivets artikel 21, litra a, og indebærer, at kreditformidlere i reklamer og i anden dokumentation henvendt til forbrugere skal gøre opmærksom på omfanget af deres beføjelser. Det skal bl.a. oplyses, om vedkommende udelukkende samarbejder med én eller flere kreditgivere eller optræder som selvstændig mægler.

Begreberne kreditaftale, kreditformidler, debitorrente, samlet kreditbeløb, årlige omkostninger i procent og samlet beløb, der skal betales af forbrugeren, skal forstås i overensstemmelse med definitionen af begreberne i den foreslåede § 4 i kreditaftaleloven, jf. lovudkastets § 1, nr. 3.

Til nr. 4

Den foreslåede ændring af § 30, *stk. 2*, medfører, at den gældende strafbestemmelse i markedsføringsloven udvides til også at omfatte overtrædelser af § 14 a. Dette medfører, at overtrædelser af § 14 a på samme måde som overtrædelser af § 14 kan straffes med bøde.

Til § 3

Efter forbrugerkreditdirektivets artikel 27, *stk. 1*, skal de bestemmelser i national lovgivning, der er nødvendige for at gennemføre direktivet, sættes i kraft senest den 12. maj 2010. Ved berigtigelse til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/48/EF af 23. april 2008 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af Rådets direktiv 87/102/EØF (EU-Tidende 2009 nr. L 207, side 14) er fristen for gennemførelse af direktivet i national lovgivning berigtiget til 11. juni 2010.

På den baggrund foreslås det i *stk. 1*, at loven træder i kraft den 11. juni 2010 og i *stk. 2*, at loven finder anvendelse på kreditaftaler, der indgås efter lovens ikrafttræden.

Det følger af forbrugerkreditdirektivets artikel 30, *stk. 2*, at en række af direktivets artikler også skal finde anvendelse på tidsubegrænsede kreditaftaler, der eksisterer på tidspunktet for de nationale gennemførelsesbestemmelers ikrafttræden.

Det foreslås derfor i *stk. 3*, at kreditaftalelovens § 8 b, stk. 1, 2. pkt., og stk. 2, §§ 9, 10, 27 og 33, som affattet ved lovudkastets § 1, nr. 9, 10, 17 og 18, tillige skal have virkning for tidsubegrænsede kreditaftaler, der er indgået forud for lovens ikrafttræden.

Dermed vil kreditgiveren i forbindelse med tidsubegrænsede kreditaftaler, der er indgået forud for lovens ikrafttræden, være forpligtet til ved overtræk regelmæssigt på papir eller på et andet varigt medium at give nærmere bestemte oplysninger, ligesom der i forbindelse med ændring af renten og i forbindelse med kassekreditter skal gives de oplysninger, som følger af den foreslåede ordning. Endelig vil forbrugeren have mulighed for at opsig tidsubegrænsede kreditaftaler samt have de foreslåede rettigheder i forbindelse med overdragelse af rettigheder.

Realkreditinstitutters tilbud gælder typisk i seks måneder, og det foreslås derfor i *stk. 4*, at hvis der er tale om kreditaftaler med pant i fast ejendom, der er omfattet af den foreslåede § 8 a, jf. lovudkastets § 1, nr. 8, og kreditgiveren er et realkreditinstitut, finder loven kun anvendelse på kreditaftaler, hvor kreditgiverens tilbud er fremsat efter lovens ikrafttræden.

Til § 4

Bestemmelsen vedrører lovens territoriale gyldighed. Det foreslås, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, men at den ved kongelig anordning kan sætte helt eller delvist i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.